

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Informe social 2012

**Sistema d'Informació Social
de Santa Coloma de Gramenet**

Raül Moreno i Montaña

Tinent d'Alcalde de l'Àrea de Serveis Personals,
Benestar i Famílies.

Gemma Bellvehí i Oliver

Directora de l'Àrea de l'Àrea de Serveis Personals,
Benestar, Famílies i Polítiques d'Igualtat.

Coordinació:

Marta Calero i Lafuente,
Cap de Departament d'Acció Comunitària

Carme Palma i Moreno,
Cap de Servei de Salut Pública, Acció
Comunitària i Atenció als Consumidors

**Recerca, anàlisi de
dades i redacció:**

Gemma Jaumandreu i Font

Maria Teresa Martín de Villodres Pérez

Oficina tècnica Pla local per la inclusió social
Àrea de Serveis Personals, Benestar i famílies
Departament d'Acció Comunitària

Edició:

© Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. Març 2014

Servei de Premsa i Comunicació

Dipòsit legal B-11814-2014

Informe social 2012

**Sistema d'informació
social de Santa Coloma
de Gramenet**

**Àrea de Serveis Personals, Benestar i
Famílies**

Servei de Salut Pública, Acció Comunitària
i Atenció als Consumidors

Pla Local per la Inclusió Social

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet compta des de 2004 amb el *Pla Local per la Inclusió Social* (PLIS), una eina per millorar la qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes del municipi. Es tracta d'una estratègia (pla) a nivell ciutat (local) per detectar, intervenir i preveure situacions de vulnerabilitat que es donin o es puguin donar al territori (inclusió social).

En aquest moments difícils per a la ciutadania, cal donar resposta a les necessitats més urgents i bàsiques, però també cal dotar-nos d'instruments que ens ajudin a preveure futures necessitats.

Per aquest motiu, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet ha creat el *Sistema d'Informació Social*, una eina adreçada a conèixer de forma rigorosa l'estat i l'evolució de les desigualtats a la nostra vila, tot posant-les en relació amb la resposta municipal.

L'*Informe social 2012* que teniu a les vostres mans és el primer dels productes que anirem generant i posant a l'abast de professionals, entitats i ciutadans o ciutadanes de Santa Coloma de Gramenet.

Tenim el convenciment que el fet de disposar d'unes informacions fiables, contrastades i entenedores, facilitarà el treball professional i la planificació de les actuacions adreçades a millorar el benestar de les persones. A més, en un moment com l'actual, aquest coneixement ens permetrà administrar els recursos amb major precisió, destinant els majors esforços allí on faci més falta.

Sra. Núria Parlon Gil

Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Índex

Introducció.....	11
Resum executiu	15
Part I. Indicadors de Context.....	23
Indicadors de Context	25
Població.....	26
Distribució de la població i densitat.....	31
Població estrangera	32
Economia.....	34
Part II. Indicadors de Necessitats socials	35
Necessitats socials per manca d'autonomia	43
Necessitats socials relacionals	48
Necessitats socials materials.....	56
Necessitats socials instrumentals	67
Part III. Indicadors d'Acció del Sistema de Serveis socials	77
Serveis Socials Bàsics.....	83
Atenció a les situacions de manca d'autonomia.....	90
Atenció a les situacions de necessitat en l'àmbit relacional	103
Atenció a les situacions de necessitat materials i/o instrumentals	126
Variables, indicadors i fonts.....	135

Introducció

El Sistema d'Informació Social de Santa Coloma de Gramenet és l'instrument del que s'ha dotat l'Ajuntament per mesurar l'abast i l'evolució de les necessitats socials a la ciutat, així com els recursos que s'articulen i els que serien necessaris per fer-hi front.

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet creà l'Observatori de l'Exclusió Social l'any 2006, com una eina d'anàlisi dels factors d'exclusió social a la ciutat, amb l'objectiu que resultés útil als diferents agents que intervenen en accions per a la inclusió. L'estructura de l'Observatori es va revisar i actualitzar l'any 2008.

L'aprovació de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials inclou la creació d'un Sistema d'Informació Social en el que han de participar tots els agents, públics i privats, del Sistema Català de Serveis Socials. També marca la línia metodològica per a la planificació, en la regulació del Pla Estratègic, determinant la necessitat d'incloure un diagnòstic de partida de les situacions de necessitat social.

El Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010 - 2013 (PESSC) estableix una sèrie d'indicadors per elaborar la diagnosi social i el Model de Pla d'Actuació Local en matèria de Serveis Socials inclou una bateria d'indicadors per mesurar l'acció dels serveis socials locals.

Amb aquests dos instruments, s'ha procedit a dissenyar una nova guia d'indicadors que ha de complir un doble objectiu: identificar les necessitats socials a la ciutat de Santa Coloma de Gramenet i mesurar l'impacte de l'acció dels Serveis Socials locals en aquestes necessitats socials; i tot això, amb la finalitat de disposar d'informació per a la presa de decisions en el marc de la planificació local.

En aquest context, el marc conceptual i l'experiència aportada des del Pla Local d'Inclusió Social han estat determinants per poder avançar en una planificació dels serveis socials basada en evidències i adaptada a la realitat social de la ciutat.

El Sistema d'Informació Social és una base de dades estadística formada per una bateria de 130 indicadors, que s'estructura en tres grans blocs:

- Indicadors de context, són les dades sociodemogràfiques de la ciutat; destacant aquelles que són rellevants d'acord amb el marc teòric de l'exclusió social.
- Indicadors de necessitat social: són les dades que permeten identificar la població objectiu del Sistema de Serveis Socials. Per a la construcció d'aquests indicadors es prenen com a base, i complement, els indicadors sobre els factors d'exclusió social. L'estructura d'aquest bloc segueix l'esquema fixat al PESSC: necessitats socials per manca d'autonomia, necessitats socials en l'àmbit relacional i necessitats material i instrumentals
- Indicadors d'Acció del sistema de serveis socials: són les dades que mesuren l'impacte i el resultat de l'actuació dels serveis socials. S'estructuren de la mateixa manera que els indicadors de necessitat social perquè la seva finalitat és vincular les necessitats amb l'acció. Donat que els Serveis Socials Bàsics tenen un caràcter polivalent, alguns dels indicadors no es vinculen amb necessitats socials específiques.

Aquest *Informe Social 2012* recull un resum dels resultats més significatius dels indicadors del Sistema d'Informació Social, amb la seva interpretació.

A tall d'introducció, es presenta una síntesi dels principals indicadors i conclusions. Després, s'ofereix una anàlisi més aprofundida, en la que s'interpreten els resultats de cada indicador i es relacionen entre sí, cosa que ha permès extraure conclusions sobre l'estat de les necessitats socials a la ciutat i la resposta per part dels Serveis socials locals i altres serveis municipals.

Resum executiu

Es presenten a continuació, a mode de síntesi, els principals resultats de 2011 i 2012 sobre necessitats socials i serveis socials a Santa Coloma de Gramenet.

Abans de mostrar els resultats, hem de fer algunes puntualitzacions quant a les fonts emprades i les possibles diferències que poden donar-se si s'hagués pres com a referència una altra font.

Les xifres de població de la ciutat (120.824 habitants el 2011, 120.593 el 2012) corresponen a les dades oficials publicades per l'Institut d'Estadística de Catalunya i pel Instituto Nacional de Estadística.

El Sistema d'Informació Social ha prioritzat, com a fonts d'informació aquelles que són oficials, malgrat puguin existir-ne d'altres, perquè permetrà la comparació dels resultats amb els d'altres ens locals, seguint la metodologia de les experiències de benchmarking (Cercles de Comparació i Benchmarking del PALMSS).

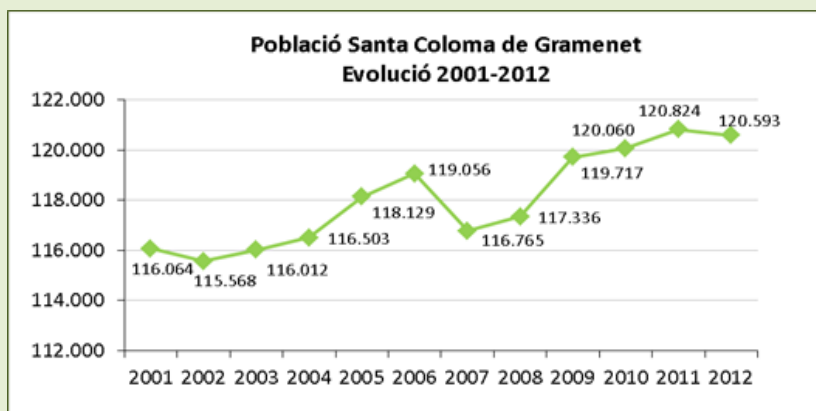
Així doncs, totes les dades de població provenen de les xifres del Padró Continu de Població que apareixen a la plana web de l'Institut d'estadística de Catalunya (www.idescat.cat), malgrat els possibles desajustos amb les dades dels diferents Anuaris estadístics que provenen del Padró Municipal d'Habitants².

² Les xifres padronals que ofereix l'Idescat sobre el número d'habitants són enviades mensualment per part de cada municipi, es revisen anualment i es refereixen a 1 de gener de cada any (o 31 de desembre de l'anterior). Aquesta circumstància comporta un desajustament entre els resultats obtinguts en el moment de compilació de les dades i el de tancament definitiu. Així, el febrer de 2012 s'aprovaren les xifres oficials de població de 2011 (a 31/12/10), i el febrer de 2013, les de 2012 (a 31/12/11).

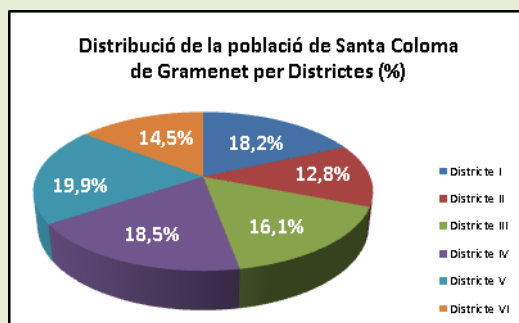
Dades bàsiques de la ciutat

2012

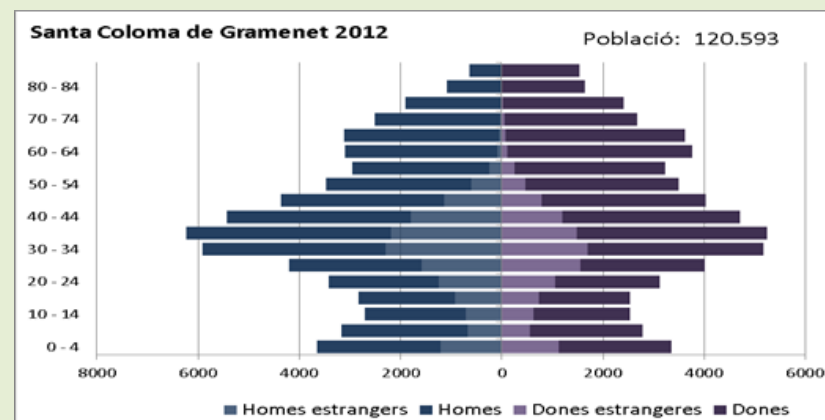
- L'any 2012 la població de Santa Coloma de Gramenet davalla per primer cop en els darrers anys, trencant la tendència de creixement de l'última dècada.

- Aquest decreixement està relacionat amb la pèrdua de població estrangera, que el 2012 representen el 22,1% dels habitants del municipi.
- Santa Coloma de Gramenet, donada la seva limitada superfície (7,06 km²), presenta una elevada densitat de població (17.261 hab./Km²), i la distribució territorial d'aquesta població és desigual.

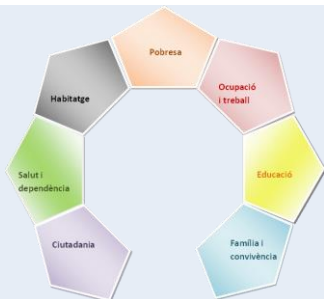
- Per edats, hi ha una major presència de població adulta, tot i que el número de persones més joves i de més edat va en augment.
- Els índexs d'envelliment i sobreenvelliment colomencs es troben per sota de la Comarca: per cada 100 infants del municipi, hi ha 116 persones grans; i el 10% de les persones grans tenen 85 o més anys.

- Les majors concentracions de població estrangera es troben en franges en edat de treballar (especialment entre 30 i 44 anys), i s'observa major presència masculina en totes les edats.
- L'economia de la ciutat està basada en el sector serveis. El Producte Interior Brut (PIB) i el nivell de renda dels habitants de Santa Coloma de Gramenet (RFDB) van créixer fins el 2009, però en proporcions molt inferiors a la mitjana catalana.

Necessitats socials i Acció del sistema

2012

- El 2012 els **Serveis socials de Santa Coloma de Gramenet han atès 17.752 persones amb necessitats socials**, un 14,7% de la població. Aquesta xifra ha augmentat de manera constant des de l'esclat de la crisi econòmica i financera, el 2008.
- En els darrers anys s'ha **incrementat el número de persones usuàries ateses per cada professional** dels equips bàsics d'atenció social (432,2 hab./prof.), i s'ha **reduït el temps d'espera**, tot i que encara resulta elevat (20 dies).
- La **despesa en Servei socials bàsics també ha augmentat**, arribant a 6.219.964€ l'any 2012.

Salut i dependència

NECESSITATS SOCIALS

- El 2012, **prop del 9% de la població** colomenca (10.563 persones de diferents edats) **es troben afectades per discapacitats**, la majoria de tipus físic. Un **1,4%** de la població (1.737 persones) pateix alguna **discapacitat mental**.
- L'any 2011, el **3,5% de la població** (4.225 persones) havien obtingut una **valoració positiva de dependència** (necessitaven ajuda d'una tercera persona per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària).
- En els darrers anys, han **davallat considerablement les persones en tractament per consum de drogues**. L'any 2012, representaven el 0,14% de la població (165 persones), majoritàriament en tractaments per dependència d'alcohol (0,08%) o cocaïna (0,03%).

Els Serveis d'Atenció Domiciliària (SSAD) fan referència al conjunt de serveis que es presten en el domicili, i que poden estar adreçats a persones que requereixen suport per diversos motius: situació de dependència, risc social, soledat en gent gran, manca de recursos...

- El 2012 els **SSAD han atès 3.002 persones**, un 2,5% de la població. Les **taxes de cobertura de les prestacions dels SSAD han crescut** globalment. Entre 2010 i 2012, la proporció de persones grans usuàries del Servei de Teleassistència ha passat del 7,9% (1.575 persones grans) al 10,7% (2.252 persones grans). El número de persones grans usuàries del Servei d'Ajuda a Domicili (SAD/SALL) ha augmentat de 745 a 786, amb una cobertura al voltant del 3,7% de les persones grans. I la cobertura del Servei d'Àpats a domicili s'ha incrementat del 0,1% de les persones grans (20 persones) l'any 2007 al 0,6% (124 persones) el 2012.
- El 2012 el **Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) ha atès 296 persones degut a la seva situació de dependència** (el 32,4% del total de persones ateses al SAD). S'han dedicat **10,8 hores al mes per cada persona usuària del SAD per dependència**, i s'ha **reduït el temps d'espera a la meitat** (15 dies), situant-se en valors propers a les ciutats de característiques similars.
- En els darrers tres anys, s'ha **duplicat la ratio de persones ateses per cada professional dels SSAD** (30 pers./prof.). La **despesa en SSAD ha augmentat**, situant-se en 2.065.441 euros l'any 2012, i s'ha reduït el pes del finançament part de les persones usuàries (6,7%).
- El 2012, l'**Equip de Prevenció de Drogodependències ha atès 244 persones** (0,2% de la població).

ACCIÓ DEL SISTEMA

Relacions socials i familiars

NECESSITATS SOCIALS

ACCIÓ DEL SISTEMA

- Un **19,5% de la gent gran viu sola** (4.287 persones de 65 o més anys). Els Jutjats han rebut **56 denúncies per violència domèstica sobre persones grans** (2,6 denúncies per cada 1.000 persones de 65 o més anys)
- **8 denúncies** als Jutjats per **violència domèstica sobre menors** (0,4 denúncies per cada 1.000 infants)
- **302** denúncies als Jutjats per **violència sobre les dones** (6 denúncies per cada 1.000 dones), que han permès identificar **328 delictes** (6,5 delictes per cada 1.000 dones).
- **424 persones** es troben recloses per algun delictes en centres penitenciaris de Catalunya (3,5 per cada 1.000 habitants)

L'atenció municipal a les situacions de necessitat en l'àmbit de les relacions socials i familiars es realitza des dels Serveis Socials Bàsics i especialitzats, així com des de la Xarxa de protecció a la infància i l'adolescència i la Xarxa d'atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista.

- El 2012 el **Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)** ha atès **626 persones** (14 menors) **degut a la seva situació de risc social** (el 68,6% del total de persones ateses al SAD, i un 0,51% de la població). S'han dedicat **12,2 hores al mes del SAD social per cada família**, i s'ha **reduït el temps d'espera a la meitat** (15 dies).
- Els **Mossos d'Esquadra de Catalunya** han atès **14 persones grans víctimes de violència**, i des dels Jutjats s'han **emès 16 ordres de protecció** vers persones grans víctimes de violència domèstica (prop d'1 de cada 1.000 persones grans ha rebut ordre de protecció).
- El 2012, el **Servei de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (SEAIA)** ha atès **263 menors** d'edat, un 1,24% de la població de 0 a 17 anys. D'aquests, 144 es troben tutelats per l'administració (DGAIA) degut a la seva situació de desemparament, i 47 més es troben en seguiment per part del SEAIA pel fet de considerar-los expedients de risc. Cada professional del SEAIA ha atès 29,2 infants de mitjana, una **ratio força per sota de l'establerta com a topall** per la DGAIA (40 infants/professional).
- **Justícia Juvenil (DGEPCJJ)** ha atès **136 menors** d'edat (6,4 per cada 1.000 menors).
- Els **Mossos d'Esquadra de Catalunya** han atès **20 menors** que s'han vist implicats en situacions de **violència de gènere o domèstica**. I des dels Jutjats s'han **emès 5 ordres de protecció** vers menors d'edat víctimes de violència (0,24 de cada 1.000 menors han rebut ordre de protecció).
- El 2012, el **Centre d'Informació i Recursos per a Dones – Servei d'Informació i Atenció a les Dones (CIRD-SIAD)** ha atès **379 dones**, 0,76% de les colomenques majors d'edat. D'aquestes, **216** han estat ateses degut a **situacions de violència masclista** (0,43% de les dones adultes). Cada professional del CIRD-SIAD ha atès 72,7 dones de mitjana, una **ratio considerablement menor a la de 2011**.
- Els **Mossos d'Esquadra de Catalunya** també han atès **190 dones per violència masclista** (0,38% de les dones adultes). Als Jutjats s'han tramitat **302 denúncies per violència masclista**, que han derivat en **90 ordres de protecció** (2 de de cada 1.000 dones han rebut ordre de protecció), i 11 persones condemnades.
- El 2012, l'**Equip de Prevenció de Drogodependències** ha atès **49 persones** que estaven recloses en **centres penitenciaris** de Catalunya.

Ciutadania i convivència

NECESSITATS SOCIALS

ACCIÓ DEL SISTEMA

- L'any 2012 a Santa Coloma de Gramenet hi ha empadronades **26.635 persones estrangeres** (22,1% dels habitants del municipi).
- D'ençà de l'esclat de la crisi, s'alenteix el ritme de creixement de la població estrangera. El **2012 hi ha la primera xifra de creixement negatiu** (-0,4%).
- Entre les persones estrangeres es compten **més de vuitanta nacionalitats** diferents. Les **més nombroses** són la **xinesa** (20% de la població estrangera), seguida de la **marroquina** (15,9%), la **paquistanesa** (8,5%) i l'**equatoriana** (7,9%).

El servei de primera acollida a persones immigrades es realitza en el Centre d'Informació i Assessorament per a persones Estrangeres (CIAPE), de titularitat municipal. Per altra banda, el Pla per la Convivència ofereix els serveis de l'Equip d'intervenció i mediació en el territori i el Centre d'Informació i assessorament en Temes d'Estrangeria (CITE)

- El 2012 el **CIAPE ha atès 5.852 persones estrangeres**, un 22% de les persones de nacionalitat estrangera.
- La **taxa de resolució potencialment favorable dels informes d'arrelament social** va experimentar una important davallada, coincidint amb l'aplicació de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, i la seva instrucció. El juny de 2013, ha estat modificada aquesta instrucció, cosa que està comportant la recuperació de la taxa. Així, l'any 2012, **un 59%** de les propostes d'informe emeses pel CIAPE han estat valorades com a favorables, mentre que de gener a setembre de 2013 la proporció ha arribat al 87,5%.
- L'any 2012, l'Equip d'Intervenció Immediata i Mediació en el Territori ha rebut 413 sol·licituds de **gestió alternativa de conflictes**, xifra que suposa **0,34 sol·licituds per cada 100 habitants**.
- L'any 2012, el Servei de Convivència ha rebut 406 sol·licituds de **certificació de les condicions de l'habitatge**, de cara a l'elaboració dels informes de reagrupament familiar (**1,5 sol·licituds per cada 100 habitants**).

Pobresa

NECESSITATS SOCIALS

ACCIÓ DEL SISTEMA

- El 2010, un **8,5% de la població (10.173 persones)** **depenia econòmicament de prestacions socials** per a la seva subsistència (pensions no contributives i assistencials, contributives o Rendes Mínimes d'Inserció).

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats materials de tipus econòmic s'articula des dels Serveis Socials Bàsics (SSB), que ofereixen diferents prestacions.

- El 2012, **1.732 persones han percebut la Renda Mínima d'Inserció** (1,4% de la població), **1.920** han estat beneficiàries del **Programa d'aliments** (1,6% de la població), i **4.527** s'han beneficiat de **Prestacions econòmiques d'urgència social** (3,8% de la població).
- La proporció de persones usuàries de SSB que han percebut la **RMI ha anat davallant des de 2010**, fins arribar al 9,8% de 2012. El percentatge de beneficiaris/àries del **Programa d'aliments també ha disminuït** de forma suau (del 15,3% al 11% el 2012). Aquests **declivis han quedat compensats per l'important augment** de la proporció d'usuàries de SSB que s'han beneficiat de **Prestacions econòmiques d'urgència social** (del 4,1% al 25,5%).

Habitatge

NECESSITATS SOCIALS

ACCIÓ DEL SISTEMA

Les situacions de major risc estan relacionades amb l'accés, les condicions i sobretot amb el perill de pèrdua de l'habitatge.

- Entre 2001 i 2011 es va doblar el preu dels habitatges de lloguer. El 2011 hi havia **2.371 habitatges desocupats** (4,9% dels habitatges destinats a vivenda).
- Amb l'esclat de la crisi financera s'inicia una **lleu davallada en els preus dels habitatges** de nova construcció (2.648€/m² el 2012) i una **moderació** dels preus **del lloguer** (533€/mes el 2012). Alhora, **augmenta el número de contractes de lloguer**.
- El 2012 hi ha **1.060 demandes d'execució hipotecària als jutjats** (8,8 demandes per cada 1.000 habitants) i **612 demandes de desnonament** (5,1 ‰). Aquestes taxes han augmentat especialment en els darrers tres anys.

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats d'habitatge es realitza des dels Serveis Socials Bàsics (SSB), en coordinació amb l'Oficina Municipal Antidesnonaments i l'Oficina Local d'Habitatge.

- En els últims anys, **han crescut de manera important les prestacions econòmiques per al manteniment de l'habitatge** (**805 ajuts** el 2012, dels que se n'han beneficiat **1.477 persones adultes i 1.233 menors**). Alhora, ha augmentat el pes d'aquestes prestacions dins el conjunt de prestacions econòmiques de caràcter social.
- S'han **paralitzat 72 desnonaments** (11 més que 2011).
- L'any 2012 es van detectar **9 persones sense llar**, que pernoctaven als carrers de Santa Coloma de Gramenet, tres persones menys que el 2011.
- En els darrers tres anys, remunten els **contractes a les borses de mediació per al lloguer social** (**113 contractes** vigents el 2012), amb taxes molt superiors a les de Barcelona ciutat, la Comarca del Barcelonès i el conjunt de Catalunya (**0,94 contractes per cada 1.000 persones**).

Ocupació i treball

NECESSITATS SOCIALS

- Important increment de l'atur arrel de l'esclat de la crisi financera. La **taxa d'atur de 2012 (21,3%** de la població activa, **13.402 persones**) supera amb escreix la mitjana comarcal (15%).
- Un **39,3% de les persones aturades no reben cap tipus de subsidi ni prestació social** (5.262 persones, quasi el doble de 2010), i un **33,6% dels aturats ho són de llarga durada**.
- Un **11% dels joves no treballen ni estudien** (1.194 joves de 16 a 24 anys). Aquesta proporció s'ha disparat a partir de 2008.
- Un **85% de les contractacions són temporals** i un **61% són inferiors a 6 mesos**.

ACCIÓ DEL SISTEMA

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats d'inserció sociolaboral es realitza principalment des del Servei Local d'Ocupació (Grameimpuls S.A. – Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació), coordinadament amb els Serveis Social Bàsics i altres.

- Malgrat l'important augment de les persones aturades, les taxes de resposta i cobertura per part del Servei Local d'Ocupació han estat elevades. El 2012, el **49,1% de les persones aturades van participar en programes d'inserció laboral** (6.581 persones). L'increment del número total de persones en cerca d'ocupació **ha fet disminuir** el pes de les **persones amb discapacitat en itineraris d'inserció** (6,1% de les persones en orientació laboral el 2012, o 399 persones).
- Malgrat l'actual conjuntura de recessió, han **augmentat les empreses que faciliten ofertes de treball** o pràctiques per a les persones registrades al SLO (**507 empreses**, o un 12,1% del total d'empreses col·laboradores del SLO)

Educació

NECESSITATS SOCIALS

- Un **7,3% de l'alumnat** (Educació infantil, Educació primària, ESO, Cicles formatius i Batxillerat) **presentaven Necessitats Educatives Especials (1.243 alumnes)**.
- D'ençà de l'esclat de la crisi financera, augmenta l'èxit escolar i es perllonga l'etapa formativa. En aquests darrers cursos **davalla la Taxa de fracàs escolar** (26,1% de l'alumnat avaluat de 4t d'ESO el curs 2011-12) i la **Taxa d'abandonament prematur dels estudis** (47,1% del jovent de 16 a 18 anys).
- El 2011 un **36% de la població no disposava de titulació en Educació obligatòria**, un 30% tenien títol d'Educació primària, un 16,7% s'havien graduat en ESO i un 17,2% disposaven de titulació en estudis post-obligatoris.

ACCIÓ DEL SISTEMA

L'atenció i el seguiment municipal a les situacions de necessitat d'inserció socioeducativa es realitzen des del Servei d'Educació de l'Ajuntament, en coordinació amb els Serveis Socials Bàsics.

- **Elevada cobertura de places públiques d'escola bressol**. El curs 2012/13 el **96%** de les sol·licituds (646) han acabat formalitzant-se com a matrícules (620).
- **Reducció** del número d'**infants** d'entre 3 i 16 anys escolaritzats en centres públics i concertats del municipi, que foren **derivats als SSB per problemàtiques d'absentisme** (229 infants el curs 2012-13, un **1,56% de l'alumnat**).
- El curs 2012-13 **augmenta sensiblement la Taxa de formació d'adults**: el **2,01%** de les persones de 16 i més anys estan matriculades a les Escoles d'Adults (2.037 persones). El curs anterior, la taxa colomenca ja era superior a la comarcal (1,13%) i també a la del conjunt de Catalunya (1,19%).

Part I. Indicadors de Context

<i>Variable</i>	<i>Codi</i>	<i>Indicador</i>
Població	I.1	Piràmide d'edats
	I.2	Distribució de la població
	I.3	Índex de feminització
Densitat	I.4	Densitat de població per districte
Envel·liment	I.5	Índex d'envel·liment
	I.6	Índex de sobreenvelliment
Població estrangera	I.7	Índex de població estrangera
	I.8	Percentatge de població estrangera
	I.9	Estructura de la població segons nacionalitat (continents)
	I.10	Estructura de la població estrangera segons nacionalitat (països)
	I.11	Distribució de la població estrangera
Creixement	I.12	Esperança de vida en néixer
	I.13	Taxa bruta de creixement total
	I.14	Índex sintètic de fecunditat
Llars	I.15	Dimensió de la llar
	I.16	Tipus de llars
Economia	I.17	Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB)
	I.18	Producte Interior Brut (PIB)
	I.19	Valor Afegit Brut (VAB) per sectors

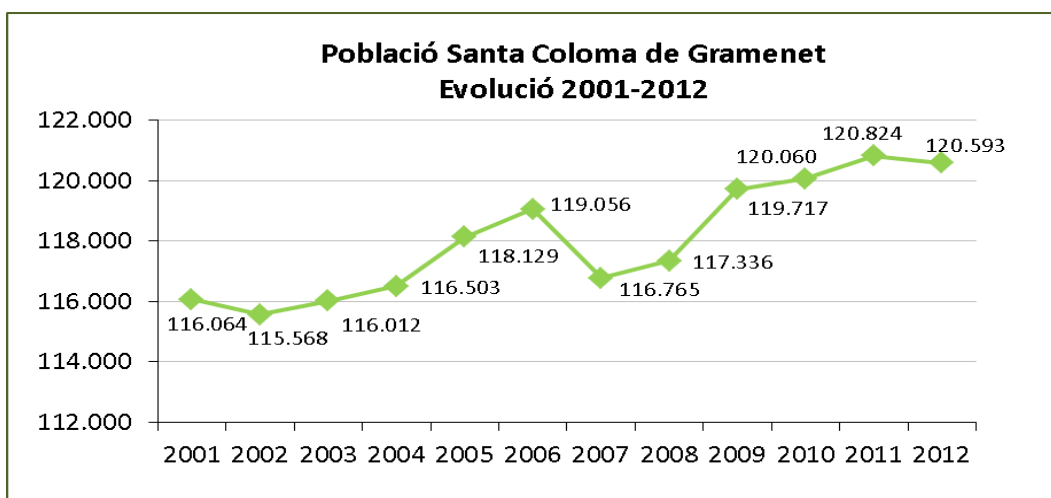
En primer lloc, es presenta una taula amb els principals indicadors i índex sociodemogràfics. A continuació, s'exposen els resultats de cada un dels indicadors d'aquest bloc, ordenats per temàtica. Les dades s'ofereixen comparades amb les d'altres àmbits territorials de referència: la comarca del Barcelonès (Badalona, Barcelona ciutat, Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet) i Catalunya.

Indicadors de Context

Anys 2011 i 2012					
			2011	2012	Font
Població					
	Núm. habitants		120.824	120.593	Idescat. PMH
Índex de feminització					
	Núm. dones/Núm. homes (%)		97,81	98,56	Idescat. PMH
Densitat					
	Núm. habitants/km2		17.261	17.228	Idescat. PMH
Índex d'envelliment					
	Pobl. 65 anys o més/Pobl. 0 a 14 (%)		114,03	115,88	Idescat. PMH
Índex de sobreenvelliment					
	Pobl. 85 anys o més/Pobl.65 o més (%)		9,99	10,24	Idescat. PMH
Població estrangera					
	Núm. habitants		27.196	26.635	Idescat. PMH
Població estrangera					
	Pobl. Estrangera/Pobl. Total (%)		22,51	22,09	Idescat. PMH
Índex sintètic de fecunditat					
	Núm. fills per dona		1,66	-	P. Hermes. Diputació de Bcn
Índex RFDB					
	Índex CAT=100	Any 2009	74,5	-	Idescat
RFDB					
	Milers d'euros per habitant	Any 2009	13,0	-	Idescat
Índex PIB					
	Índex CAT=100	Any 2008	47,8	-	Idescat
PIB					
	Milers d'euros per habitant	Any 2008	13,9	-	Idescat

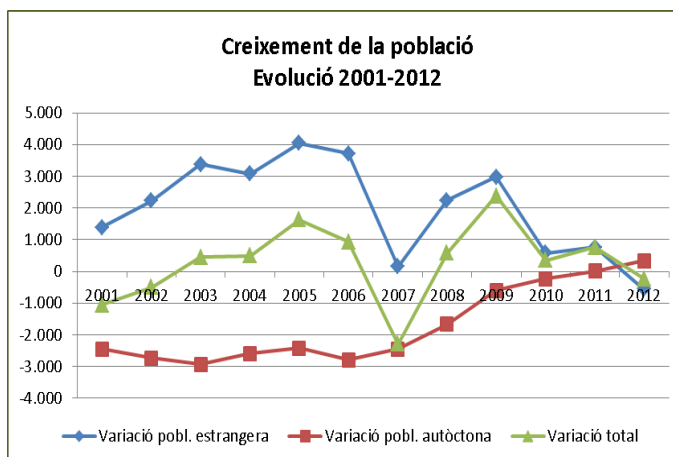
Població

Les xifres oficials de **població** del Padró Municipal d'Habitants indiquen un augment, en nombres absoluts, en els darrers deu anys³ de la població de Santa Coloma de Gramenet (arribant als 120.824 habitants el 2011), molt relacionat amb l'increment sostingut de la població de nacionalitat estrangera. L'any 2012, la població de Santa Coloma de Gramenet davalla per primer cop en els darrers cinc anys, situant-se en 120.593 habitants.

Font: Elab. pròpia a partir de l'Idescat. Padró municipal d'habitants

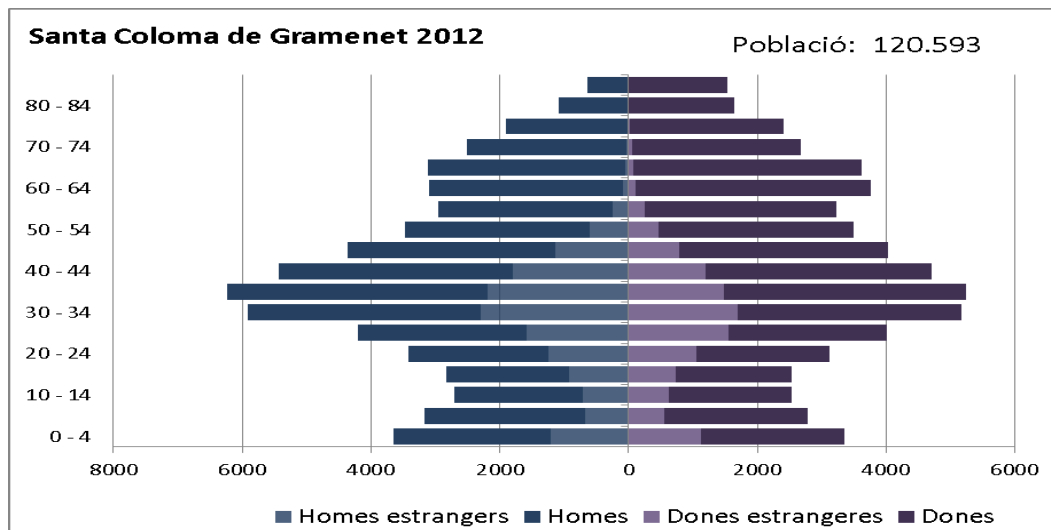
Entre 2001 i 2011, la tendència de **creixement de la població** autòctona ha estat inversa a la de la població estrangera: cada any Santa Coloma de Gramenet perdia població de nacionalitat espanyola i en guanyava d'estrangera. En els darrers anys, però, s'observa un canvi progressiu en aquesta tendència, que s'inverteix per primer cop l'any 2012: es perd població estrangera i se'n guanya d'autòctona.

Font: Elab. pròpia a partir de l'Idescat. PMH

³ L'any 2007 s'observa una reducció important d'efectius que respon a causes estadístiques. Es tracta de les anomenades «baixes per omisió»: en produir-se dos anys de la regulació de persones de nacionalitat estrangera, és obligatòria la renovació del permís de residència. En no produir-se aquest tràmit administratiu —perquè realment la persona ja no resideix al municipi o per altres motius—, automàticament es produeix la seva baixa del padró municipal d'habitants.

L'any 2012, la **distribució de la població**, que es pot veure a la piràmide d'edats següent, mostra una figura de tipus romboïdal. Aquesta imatge representa que hi ha una major presència de la població en franges d'edat adultes (especialment entre els 30 i 49 anys), i un pes menor de la població jove (sobretot de 10 a 20 anys).

Font. Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

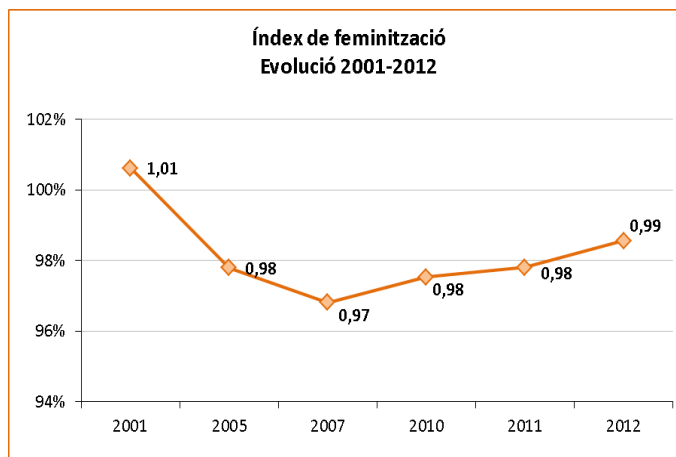
La **distribució per sexes** segueix les tendències habituals: a mesura que les persones es fan grans s'observa un major pes de la població femenina, especialment a partir dels 60 anys. A Santa Coloma de Gramenet, però, com es pot veure en les barres centrals, es detecten més homes en les franges d'edat adultes (de 30 a 49 anys).

Les majors concentracions de **població estrangera** es troben en franges en edat de treballar, i especialment entre els 30 i els 44 anys. Per sexes, s'observa que la presència masculina és major en totes les edats (55,7% d'homes estrangers davant d'un 44,3% de dones), i especialment entre les persones estrangeres de 30 a 54 anys. També es detecta un pes significatiu de la primera infància, tractant-se dels fills i les filles de les persones adultes estrangeres.

L'Índex de feminització indica la relació entre la població femenina i la població masculina. A Santa Coloma de Gramenet, els anys 2011 i 2012, per cada 100 homes hi havia poc menys de 100 dones.

Com es pot observar en la gràfica contigua, l'índex de feminització va anar decreixent fins a 2007, moment en què s'inicia la seva remuntada fins arribar a la situació d'equilibri actual.

Aquesta tendència estava relacionada amb l'arribada de població estrangera, inicialment masculina, en edats de treballar.

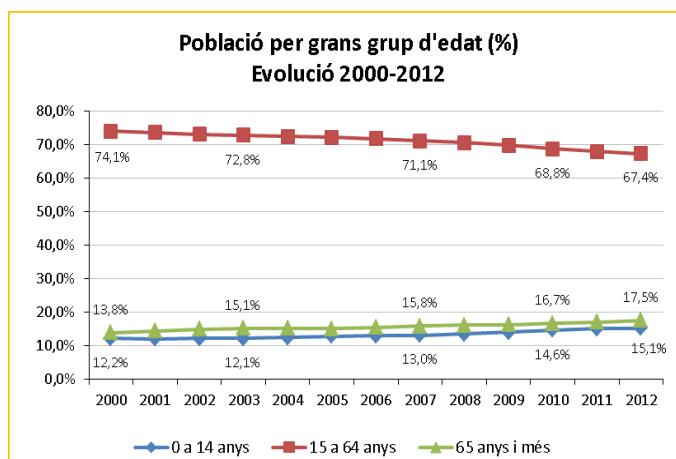

Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

Si s'observa l'evolució de la població segons les edats al llarg del temps, es constata una certa davallada dels grups en edat de treballar, que queda compensada per la tendència alcista dels menors d'edat i la gent gran.

L'any 2000 un 74% de la població tenien de 15 a 64 anys, mentre que el 2012 aquesta proporció havia davallat fins el 67,4%.

Per contra, la població de 0 a 14 anys i la de 65 i més havia passat del 14% i el 12% l'any 2000, al 17,5% i el 15% el 2012.

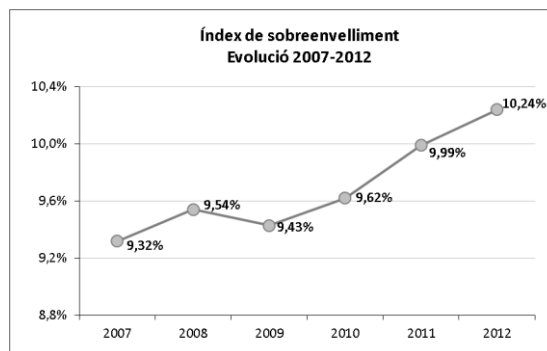
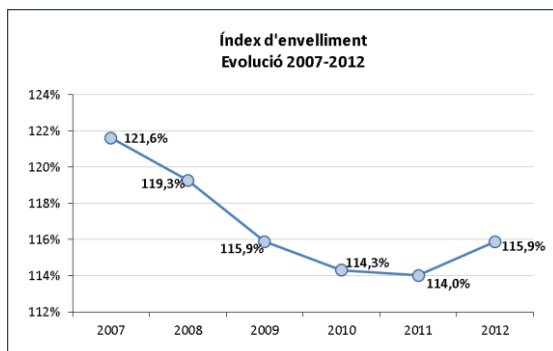

Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

Entre 2009 i 2011 l'increment de la població infantil havia estat lleugerament superior al del grup de 65 o més anys, cosa que va provocar un lleuger descens en l'**índex d'envelliment** (relació entre la població de 65 anys i més i la població de 15 anys o menys); l'any 2012 aquesta relació s'ha invertit. Per altra banda, l'**índex de sobreenvelliment** (relació entre les persones de 85 anys o més i el total de persones de 65 anys o més) segueix mostrant la tendència a l'alça.

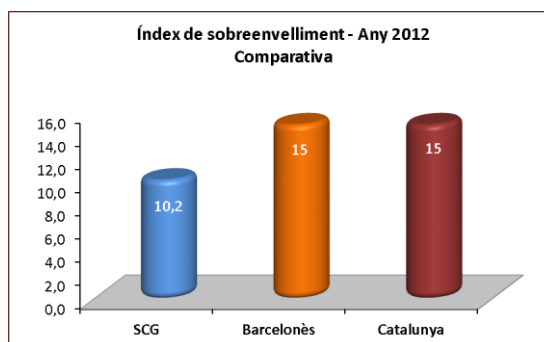
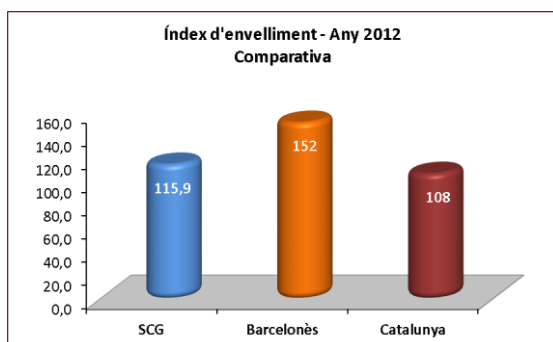
Les gràfiques següents ens mostren una població que, en els darrers quatre anys, s'ha estabilitzat quant al nombre de persones grans però, en la què cada vegada el grup de persones de més edat té un major pes.

L'any 2012, per cada 100 infants de Santa Coloma de Gramenet, hi havia 116 persones grans; mentre que de cada 100 persones de 65 o més anys, més de 10 tenien 85 o més anys.

Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

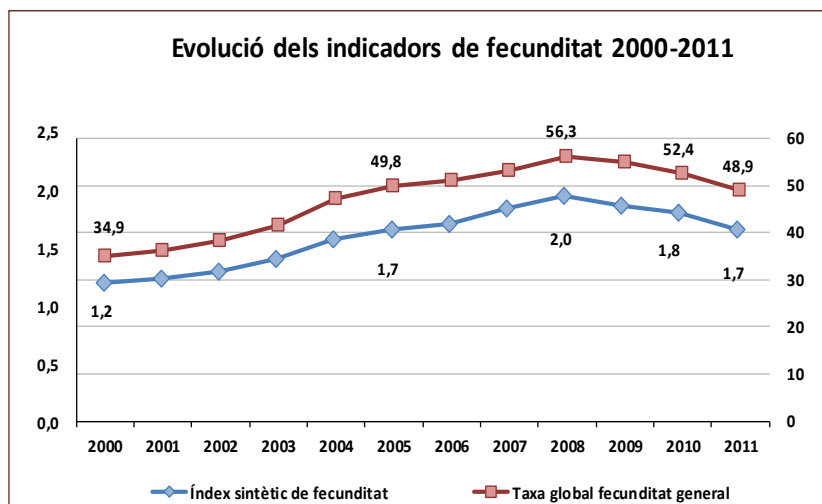
Comparativament, l'índex d'envelliment colomenc (115,9%) es troba força per sota del nivell comarcal (152%), tot i que supera lleugerament la mitjana catalana (108%). El sobreenvelliment a Santa Coloma de Gramenet (10,2%) és inferior a ambdues mitjanes (15% al Barcelonès i també a Catalunya).

Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

La **taxa global de fecunditat** general⁴ és de 48,9 nascuts vius per 1.000 dones en edat fèrtil i presenta uns resultats superiors a la mitjana de la comarca del Barcelonès (és 8,7 punts superior) i a la mitjana catalana (entorn els 4 punts per sobre).

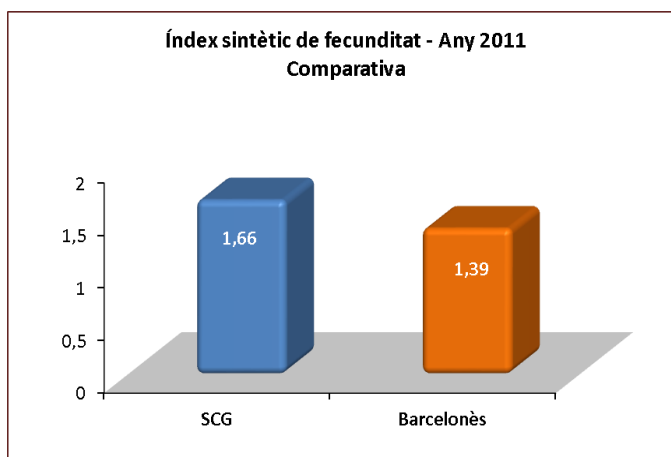
Aquest indicador mostra, com es pot veure a la gràfica en la línia vermella, una evolució ascendent entre els anys 2000 i 2008 i un procés de davallada a partir de l'any 2009.

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del P.Hermes (Diputació de B.) i Idescat

Quant a l'**índex sintètic de fecunditat**⁵ (en color blau a la gràfica anterior) es pot observar a la mateixa tendència i la coincidència de l'inici de la davallada amb la crisi econòmica, fins els 1,7 fills per dona de l'any 2011.

La davallada d'aquests indicadors té efectes sobre l'estructura de població, ja que a menys naixements i mantenint el nombre de persones grans, es produirà un major envelliment de la població.

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del P.Hermes, Diputació de B.

⁴ La taxa global de fecunditat general és la relació dels nascuts vius durant l'any per cada 1.000 dones entre 15 i 49 anys (edat fèrtil).

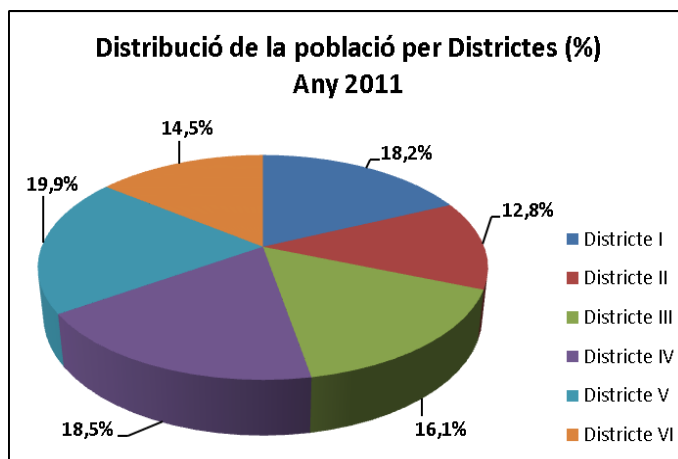
⁵ L'índex sintètic de fecunditat és el nombre de fills que tindria una dona en la seva vida.

Distribució de la població i densitat

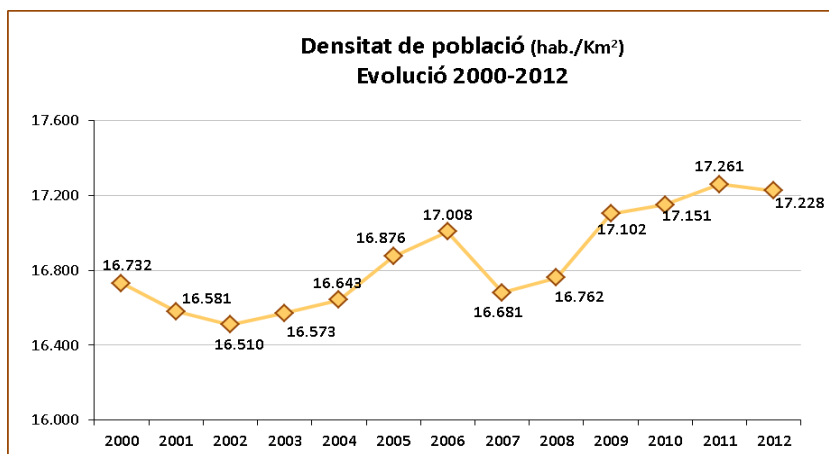
La **distribució territorial de la població** de Santa Coloma de Gramenet no és uniforme.

Amb dades de 2011, les concentracions més significatives de població es troben al Districte V (19,9%), Districte IV (18,5%) i Districte I (18,2%), mentre que el percentatge d'habitants Districte II no arriba al 13%. Santa Coloma de Gramenet, donada la seva limitada superfície (7,06 km², o 706 hectàrees), presenta una elevada **densitat de població**, que ha augmentat en consonància amb l'increment de població, fins arribar als 17.228 hab./km² de 2012 o, el que és el mateix, 172,2 habitants per hectàrea⁶. Aquesta xifra supera clarament la mitjana comarcal (15.465 hab./km²).

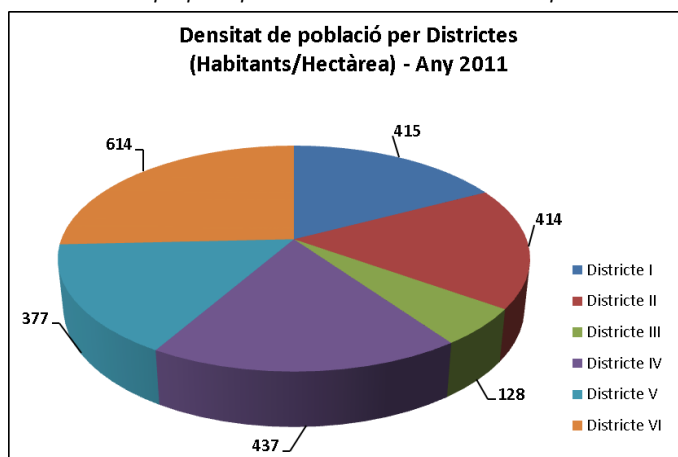
Atenent només a la superfície de sol urbà, el Districte VI (barri El Fondo), és el més densament poblat (625 hab./Ha), seguit del Districte I (407,8 hab./Ha), el Districte IV (338 hab./Ha) i el Districte V (304,9 hab./Ha). La densitat poblacional més baixa de tot el municipi es troba al Districte III (46,4 hab./Ha), ja que un 38% del sòl d'aquest territori és zona verda (el Districte III, de fet, concentra el 77% de la zona verda de tota la ciutat).

Font: Elab. pròpia a partir de l'Anuari estadístic de SCG, 2011

Font. Elab. pròpia a partir de l'Idescat. Padró municipal d'habitants

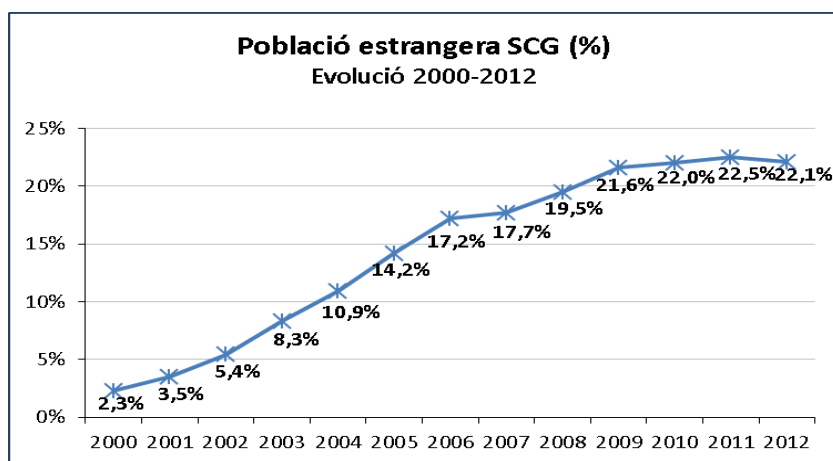
Font: Elab. pròpia a partir de l'Anuari estadístic 2011. Aj. SCG

⁶ Una hectàrea equival a 10.000 m² o a 0,01 km²

Població estrangera

L'any 2012, un 22% de la població de Santa Coloma de Gramenet tenia **nacionalitat estrangera**, xifra que correspon a 26.635 persones (11.811 dones i 14.824 homes).

Aquesta proporció havia sofert un augment continuat des de l'any 2000 (quan la població estrangera era poc més del 2% del conjunt d'habitants de la ciutat) fins l'any 2011 (22,5%). A partir d'aquest moment es comença a detectar un cert retrocés

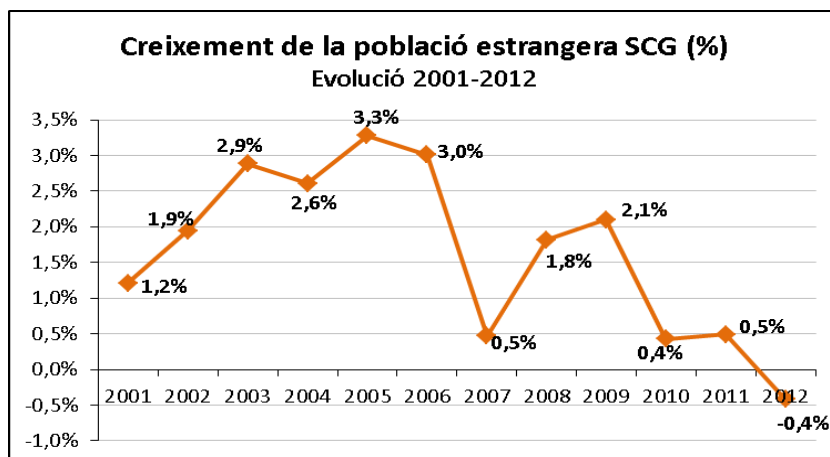
Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del Padró Municipal d'Habitants

Amb tot, el percentatge de població estrangera colomenc de 2012 supera les mitjanes comarcal (18% de població estrangera) i catalana (15,7%) del mateix any. En la darrera dècada, Santa Coloma de Gramenet ha esdevingut una de les principals ciutats catalanes de primera acollida de la població estrangera.

El ritme del **creixement de la població estrangera** a Santa Coloma de Gramenet ha patit un alentiment en els darrers anys, coincidint amb les conseqüències de la crisi econòmica i financera.

Com es pot apreciar en la gràfica de la pàgina següent, entre l'any 2008 i el 2009 encara es detectava un creixement positiu (la població estrangera havia augmentat en un 2,1%), però els anys següents el creixement havia estat 5 cops menor, situant-se en el 0,4% (2010) i el 0,5% (2011).

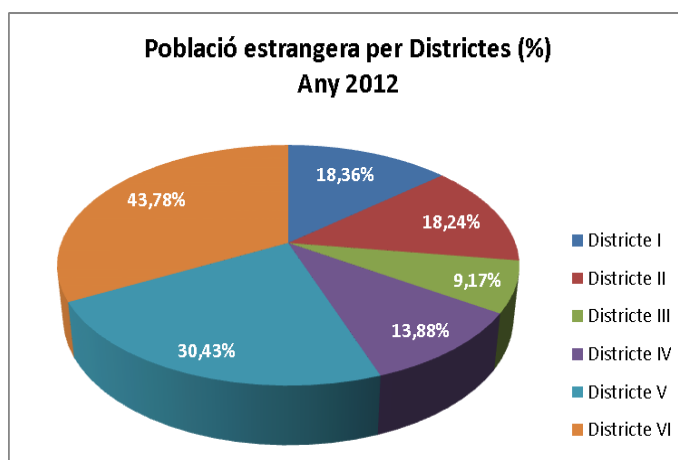
L'any 2012, tenim la primera xifra de creixement negatiu de la població estrangera a Santa Coloma de Gramenet: la població de nacionalitat estrangera havia davallat en 231 persones, cosa que suposa un decreixement del 0,4%.

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del Padró Municipal d'Habitants

La **distribució territorial de la població estrangera** a Santa Coloma de Gramenet és molt desigual.

Amb dades de 2012, veiem que les majors proporcions es troben als Districtes VI i V, on un 43,8% i un 30,4% del total dels seus habitants són estrangers. De fet, en aquests Districtes es concentra més de la meitat de la població estrangera del municipi (55,4% el 2011 i 55,9% el 2012).

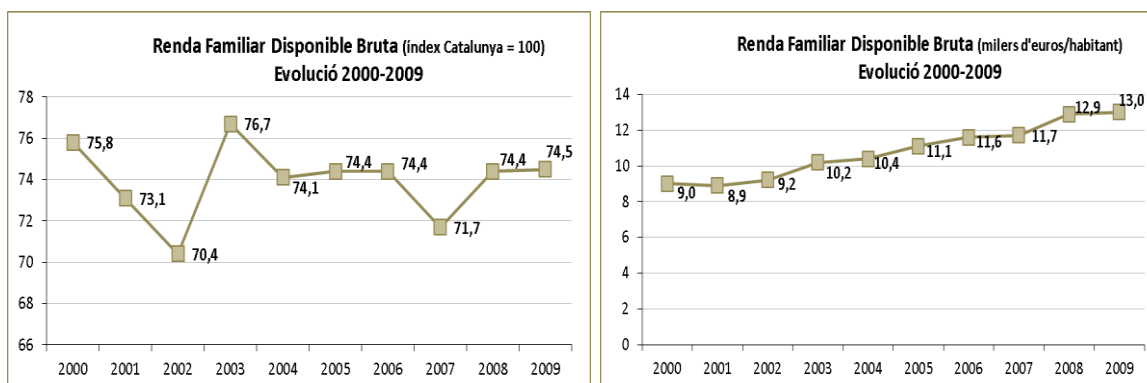
Font. Elab. pròpia a partir de dades de l'Idescat. Població estrangera

L'any 2012, a Santa Coloma de Gramenet hi tenen cabuda **més de vuitanta nacionalitats diferents**, entre les quals la més nombrosa és la xinesa (5.316 persones, que representen el 20% de la població estrangera), seguida de la marroquina (4.225 persones, o un 15,9%), la paquistanesa (2.266 persones, o un 8,5%), l'equatoriana (2.111 persones, o un 7,9%) i la bengalí (1.479 persones, o un 5,6%).

Economia

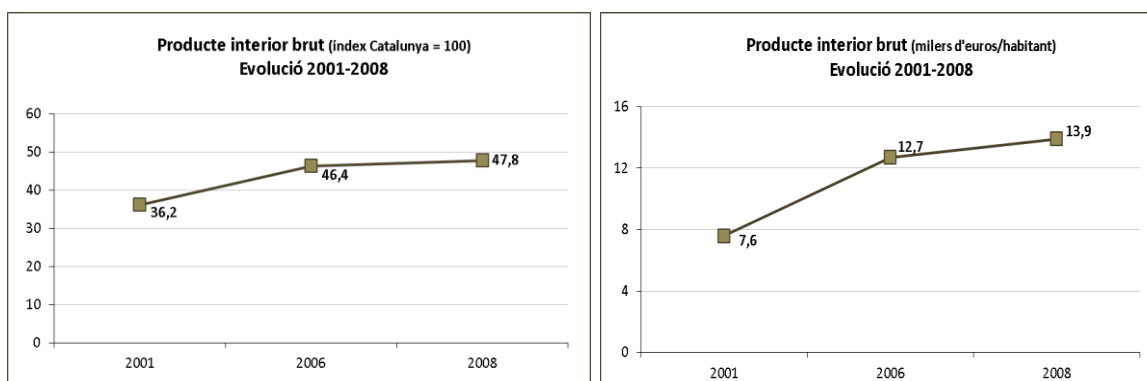
La mitjana d'ingressos que cada ciutadà de Santa Coloma disposava (**Renda Familiar Disponible Bruta**) ha anat augmentant de manera sostinguda des dels 9.000 € de l'any 2000 fins els 13.000 € de l'any 2009. Aquesta renda és significativament inferior a la de l'entorn immediat, el Barcelonès presenta una mitjana de 18.300 € i Catalunya una de 17.400 €.

Tot i aquest increment en xifres absolutes, el nivell de renda dels habitants de Santa Coloma de Gramenet representa un 74,5% de la mitjana catalana (en dades de 2009).

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Generalitat de C.

En relació a la producció, el **Producte Interior Brut** (PIB) a Santa Coloma de Gramenet també ha experimentat un creixement positiu des de 2001 fins al 2008, passant dels 7.600 €/hab/any fins els 13.900 €/hab/any. Es troba però, molt allunyat de la mitjana catalana, que arriba fins el 34.000 €/hab/any; el que suposa que el PIB colomenc representa poc menys de la meitat del català.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat. Generalitat de C.

Part II. Indicadors de Necessitats socials

En el segon bloc del Sistema d'Informació Social de Santa Coloma de Gramenet es recullen els indicadors més destacats sobre necessitats socials

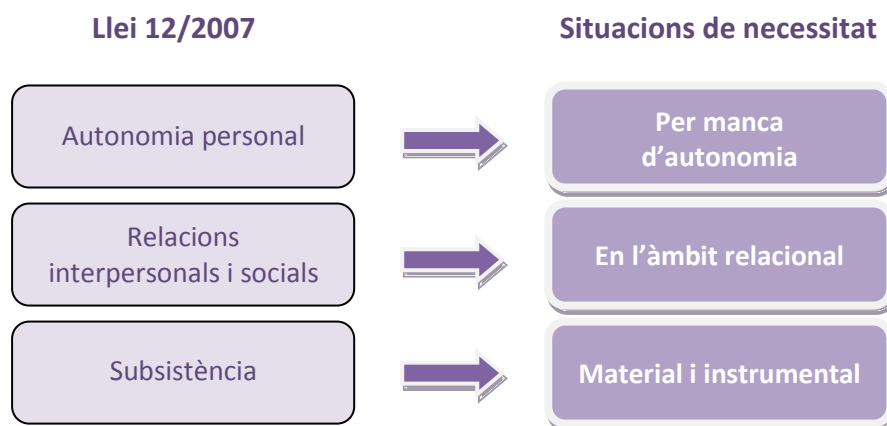
Des de la perspectiva de l'actuació dels serveis socials, és necessari "operativitzar el concepte de necessitat social de manera que ens permeti identificar quina part de la nostra societat pot trobar-se en cadascuna d'aquestes situacions i quina resposta ha d'oferir el Sistema de serveis socials"⁷

Les necessitats socials es defineixen com *estats de carència relacionats amb el desenvolupament personal i social, emmarcats en una societat i un moment històric concrets*.⁸

La Llei 12/2007, de serveis socials, incorpora una definició pròpia: "*són les que repercuteixen en l'autonomia personal i el suport a la dependència, en una millor qualitat de vida personal, familiar i de grup, en les relacions interpersonals i socials i en el benestar de la col·lectivitat*"⁹ i complementa aquesta definició amb la de necessitats personals bàsiques que "*són les pròpies de la subsistència i la qualitat de vida de cada persona*".¹⁰

A partir de la definició de les necessitats socials i personals la pròpia llei concreta una llista de les *situacions amb necessitat d'atenció especial*, susceptibles d'intervenció per part dels serveis socials.

El Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya proposa una categorització de totes aquestes situacions d'atenció especial per tal de facilitar la definició d'indicadors que permeti identificar la població que requereix l'atenció per part del Sistema de serveis socials. La categorització es basa en les definicions de necessitats socials i necessitats bàsiques de l'article 3 de la Llei 12/2007.

Font: PEESC 2010-2013

⁷ Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010 – 2013. Generalitat de Catalunya. Pàgina 65.

⁸ Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010-2013, Generalitat de Catalunya (2010); pàg.65.

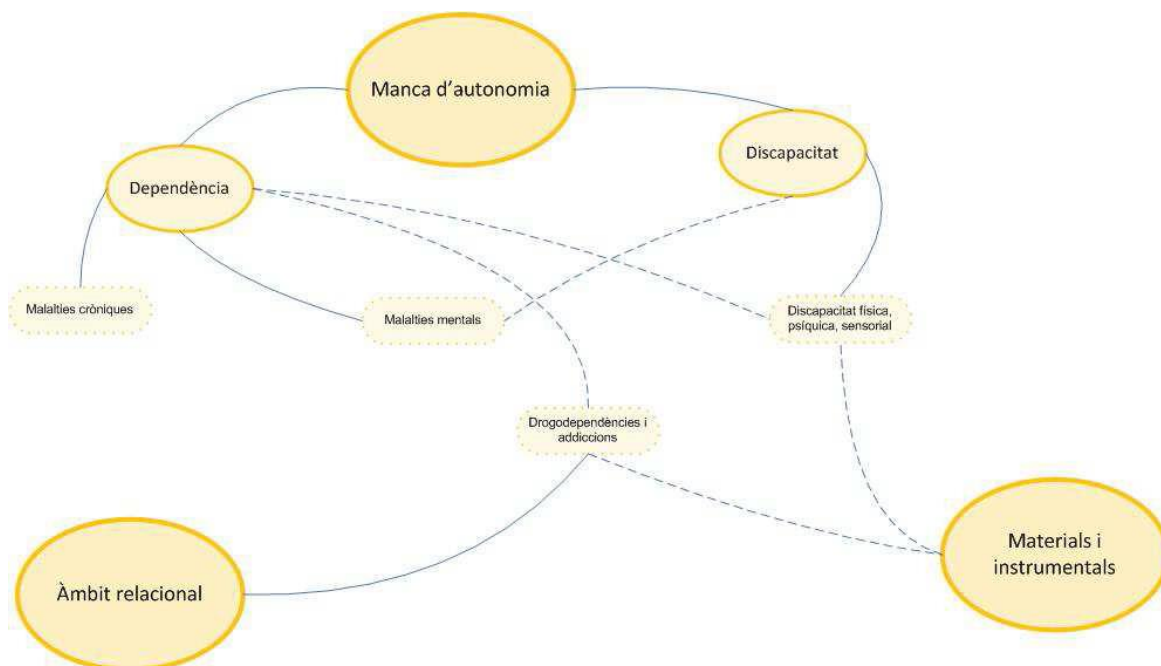
⁹ Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de Serveis socials; Article 3.2.

¹⁰ Ibidem.

Les **situacions de necessitat per manca d'autonomia** inclouen aquelles necessitats vinculades amb l'estat en que es troben les persones que, per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat, i vinculades a la manca d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten de l'atenció d'altres persones o ajudes importants per realitzar activitats bàsiques de la vida diària o, en el cas de les persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, d'altres recolzaments per a la seva autonomia personal. Aquest estat pot ser permanent, temporal o tenir un pronòstic desconegut. L'estructura conceptual d'aquesta categoria conté dues subcategories:

- **Dependència:** s'inclouen en aquesta categoria totes les necessitats que siguin coherents amb la definició donada, que es la de la Llei de la Promoció de l'Autonomia i Atenció a les persones en situació de Dependència, independentment del procés d'implementació de la llei. En aquest cas solament es tenen en compte les situacions de caràcter permanent.
- **Discapacitat:** s'inclouen totes les necessitats que tenen a veure amb la restricció o l'absència de la capacitat que té un ésser humà per fer una activitat en la forma o dins del marge que es considera normal, d'acord amb la definició de l'Organització Mundial de la Salut que és recollida en la normativa que regula el procés de valoració i reconeixement del grau de discapacitat.

Situacions de necessitat per manca d'autonomia

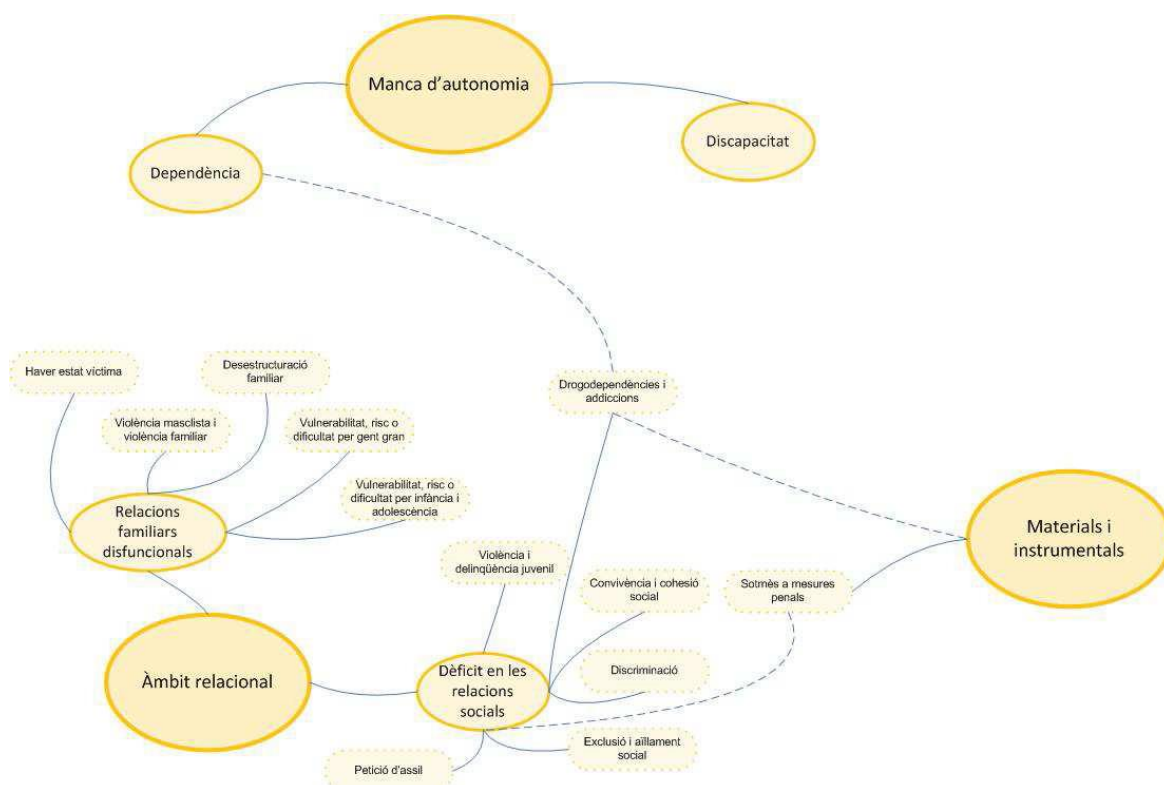

Font: PEESC 2010-2013

Les **situacions de necessitat en l'àmbit relacional** inclouen aquelles situacions de necessitat derivades dels vincles socials, tant en l'entorn familiar com comunitari. És a dir, que en aquesta categoria s'inclouran totes les situacions de necessitat en les quals el dèficit en les relacions socials, la manca de relacions i/o l'existència d'unes relacions disfuncionals creen risc a les persones. Podem identificar dues subcategories:

- **Relacions familiars disfuncionals:** aquelles situacions provocades per la manca de compliment de les funcions de suport i ajuda que ha de desenvolupar la família; en aquest grup s'inclouen les situacions de violència (masclista, contra els infants), situacions de desemparament i de negligència en l'atenció a persones vulnerables (infants i gent gran i/o amb discapacitat) i, també, l'aïllament per manca de xarxa familiar.
- **Dèficits en les relacions socials:** són aquelles situacions en les quals una persona o un grup presenta dificultats per a la integració en el seu entorn més immediat, l'origen d'aquestes dificultats pot ser divers i tant pot estar en la pròpia persona i/o grup (aïllament social) com en el seu entorn (estigmatització i rebuig) i, fins i tot, en ambdues parts.

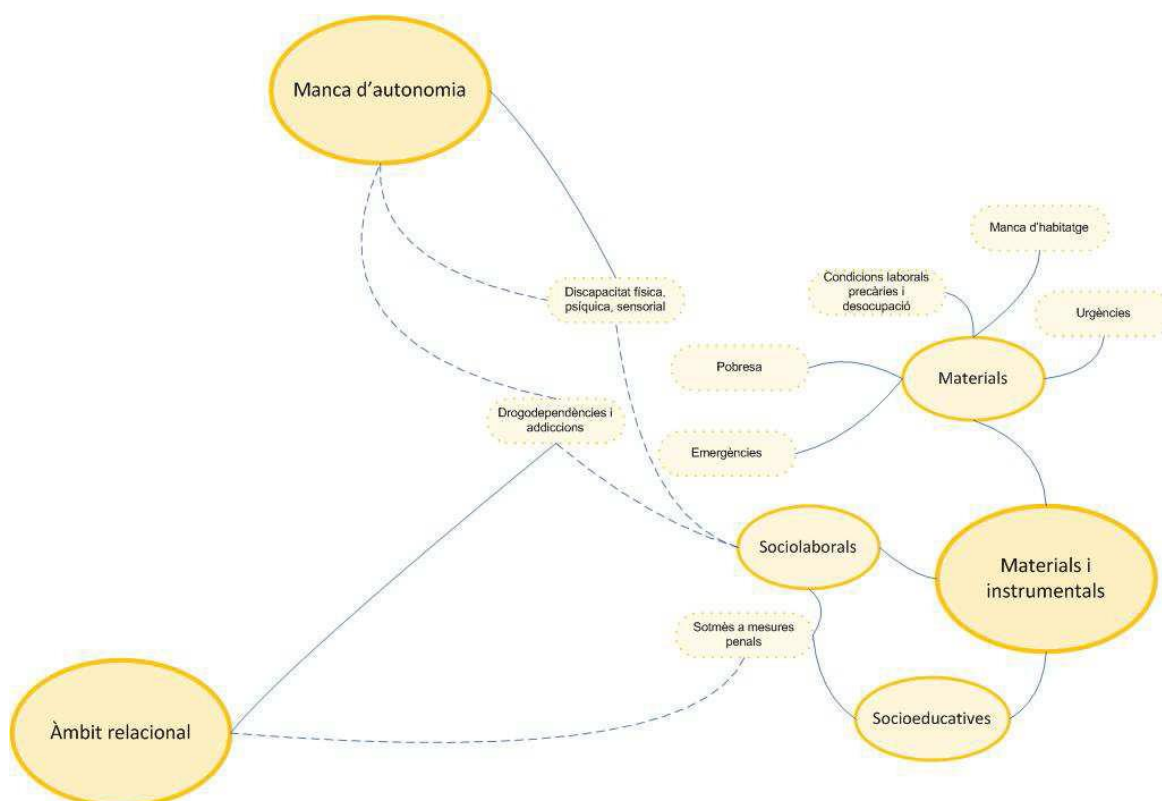
Situacions de necessitat en l'àmbit relacional

Per últim, les **situacions de necessitat material o instrumental** inclouen aquelles situacions de necessitat que tenen una expressió de tipus material, és a dir vinculades amb la subsistència, i les que es vinculen amb la capacitat de les persones per assolir aquesta subsistència autònoma, enteses des d'una perspectiva social. En aquest bloc s'inclouen les situacions següents:

- **La manca o dèficit de recursos materials:** que inclourà la manca o dèficit de recursos econòmics i d'habitatge
- **Les dificultats per a la inserció sociolaboral:** inclouen aquells aspectes que tenen a veure amb la manca de feina, la precarietat en l'ocupació, així com la manca de les habilitats socials en el marc laboral.
- **Les dificultats per a la inserció socioeducativa:** inclouen aquells aspectes que tenen a veure amb les seves habilitats socials en el marc educatiu i/o formatiu.

Situacions de necessitat material o instrumental

Font: PEESC 2010-2013

Aquesta categorització es complementa amb el marc teòric del fenomen de l'exclusió social; ja que aquest es defineix com ***“una situació d'acumulació i combinació de factors de desavantatge diversos, vinculats a diferents aspectes de la vida personal, social, cultural i política del individu”***¹¹; és a dir, com la confluència de diferents necessitats socials combinats amb altres factors de desavantatge.

Les situacions d'exclusió social s'emmarquen en *processos o trajectòries de vida en què les persones es troben desvinculades o es van desvinculant* progressivament dels elements que, a l'actualitat, faciliten la integració en la nostra societat: la participació i l'accés a la producció i la creació de valor; les relacions de reciprocitat social, familiar i comunitària; i la ciutadania de ple dret i la participació política¹².

En la línia de complementar el marc teòric de les necessitats socials, incorporem el concepte de *vulnerabilitat social*, que definim com *“les múltiples situacions de precarietat que es poden transformar en exclusió social si s'agreugen les circumstàncies o se n'acumulen d'altres a les ja existents”*¹³

L'exclusió social es defineix com a fenomen *dinàmic* (exclusió i inclusió són part d'un binomi de processos interconnectats i canviants al llarg de la vida), *relacional* (es tracta de la relació entre els mitjans i els vincles que la persona disposa) i *subjectiu* (pot ser viscuda de diferents maneres: aïllament, marginació, discriminació, segregació...).

Les situacions o processos d'exclusió són multicausals i es deuen a la manera com es *combinen i es retroalimenten múltiples factors* relacionats amb diferents aspectes de la vida, les característiques de la pròpia persona i el seu entorn.

¹¹ Subirats (Dir.) (2005). *Perfils d'exclusió social urbana a Catalunya*. Barcelona: IGOP, UAB.

¹² *Programa per al desenvolupament de Plans Locals per a la Inclusió social*, Dep. d'Acció Social i Ciutadania, Generalitat de Catalunya (2010).

¹³ Subirats (Dir.) (2004). *Pobresa i exclusió social. Una anàlisi de la realitat espanyola i europea*. “Estudis Socials”, núm.16. Barcelona: Fundació “La Caixa”.

Àmbits i indicadors d'exclusió social

Font: Elaboració pròpia en base a Subirats, 2005.

Així doncs, els factors d'exclusió/inclusió social són elements clau per a la definició de les necessitats socials i bàsiques de les persones i, des d'aquesta perspectiva, s'ha organitzat la informació entorn a les tres categories de necessitats socials incloent els indicadors referents als factors d'exclusió social vinculats.

<i>Àmbit</i>		<i>Codi</i>	<i>Indicador</i>
Manca d'Autonomia	Salut	II.Aa.1	Taxa de discapacitat reconeguda oficialment
		II.Aa2	Taxa de discapacitat reconeg. ofic. amb malaltia mental
		II.Aa3	Taxa de dependència en persones amb discapacitat
		II.Aa4	Taxa de dependència reconeguda oficialment
		II.Aa5	Taxa de persones diagnosticades amb VIH-SIDA
		II.Aa6	Taxa de persones drogodependents en tractament
Necessitats relacionals	Ciutadania	II.Ba.1	Població estrangera sense permís legal de residència
		II.Ba2	Taxa de persones recloses en centres penitenciaris
	Rel. familiars	II.Bb1	Taxa de denúncies per violència masclista o de gènere
		II.Bb2	Taxa de delictes per violència masclista o de gènere
		II.Bb3	Taxa de denúncies per VD sobre persones grans
		II.Bb4	Taxa de denúncies per VD sobre menors
	Xarxes soc.	II.Bc1	Taxa de persones grans soles
	Econòmiques	II.Ca1	Taxa de risc a la pobresa abans/després de transferències socials
Necessitats materials		II.Ca2	Taxa de dependència econòmica de prestacions
		II.Ca3	Taxa de prestacions socials sobre la RFDB
	Habitatge	IICb1	Taxa d'habitatges desocupats
		IICb2	Preu dels habitatges nous
		IICb3	Preu del lloguer
		IICb4	Contractes de lloguer per habitant
		IICb5	Taxa de demandes d'execució hipotecària
		IICb6	Taxa de demandes de desnonament
Necessitats instrumentals	Sociolaborals	IIDa1	Taxa d'atur registrat
		IIDa2	Qualificació de les persones aturades
		IIDa3	Nivell formatiu de les persones aturades
		IIDa4	Taxa d'atur sense prestació
		IIDa5	Taxa d'atur de llarga durada
		IIDa6	Taxa de joves que no treballen ni estudien
		IIDa7	Taxa de temporalitat
	Formatives	IIDb1	Taxa d'alumnat amb necessitats educatives especials
		IIDb2	Taxa d'abandonament prematur dels estudis
		IIDb3	Taxa de fracàs escolar
		IIDb4	Nivell formatiu de la població

Necessitats socials per manca d'autonomia

Les necessitats socials per manca d'autonomia es refereixen a aquelles vinculades amb *l'estat permanent en què es troben les persones que, per raons d'edat, malaltia o discapacitat, i vinculades a la manca d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten de l'atenció d'altres persones o ajudes importants per realitzar activitats bàsiques de la vida diària*¹⁴.

Partint d'aquesta definició, es tracta de situacions de vulnerabilitat vinculades a l'àmbit de la **Salut**. Des de la perspectiva de les necessitats socials ens podem aproximar a la prevalença d'aquestes necessitats a partir d'una sèrie de dades sobre situacions o factors que provocarien vulnerabilitat en les persones que les pateixin.

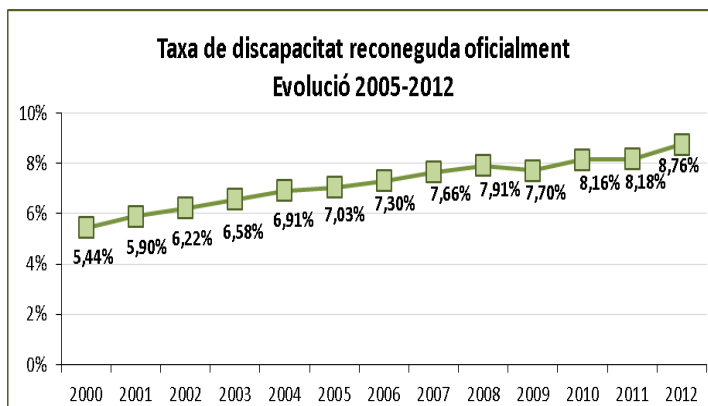
Anys 2011 i 2012			
	2011	2012	Font
Taxa de discapacitat reconeguda oficialment	8,18 %	8,76 %	Dep. Benestar Social i Família. Estadística de persones amb discapacitat
Taxa de discapacitat reconeguda oficialment amb malaltia mental	1,35 %	1,44 %	Dep. Benestar Social i Família. Estadística de persones amb discapacitat
Taxa de dependència en persones amb discapacitat	12,53 %	13,44 %	Dep. Benestar Social i Família. Estadística de persones amb discapacitat
Taxa de dependència reconeguda oficialment	3,5 %	---	Dep. Benestar Social i Família. Registres de dependència
Taxa de persones drogodependents en tractament	0,27 %	0,14 %	Subdir. Grl. Drogodependències. Agència Salut Pública de C. Dep. Salut, Generalitat de C.

¹⁴ Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010 – 2013. Generalitat de Catalunya. Pàgina 68.

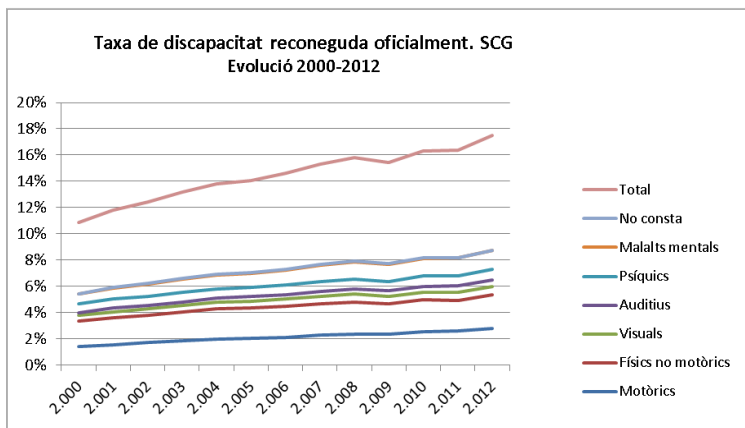
Pel què fa a la **Taxa de discapacitat reconeguda oficialment**, a partir de les informacions disponibles a 2012 es constata que prop del 9% de la població de Santa Coloma de Gramenet (10.563 persones de diferents edats) es trobaven afectades per discapacitats legalment reconegudes com a disminució. Com s'observa en la gràfica adjacent, aquesta proporció ha experimentat un increment progressiu en els darrers deu anys, passant del 5,4% de la població l'any 2000, al 8,18% de 2011 i el 8,76% de 2012.

Segons la **tipologia de discapacitat**, les majors proporcions corresponen a les persones amb discapacitats motòriques i físiques no motòriques.

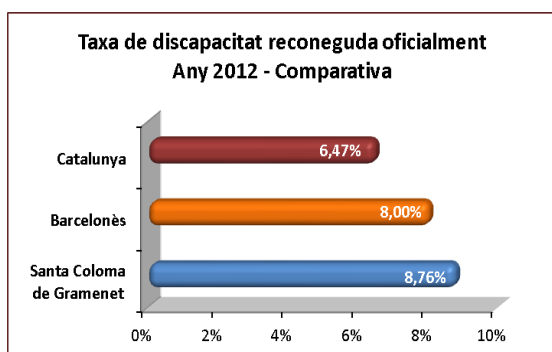
Les taxes que més han crescut corresponen a les persones amb discapacitats motòriques (han passat d'afectar l'any 2000 al 1,4% de la població, al 2,8% el 2012, cosa que suposa un increment del 1,4%). També destaca l'augment del percentatge de població amb discapacitat per malaltia mental (0,7%) i amb discapacitat de tipus físic no motòric (0,6%).

Font: Elab. pròpia a partir de l'Estadística de persones amb discapacitat. Dep. Benestar Social i Família. Generalitat C.

Font: Elab. pròpia a partir de l'Estadística de persones amb discapacitat. Dep. Benestar Social i Família. Generalitat C.

Font: Elab. pròpia a partir de l'Estadística de persones amb discapacitat. Dep. Benestar Social i Família. Generalitat C.

En termes comparatius, la taxa colomenca de 2012 es troba per sobre del percentatge de persones amb discapacitat de la comarca del Barcelonès (8,00%) i també de la mitjana del Principat (6,47%), per a aquell mateix any. Cal tenir en compte, però, que a les zones metropolitanes les taxes sempre són majors que a les àrees rurals, degut a les facilitats en la tramitació.

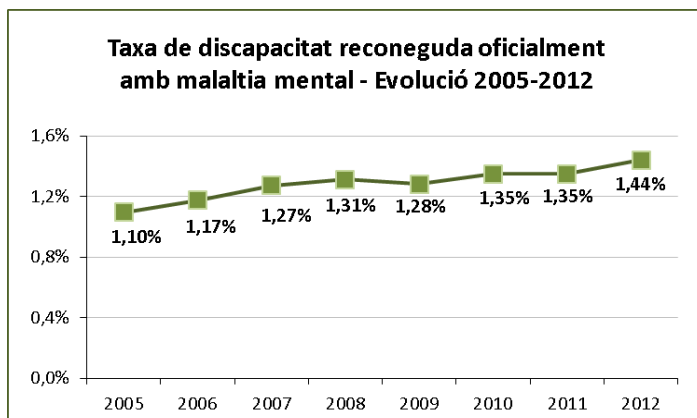
S'observa que a Santa Coloma de Gramenet, les taxes de discapacitat són majors a mesura que augmenta l'edat: el 2012, més de la meitat de les persones amb discapacitats reconegudes tenien 65 o més anys. Amb el pas del temps, la proporció d'homes amb discapacitats tendeix a superar a la de dones, i això s'observa en tots els trams d'edat. L'any 2012, la taxa de dones amb discapacitat fou lleugerament inferior (8,6%) a la d'homes (8,9 %).

També l'any 2012, un 1,4% dels colomencs o colomenques (1.717 persones) disposaven de certificat de discapacitat greu. Aquesta proporció també ha sofert un increment des de 2005, moment en què el percentatge de persones amb discapacitat reconeguda de grau 75% o més es situava en el 1,08% del total de la població.

La **Taxa de discapacitat reconeguda oficialment amb malaltia mental** es trobava l'any 2012 en el 1,4% del total de la població, a 1.737 persones (880 dones i 857 homes) se'ls havia certificat discapacitat de tipus mental.

Aquest percentatge ha experimentat un discret increment des de 2005, tant en termes absoluts com relatius, passant d'afectar al 1,1% al 1,44% de la població.

Comparativament, la taxa colomenca es trobava per sota de la comarcal (1,55%, 34.984 persones), però superava la proporció catalana (1,25%, 94.493 persones).

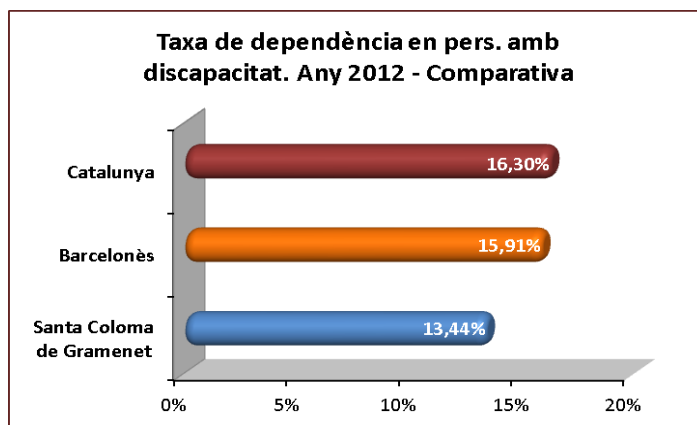
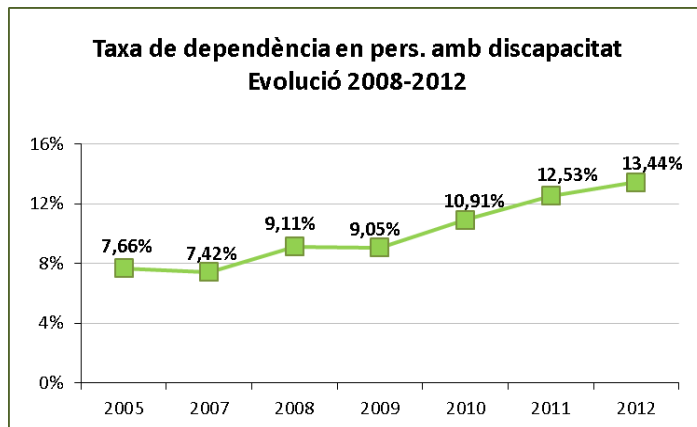
Font: Estadística de persones amb discapacitat. Dep. Benestar Social i Família, Generalitat C.

La **Taxa de dependència en persones amb discapacitat** mesura quina és la proporció de persones que necessiten ajuda per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària d'entre el total de les persones amb discapacitat.

L'any 2012, un 13'44% de les persones amb discapacitat reconeguda oficialment (1.563 colomencs i colomenques), es trobaven amb limitacions per les quals necessitaven ajuda d'una tercera persona.

Aquesta taxa, ha experimentat un creixement continuat des de 2005, moment en què es situava en un 7,7%.

Això no obstant, la proporció de Santa Coloma de Gramenet és inferior a de la comarca (15,91%) i també a la del conjunt de Catalunya (16,30%), però ha experimentat un increment remarcable des de l'any 2005. En aquell moment, un 7,66% de les persones amb discapacitat reconeguda de Santa Coloma de Gramenet tenien necessitat de tercera persona.

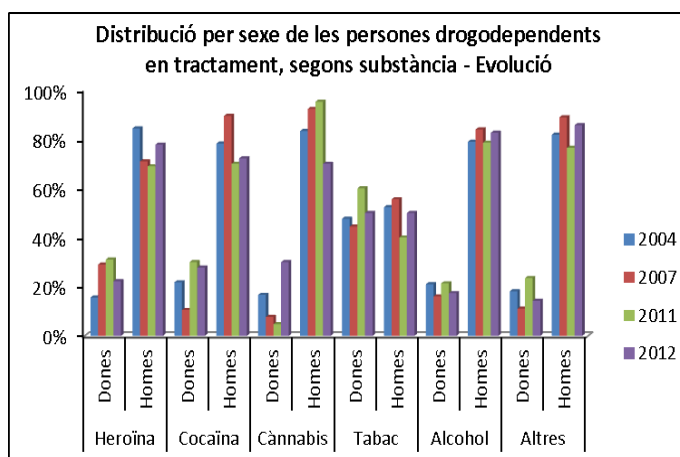
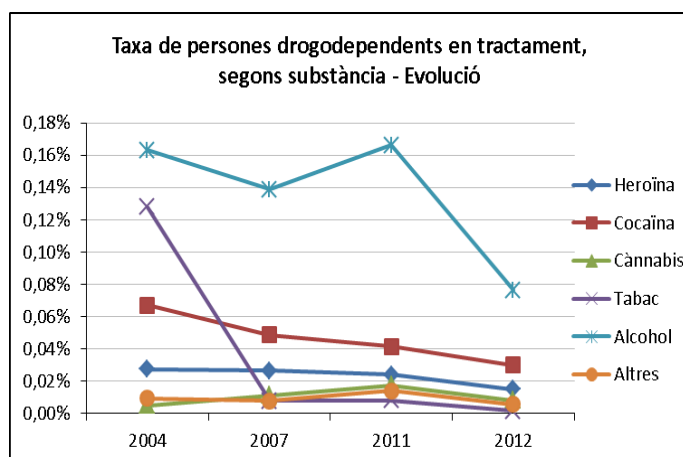
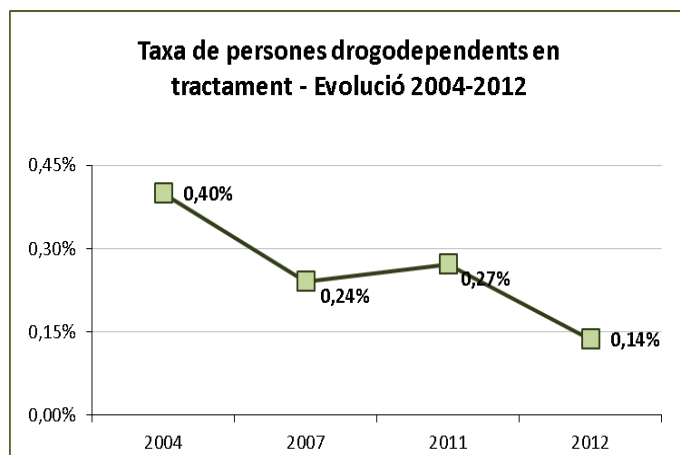
Font. Elaboració pròpia a partir de l'Estadística de persones amb discapacitat. Dep. Benestar Social i Família. Generalitat C.

Per altra banda, d'acord amb els registres de dependència del Departament de Benestar social i Família (Generalitat de C.), la **Taxa de dependència reconeguda oficialment** es situava l'any 2011 en el 3,5%. És a dir, 4.225 persones de Santa Coloma de Gramenet havien obtingut una valoració positiva de dependència, cosa que els atribuïa el reconeixement oficial de la seva situació de necessitat.

Segons l'Agència de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya, l'any 2012 165 persones han iniciat o reprès tractament per consum de drogues, xifra que suposa una **Taxa de persones drogodependents en tractament** d'un 0,14%.

Aquesta taxa ha davallat de manera ostensible des de 2004, i especialment entre 2011 i 2012. Tanmateix, el descens de la taxa no sempre es correspon a un descens real en el número de persones en tractament: així, mentre que es va passar de 466 persones el 2004 a 281 el 2007, l'any 2011 el número de persones en tractament havia augmentat fins a les 328, per bé que el 2012 disminuï de nou fins a 165.

Atenent a les diferents substàncies, les majors taxes a 2012 corresponen als tractaments per dependència d'alcohol (0,08% de la població), seguida de la cocaïna (0,03%). Destaca la important davallada entre 2004 i 2007 dels inicis de tractament per addicció al tabac, així com la reducció dels inicis de tractament per alcoholisme entre 2011 i 2012.

Font: Elab. pròpia a partir de Subdirecció Gral. de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Dep. de Salut. Generalitat de C

Per sexes, l'any 2012 un 78,8% de les persones en tractament eren homes, però aquest percentatge havia oscil·lat respecte a anys anteriors (71% el 2004, 83% el 2007, 76% el 2011).

Necessitats socials relacionals

Les necessitats socials de tipus relacional es refereixen a situacions en què els vincles familiars, socials o comunitaris es troben minvats o deteriorats. Es pot distingir entre:

- necessitats relacionades amb les condicions comunitàries o convivencials (“ciutadania”);
- necessitats derivades de “relacions familiars” disfuncionals;
- i necessitats que emanen de dèficits en les relacions o les “xarxes socials”.

El concepte de “**ciutadania política**” remet a les condicions administratives necessàries per viure i relacionar-se com a ciutadà o ciutadana de ple dret (“ciutadania plena”). Alguns dels col·lectius que veuen llurs drets ciutadans limitats o condicionats temporalment són les persones de nacionalitat estrangera (per tenir llur situació administrativa no regularitzada o regularitzada parcialment) i la població reclosa en centres penitenciaris.

Les situacions de deteriorament o fractura de les **relacions familiars**, que es poden traduir en conflictes o situacions de violència domèstica o masclista.

La vulnerabilitat en termes relacionals també pot venir donada per la debilitat o l'escassetat de les **xarxes socials**. Les persones grans soles són un dels perfils més fràgils quan els manca la xarxa físicament més propera (amistats, veïnat...), capaç d'oferir-los suport davant de necessitats socials

Anys 2011 i 2012		2011	2012	Font
Ciutadania	Població estrangera sense permís legal de residència. 12/06/2012	-	6.210	Registre Civil i PMH
	Taxa de persones recloses en centres penitenciaris	3,52 ‰	3,52 ‰	Dep. Justícia, Generalitat de C.
Relacions familiars	Taxa de denúncies per violència masclista o de gènere dones >16	6,85 ‰	5,96 ‰	CGJP
	Taxa de delictes per violència masclista o de gènere dones >16	7,48 ‰	6,47 ‰	CGJP
	Taxa de denúncies per violència domèstica sobre persones grans	3,45 ‰	2,65 ‰	CGJP
	Taxa de denúncies per violència domèstica sobre menors	0,57 ‰	0,38 ‰	CGJP
	Taxa de persones grans soles 19/12/2012	-	19,47 %	PMH. Ajunt. SCG

Necessitats relacionals de ciutadania

Tal i com s'ha exposat en la primera part d'aquest informe, el pes de la població de nacionalitat estrangera a Santa Coloma de Gramenet s'havia incrementat de manera sostinguda entre 2000 i 2011. La intensitat d'aquest creixement s'havia començat a suavitzar a partir de l'any 2009 fins arribar a l'any 2012, moment en què es detecta per primer cop una pèrdua de població estrangera al municipi.

Amb tot, l'any 2012 un 22,1% de la població resident a Santa Coloma de Gramenet era de nacionalitat estrangera (26.635 persones). Per sexes, la població estrangera representava el 19,7% de les dones (11.811 dones), i el 24,4% dels homes (14.824 homes).

Si observem la distribució per edats, es fa palès que les majors proporcions de població de nacionalitat estrangera es troben en les franges d'edat joves: dels 25 als 29 anys (38,2%), de 30 a 34 anys (35,9%) i de 20 a 24 anys (35,2%), però destaca també el percentatge de població estrangera entre els infants de 0 a 4 anys (un 33,4% dels nens i nenes d'aquestes edats de Santa Coloma de Gramenet tenen nacionalitat estrangera).

També s'ha comentat la distribució desigual en el territori. Així, l'any 2011, en el Districte VI un 44% de la població disposava de nacionalitat estrangera, i al Districte V la proporció era del 30,6%.

La situació més extrema de precarietat pel què fa a l'accés a la plena ciutadania, però, la veuen les persones que tenen una situació administrativa no regularitzada, és a dir, les comunament anomenades persones "sense papers".

A Santa Coloma de Gramenet, d'acord amb el Registre Civil i el Padró Municipal d'Habitants, a mitjan de l'any 2012 (12/06/2012), la **població estrangera sense permís de residència** era de 6.210 persones (població estrangera empadronada menys població amb permís de residència o en tràmits per obtenir-lo).

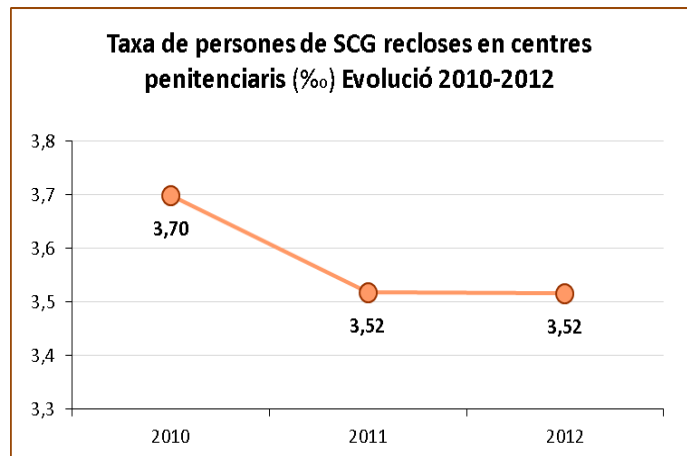
Aquesta xifra representava el 22,6% de la població de nacionalitat estrangera empadronada al municipi, i un 5,1% sobre el total de la població de Santa Coloma de Gramenet l'any 2012.

Per altra banda, les persones preses veuen limitats temporalment els seus drets com a ciutadans d'un territori.

La Taxa de persones de Santa Coloma de Gramenet **recloses en centres penitenciaris** ha disminuït lleugerament en els darrers tres anys.

L'any 2012, de cada 1.000 persones de Santa Coloma de Gramenet, 3,5 es troben recloses en algun centre penitenciari de Catalunya.

En concret, es tracta de 424 persones, una xifra pràcticament idèntica a la de 2011 (425 persones) i lleugerament inferior a la de 2010 (444 persones).

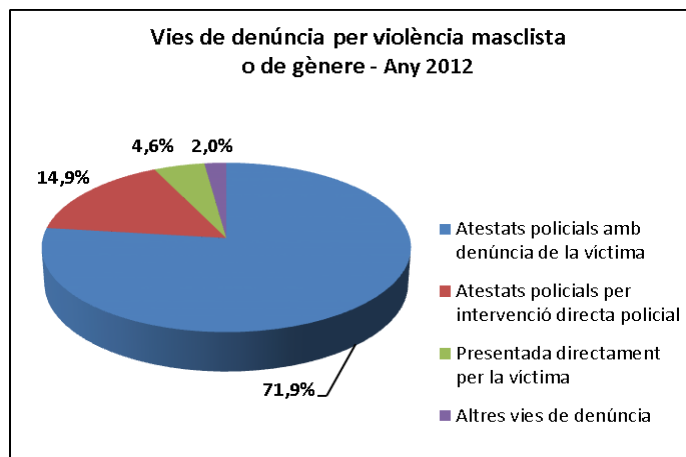
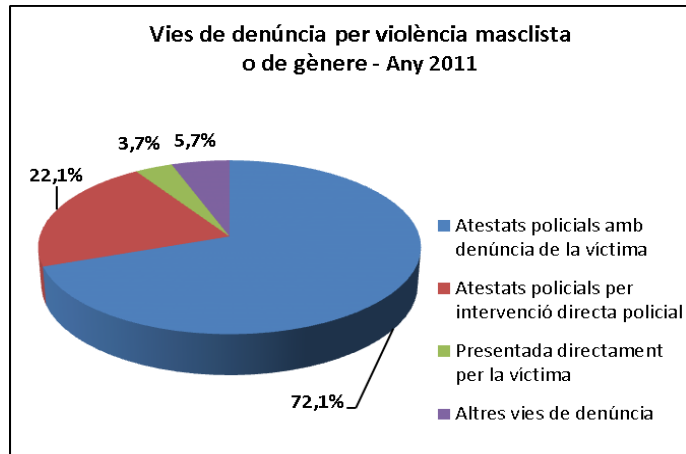

Font: Elab. pròpia a partir dels registres del Dep. de Justícia, Generalitat de C.

Necessitats relacionals familiars

L'any 2012, els jutjats de Santa Coloma de Gramenet van rebre **302 denúncies per violència sobre les dones**, 46 denúncies menys que l'any anterior. Aquestes xifres suposen a prop de 6 denúncies per cada 1.000 dones colomenques el 2012, per quasi 7 el 2011.

En tots dos anys, més de les $\frac{3}{4}$ parts d'aquestes denúncies foren interposades per la víctima (264 denúncies per atestat policial amb denúncia de la víctima o presentades directament per la víctima el 2011; i 231 el 2012), mentre que el 22% (2011) i el 15% (2012) es van derivar d'intervencions directes dels cossos policials (77 i 45 denúncies per atestat policial per intervenció directa, respectivament), i la resta va correspondre a altres vies de denúncia.

Font: Elab. pròpia a partir d'Estadístiques Judiciales Violència sobre la mujer. CGPJ.

A partir d'aquestes denúncies i dels procediments oberts, l'any 2012 es van identificar 328 **delictes per violència sobre les dones** (6,5 delictes per cada 1.000 dones), mentre que el 2011 se n'identificaren un total de 380 (7,5 ‰).

Com es pot apreciar en les gràfiques adjuntes, més de $\frac{3}{4}$ parts dels delictes corresponen a lesions i maltractaments (291 casos el 2011 i 252 el 2012), un 16% (62 casos el 2011) i un 12% (39 casos el 2012) a delictes contra la llibertat, i un 4% (16 casos el 2011) i un 6,7% (22 casos el 2012) a trencament de mesures.

Destaca finalment l'existència d'1 delicte per homicidi l'any 2011.

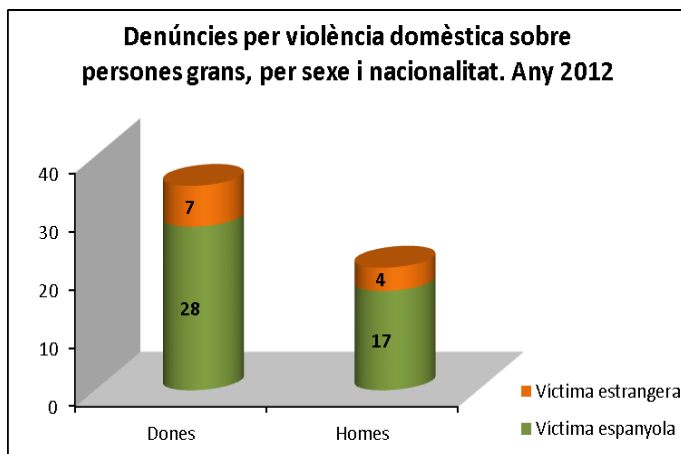
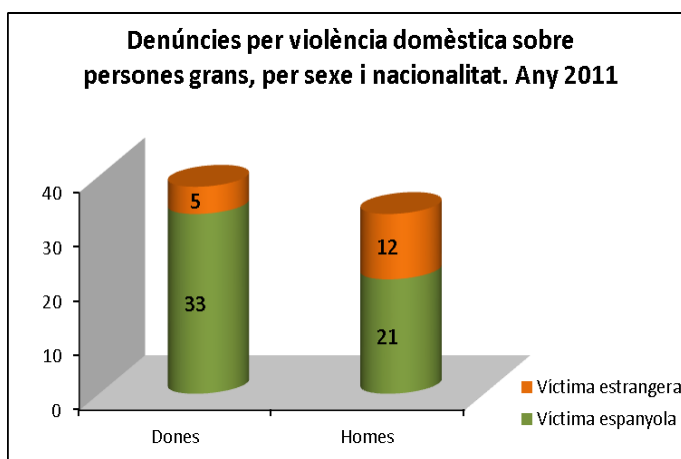
Font: Elab. pròpia a partir d'Estadísticas Judiciales Violencia sobre la mujer. CGPJ.

Pel que fa a les **denúncies de violència domèstica sobre les persones grans**, l'any 2011 es registraren als jutjats de Santa Coloma de Gramenet un total de 71 denúncies, xifra que representa una taxa de 3,45 denúncies per cada 1.000 persones de 65 o més anys. El 2012, però, les denúncies van davallar fins a 56 (2,65 denúncies per cada 1.000 persones grans)

Per sexes, l'any 2011 es registraren 3,3 denúncies per cada 1.000 dones grans (un total de 38 denúncies), i 3,7 per cada 1.000 homes (33 denúncies). L'any següent, les taxes se situaren en 2,9 denúncies per cada 1.000 dones grans i 2,3 per cada 1.000 homes grans.

Com es pot observar en les gràfiques adjuntes, l'any 2011 el 76% de les denúncies es referien a víctimes espanyoles (54 casos, 33 dones i 21 homes), mentre que en el 24% restant es tractava de víctimes estrangeres (17 casos, 5 dones i 12 homes). L'any 2012 es manté l'aclaparadora majoria de denúncies amb víctimes autòctones (45 casos d'un total de 56, xifra que suposa un 80,4% de les

denúncies), però augmenta la proporció de víctimes femenines respecte l'any anterior (63% el 2012; 54% de 2011)

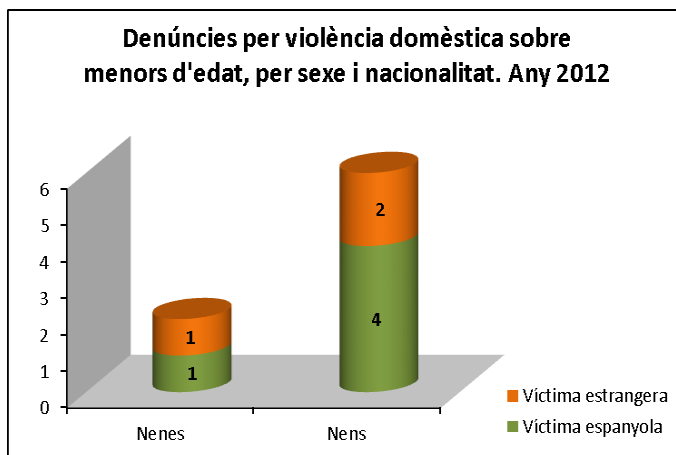
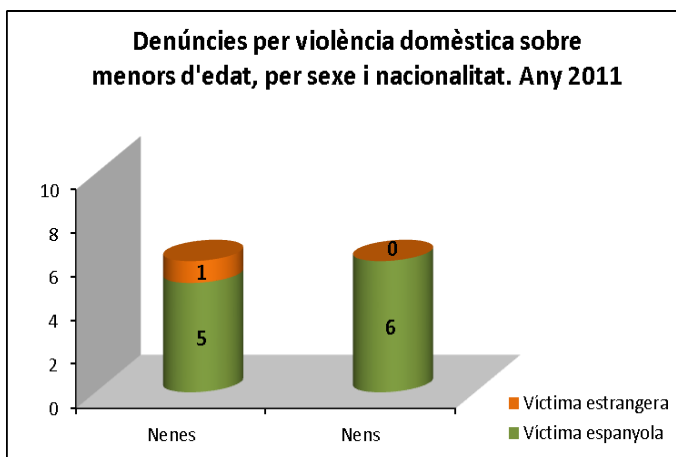

Font: Elab. pròpia a partir d'Estadístiques Judicials Violència domèstica. PJUDJIT. CGPJ.

Per altra banda, la **Taxa de denúncies de violència domèstica sobre els infants** l'any 2011 es situà en 0,57 denúncies per cada 1.000 menors d'edat, tractant-se d'un total de 12 denúncies per violència domèstica amb víctima menor d'edat (6 nenes i 6 nens). El 2012, tant el número de denúncies (8) com la taxa havien davallat (0,38 denúncies per VD en què s'hi havien vist implicats menors d'edat).

L'any 2011, en el 92% dels casos, les denúncies feien referència a víctimes espanyoles (11 infants, 5 nenes i 6 nens), i només en 1 ocasió la víctima fou una nena estrangera.

El 2012, les proporcions resultaven més equilibrades: un 62,5% de les denúncies implicaven víctimes espanyoles i el 37,5% estrangeres. Tanmateix, aquests resultats no resulten molt significatius donades les reduïdes xifres a què fan referència.

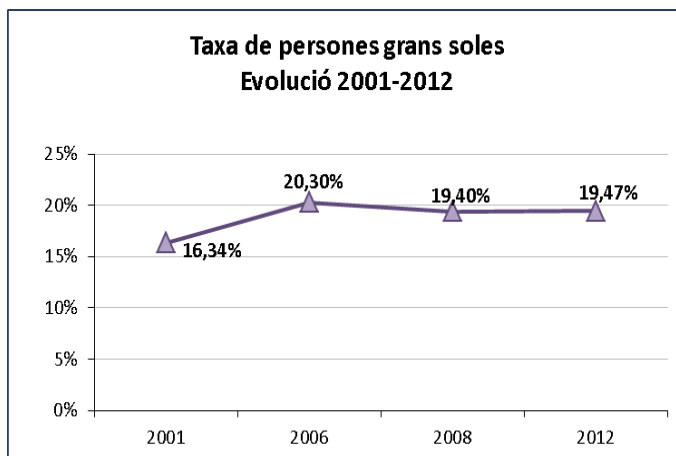

Font: Elab. pròpia a partir d'Estadístiques Judiciales Violència domèstica. PJUDJIT. CGPJ.

Necessitats relacionals en les xarxes socials

Per últim, la **Taxa de persones grans soles** a Santa Coloma de Gramenet, revela que, a finals de l'any 2012, un 19,5% de la població de 65 o més anys vivia en llars unipersonals.

Aquesta proporció s'ha incrementat globalment en els darrers deu anys. Entre l'any 2001 i el 2006, la taxa augmentà en 4 punts, mentre que els sis anys següents només experimentà una reducció de poc menys d'1 punt.

Font: Elab. pròpia a partir del Padró municipal d'habitants.
Ajuntament de SCG.

Necessitats socials materials

Les necessitats socials de tipus material es refereixen a la manca o la insuficiència de recursos econòmics o d'habitatge, directament vinculats amb la subsistència de les persones.

Per il·lustrar les **necessitats econòmiques** de la població es recullen indicadors sobre pobresa monetària i dependència de la protecció social.

Les situacions de vulnerabilitat en relació a l'**habitatge** fan referència a les possibilitats d'accedir-hi i a les condicions en què té lloc l'accés a aquest habitatge (règim de propietat, règim de lloguer, subarrendament de l'habitatge o d'una habitació...), però també a les possibilitats de romandre-hi (execucions hipotecàries, desnonaments...)

Per altra banda, cal considerar les condicions de l'habitatge, tant pel què fa als serveis de què es disposa (habitatges en males condicions, infrahabitatges) com als termes en què té lloc la convivència amb altres persones (amuntegament¹⁵, promiscuïtat¹⁶).

Anys 2011 i 2012		2011	2012	Font
Econòmiques	Taxa de risc a la pobresa després de transferències			
	AMB excepte Bcn	19,7 %	-	ECVHPC, 2011
	Taxa de dependència econòmica de prestacions			
	Any 2010	8,47 %	-	Idescat / Base de dades RMI
	Taxa de prestacions socials sobre la RFDB			
	Any 2009	25,7 %	-	Idescat
Habitatge	Taxa d'habitatges desocupats	4,89 %	-	Cens de població 2011
	Preu dels habitatges nous	3.146 €/m ²	2.648 €/m ²	Estudis territorials habitatge AMB
	Preu del lloguer	562 €/mes	533 €/mes	Estudis territorials habitatge AMB
	Contractes de lloguer per habitant			Informe sector habitatge Cat. Secret. d'Habitatge i Millora urbana (Generalitat de C.)
	Any 2010	1,1 %	-	
	Taxa de demandes judicials d'execució hipotecària	7,7 ‰	8,8 ‰	Estadístiques CGPJ
	Taxa de demandes judicials de desnonament	4,3 ‰	5,1 ‰	Estadístiques CGPJ

¹⁵ Es considera "amuntegament" el fet no disposar d'un espai mínim de 10m² per persona.

¹⁶ Es considera "promiscuïtat" en l'habitatge el fet de tenir menys d'1 dormitori per cada 2 persones.

Necessitats materials econòmiques

La manca de dades referents als recursos econòmics de les llars i les persones a Santa Coloma de Gramenet obliguen a una aproximació indirecta i, per tant, limitada sobre la població en situació de pobresa econòmica. L'acció pública, però, ofereix informació sobre els col·lectius en situacions econòmiques més precàries.

La **Taxa de risc a la pobresa** ofereix informació sobre el percentatge de persones que es troben per sota del llindar de risc a la pobresa¹⁷. La taxa es calcula abans i després de les transferències socials, donat que varien substancialment els seus resultats.

Aquestes informacions provenen de l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya (ECVHPC, 2001), que malgrat realitzar-se a Santa Coloma de Gramenet (entre altres zones d'aplicació), no resulta representativa a nivell municipal. La disponibilitat d'aquestes informacions, per tant, es limita a l'àmbit territorial més proper: l'agrupació dels 35 municipis que conformen l'Àrea Metropolitana de Barcelona exceptuant-ne Barcelona ciutat¹⁸.

L'any 2011, un 19,7% de la població de l'AMB excepte Barcelona (317.500 persones) van tenir ingressos disponibles inferiors a 8.550€, després d'haver percebut totes les transferències socials. Abans de les transferències, però, la proporció arribava al 42,3% de la població (681.100 persones).

Comparativament, les taxes de l'AMB (excepte Barcelona ciutat), eren inferiors a les de Barcelona ciutat (20,3% després de transferències i 48,5% abans) i el conjunt de la província (21,7% després i 45,8% abans).

Les taxes de l'AMB excepte Barcelona es troben a prop de les de Barcelona ciutat (27,2% amb lloguer imputat i 29,0% sense lloguer) i la província de Barcelona (27,1% i 29,4%, respectivament).

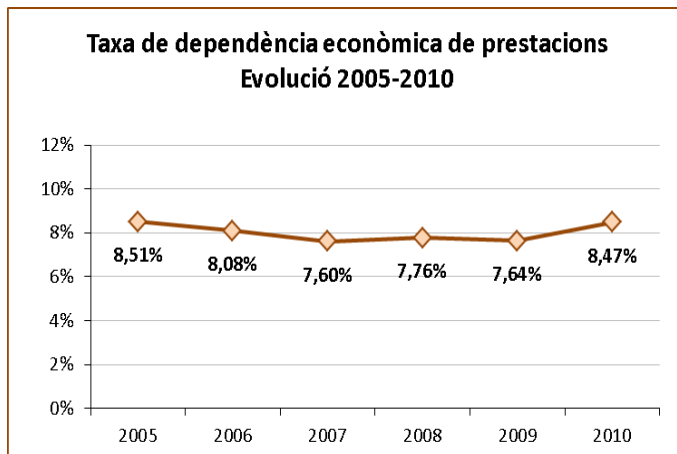
¹⁷ El llindar de risc a la pobresa es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents. A Catalunya, aquest llindar correspon a 8.550€/l'any.

¹⁸ AMB excepte Barcelona ciutat: Badalona, Begues, Castellbisbal, Castelldefels, Cervelló, Corbera de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, L'Hospitalet de Llobregat, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Montgat, Paltejà, El Papiol, El Prat de Llobregat, Ripollet, Sant Adrià de Besòs, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramenet, Barberà del Vallès, Sant Vicenç dels Horts, Cerdanyola del Vallès, Tiana, Torrelles de Llobregat, Viladecans, Badia del Vallès, La Palma de Cervelló.

La **Taxa de dependència econòmica de prestacions** reflecteix el percentatge d'habitants que són beneficiaris de pensions no contributives i assistencials (jubilacions, invalidesa), pensions contributives assistencials (ajuts complementaris a les pensions de viduïtat, ajuts complementaris a famílies amb infants), o Rendes Mínimes d'Inserció.

A Santa Coloma de Gramenet l'any 2010 un 8,5% de la població (10.173 persones) depenien econòmicament de prestacions socials per a la seva subsistència. S'observa un increment d'aquesta taxa respecte els anys precedents, i especialment entre 2009 (7,6%) i l'any següent.

Amb tot, la proporció de persones econòmicament dependents de 2010 ha retornat als valor de 2005.

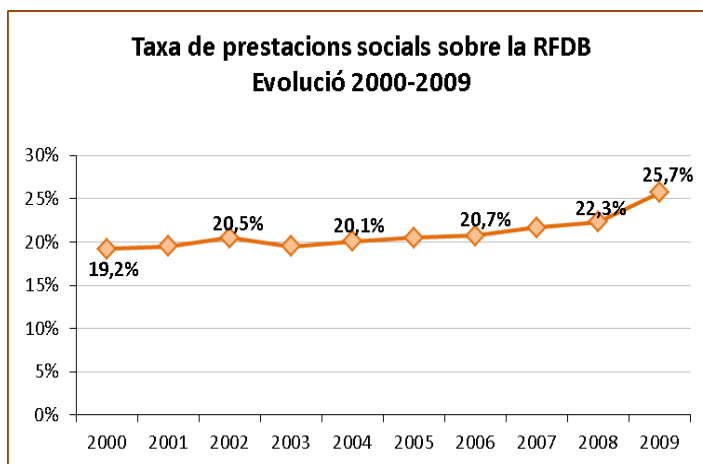
Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat, Generalitat de C. / Base de dades RMI, Generalitat de C.

Aquest repunt de la taxa de dependència de prestacions està relacionat amb l'augment, entre d'altres, del número de persones perceptores de RMI entre 2009 (1.847) i 2010 (2.400). Entre els anys 2010 i 2012, però, el número de persones beneficiàries de RMI s'ha reduït progressivament fins arribar a 1.732 persones. En aquesta davallada cal tenir en compte el canvi que tingué lloc a partir de l'agost de 2011 en els criteris de concessió d'aquesta prestació (Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres)¹⁹.

¹⁹ Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres. Secció segona Renda mínima d'inserció. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 5.931 – 29.7.2011. Entre altres modificacions, s'anul·là la RMI a les persones que portaven percebent-la més de 60 mesos, es determinà la incompatibilitat entre la RMI i la percepció d'altres prestacions, i s'establí un topall de l'import de la prestació igual al salari mínim interprofessional.

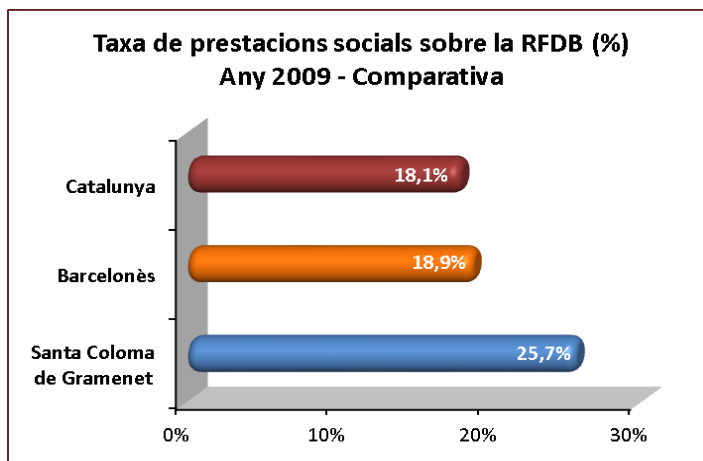
La **Taxa de prestacions socials sobre la Renda Familiar Disponible Bruta** representa una altra aproximació a la mesura de la dependència de prestacions socials, com a factor de vulnerabilitat en l'àmbit econòmic. Aquesta taxa indica el percentatge d'ingressos de què disposen els residents a Santa Coloma de Gramenet per destinar-los al consum o a l'estalvi, que corresponen a prestacions socials, en relació al total dels ingressos dels comptes de la renda de les llars (RFDB).

Entre l'any 2000 i el 2009 (última dada disponible), la taxa de prestacions socials sobre la RFDB ha experimentat un augment progressiu, més acusat en els darrers anys. Si el 2000, un 19,2% dels ingressos de la renda de les llars colomenques provenien de prestacions socials, l'any 2009 aquesta proporció era més de la quarta part dels ingressos de la RFDB (25,7%).

Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat, Generalitat de C.

En termes comparatius, destaca significativament aquesta taxa de Santa Coloma de Gramenet, davant de la taxa de la comarca del Barcelonès (18,9%) i la del conjunt de les llars catalanes (18,1%)

Font: Elab. pròpia a partir d'Idescat, Generalitat de C.

Necessitats materials d'habitatge

La fragilitat en l'àmbit de l'habitatge està molt relacionada amb la capacitat econòmica de les llars. L'esclat de la crisi financera l'any 2008, vinculada a les tendències en el mercat immobiliari i en la gestió del crèdit en les darreres dècades, units al règim de tinença majoritari (la propietat), han portat a moltes famílies a un sobreendeutament difícil d'assumir.

En aquest context, l'extensió de l'atur, la precarietat i la temporalitat laborals estan intensificant i eixamplant les dificultats econòmiques i la pobresa monetària, que impossibiliten, al seu torn, el pagament dels deutes contrets.

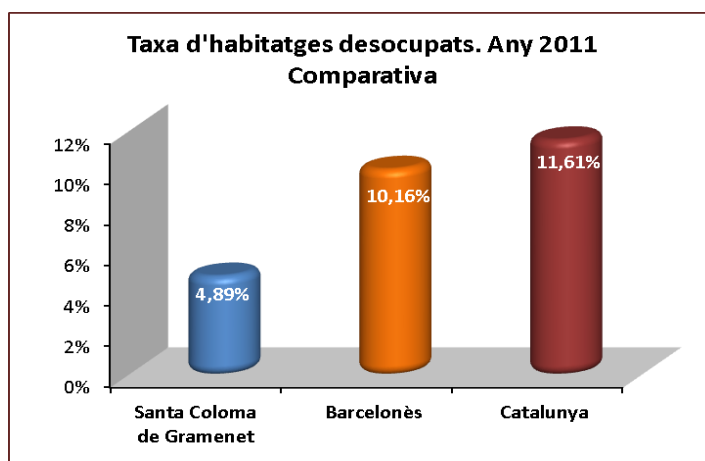
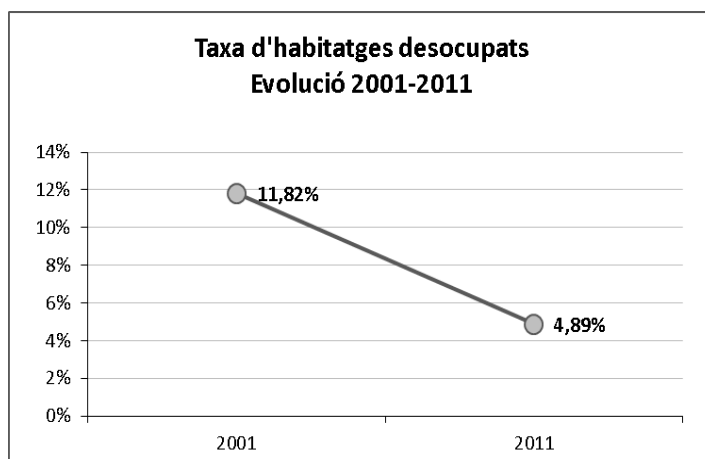
Avui, les situacions de major risc en l'àmbit de l'habitatge no només estan relacionades amb l'accés i les condicions, sinó també i sobretot amb el perill de pèrdua de l'habitatge.

L'any 2011, segons el Cens de població i habitatge, a Santa Coloma de Gramenet hi havia **2.371 habitatges desocupats** (disponibles per a la venda o el lloguer, o abandonats).

Aquesta xifra representa una taxa molt inferior a la registrada deu anys abans (4,9% el 2011 respecte 11,8% el 2001), moment en què hi havia 5.405 vivendes buides.

Cal tenir en compte, però, que al Cens de 2001 es recomptaven els habitatges buits d'entre la totalitat d'habitatges (incloent vivendes, locals, oficines...), mentre que l'any 2011 només es van recomptar els habitatges destinats exclusivament a vivenda.

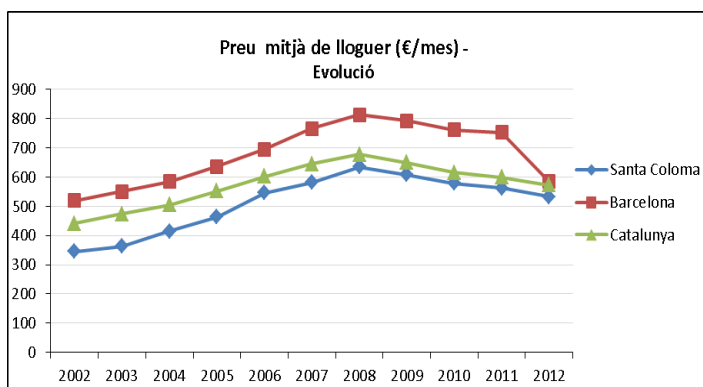
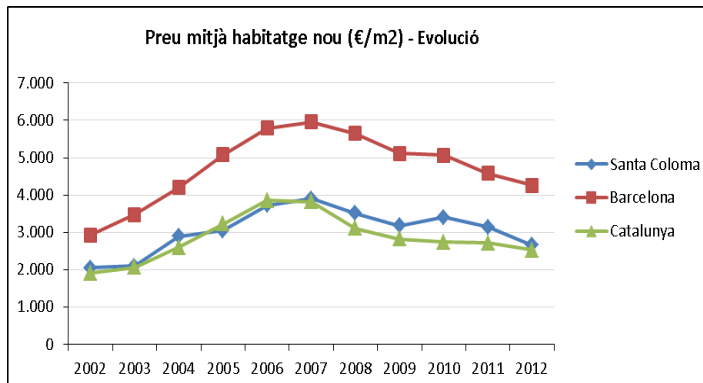
Amb tot, la taxa d'habitatges desocupats de Santa Coloma de Gramenet no arriba a la meitat ni de la taxa comarcal ni de la del conjunt de Catalunya.

Font: Elab. pròpia a partir del Cens de població i habitatge 2001 i 2011

Els **preus de l'habitatge de nova construcció** van augmentar exponencialment entre 2002 (2.052 €/m²) i 2007 (3.897 €/m²). D'aleshores ençà, es constata una lleu davallada de preus, arribant als 3.146 €/m² l'any 2011 i 2.648 €/m² el 2012. Aquestes xifres, però, es troben a nivells similars de 2005 i 2006.

En deu anys, el **preu dels habitatges de lloguer** també experimentà un increment molt important, passant de 346 €/mes de mitjana l'any 2002, als 562 €/mes el 2011 i 533 el 2012. La moderació dels preus del lloguer s'inicià el 2009, i ha continuat minvant fins arribar als mateixos preus que hi havia l'any 2006.

Font: Elab. pròpia a partir de L'Habitatge a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Dades d'evolució del sector 2002-2012. AMB

L'any 2011, el preu mitjà dels habitatges de nova construcció a Santa Coloma de Gramenet (3.146 €/m²) es trobava per sota dels preus de Barcelona (4.584 €/m²), però superava el preu mitjà del conjunt de Catalunya (2.712 €/m²), cosa que és lògica donat el caràcter metropolità de Santa Coloma de Gramenet. Aquesta relació es manté l'any 2012.

Aquests mateixos anys, però, el preu mitjà dels lloguers a Santa Coloma de Gramenet era força més assequible que a altres indrets (562 €/mes el 2011 i 533 el 2012), donat que fou considerablement inferior al de Barcelona (753 €/mes l'any 2011 i 585 el 2012), i tampoc superava els nivells del conjunt de Catalunya (599 €/mes el 2011 i 573 €/mes el 2012).

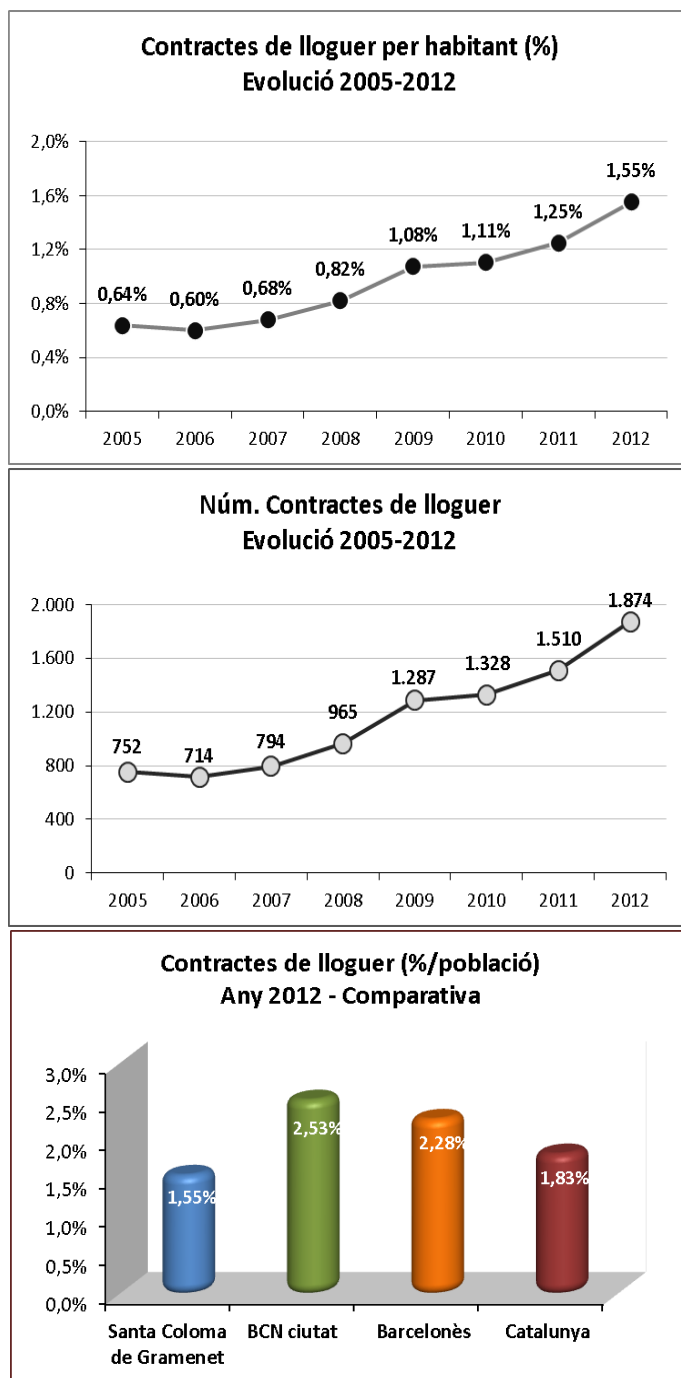
Segons la Secretaria d'habitatge i millora urbana de la Generalitat de Catalunya, l'any 2012, a Santa Coloma de Gramenet es formalitzaren 1.874 contractes de lloguer, xifra que representa **1,6 contractes de lloguer per habitant**.

Aquesta proporció s'ha incrementat progressivament des de l'any 2006, moment en què es comptabilitzen 714 contractes.

Es constata com, a partir de l'inici de la crisi econòmica i financera (i especialment entre 2008 i 2009), augmenten de manera acusada tan el número de contractes de lloguer (322 contractes més) com la proporció per habitant.

També són destacables els increments de contractes entre 2010 i 2011 (182 contractes més) i especialment entre 2011 i 2012 (324 contractes més).

Amb tot, la taxa colomenca de contractes de lloguer per habitant l'any 2012 fou inferior a la mitjana catalana (1,8%), i considerablement menor al de la comarca del Barcelonès (2,3%) i Barcelona ciutat (2,5%).

Font: Elab. pròpia a partir de L'Habitatge a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Dades d'evolució del sector 2002-2012. AMB

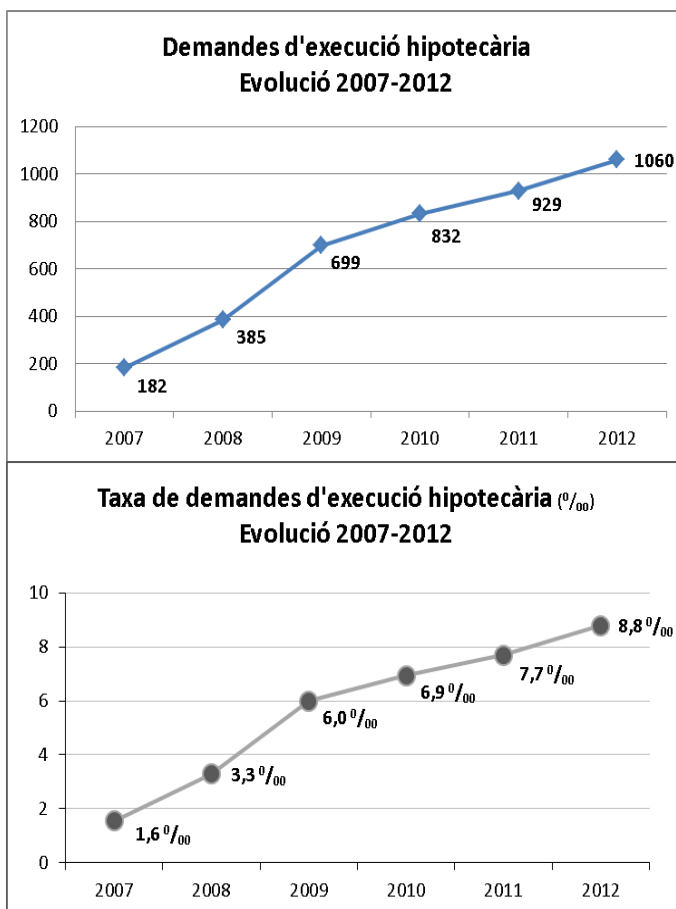
D'acord amb les estadístiques del Consell General del Poder Judicial, l'any 2012 als jutjats del municipi²⁰ hi havia **1.060 demandes d'execució hipotecària²¹ vigents**.

Les *demandes d'execució hipotecària* fan referència a peticions interposades als jutjats per part de propietaris d'habitatges, per l'incompliment del deure de pagament de la hipoteca o el crèdit subscrit pels compradors. Són els procediments que utilitzen els creditors (habitualment les entitats financeres) per reclamar el pagament d'un préstec amb garantia hipotecària que està impagat²².

Aquest 2012, van ingressar 354 noves demandes d'execució hipotecària, que sumades a les demandes pendents de resolució d'anys anteriors i a les reiniciades, representen el total de 1.060. Al llarg de l'any, es van resoldre 296 demandes, restant-ne pendents 841.

Entre 2007 i 2012 el número de demandes d'execució hipotecària s'ha multiplicat pràcticament per 6, passant de 182 casos a 1060. La intensitat d'aquest creixement, però, sembla haver-se moderat en els tres últims anys.

El número de casos corresponents a 2012 representa una taxa de 8,8 demandes d'execució hipotecària per cada 1.000 habitants. Aquesta proporció ha experimentat un creixement similar al número de demandes, passant de 1,6 a quasi 9 demandes per cada miler d'habitants.

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques judicials.
Consejo General del Poder Judicial

²⁰ El Partit Judicial de Santa Coloma de Gramenet, a diferència d'altres, es circumscriu exclusivament al municipi de Santa Coloma de Gramenet, i aplega l'activitat de sis Jutjats de 1a instància.

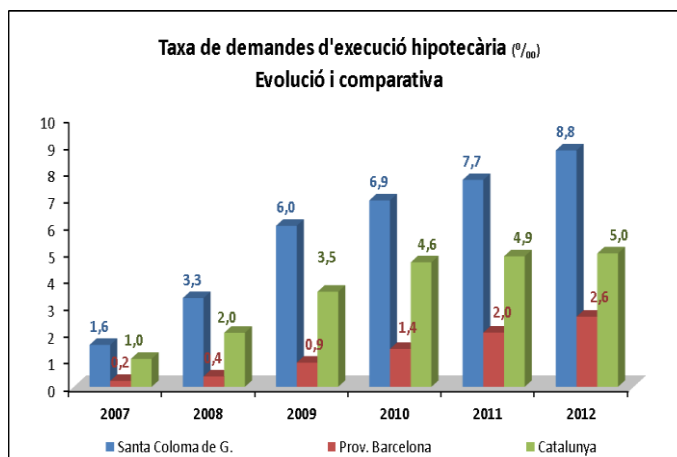
²¹ Malgrat que en les Estadístiques judicials no es distingeix entre demandes d'execució hipotecària sobre habitatges destinats a vivenda i altre tipus d'habitatges, pràcticament totes les demandes d'execució hipotecària recauen sobre primeres residències. D'aquí que el número de demandes d'execució hipotecària es correspongui al volum d'*unitats familiars en risc de pèrdua d'habitatge*.

²² Observatori dels Drets Econòmics Social i Culturals (www.observatoridesc.org)

En termes comparatius, la taxa de Santa Coloma de Gramenet a 2012 es troba lluny de la taxa del total de Catalunya (5 ‰) i especialment de la del conjunt de la província de Barcelona (2,6 ‰).

La província de Barcelona ha mantingut un creixement constant, però amb taxes comparativament baixes, que s'expliquen per l'efecte Barcelona ciutat²³.

La distància entre les taxes colomenques i les catalanes també té a veure amb el contrast entre les característiques del municipi enfront de la diversitat interna del conjunt de la Comunitat Autònoma. Tanmateix, aquesta distància s'ha anat eixamplant a partir de 2010, coincidint amb l'alentiment del ritme (fins a gairebé congelar-se) del creixement de les taxes catalanes.

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques judicials.
Consejo General del Poder Judicial

²³ Barcelona ciutat és un del 25 PPJJ de la província, però presenta característiques molt diverses i sobretot desiguals, enfront de l'homogeneïtat relativa de PPJJ més petits com el de Santa Coloma de Gramenet. Aquesta circumstància fa que la mitjana provincial s'allunyi dels resultats colomenques.

Per altra banda, l'any 2012 hi havia 612 **demandes de desnonament**²⁴ per **impagament del lloguer**, als jutjats de Santa Coloma de Gramenet.

Les *demandes de desnonament* apareixen recollides a les Estadístiques judicials del CGPJ com a "procediments verbals arrendaticis". Sota aquest concepte es comptabilitzen les peticions interposades als jutjats per arrendataris d'habitatges (propietaris), per causa de l'incompliment del deure de pagament de la quota de lloguer per part dels arrendadors (llogaters).

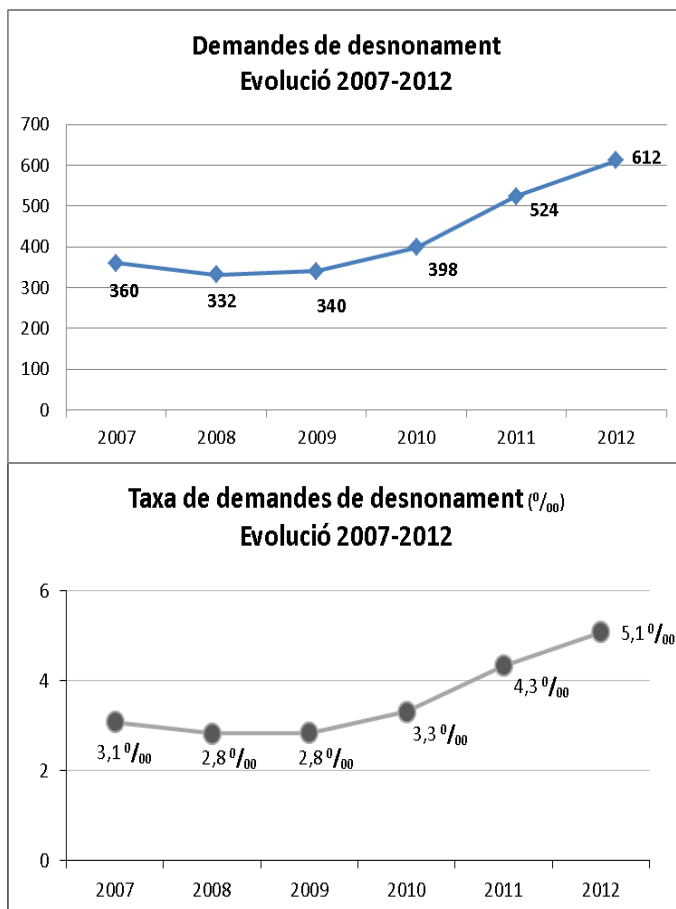
Aquest any, es van ingressar 403 demandes noves, que sumades a les demandes pendents de resolució d'anys anteriors i a les reiniciades, representen un total de 612

demandes de desnonament vigents als jutjats. Al llarg de l'any, es van resoldre 483 demandes, restant-ne pendents 133.

Entre 2007 i 2009 la taxa de demandes de desnonament es situa en valors similars (a l'entorn del 3 ‰). A partir de 2010, s'intensifica el creixement d'aquesta taxa, coincidint amb l'augment de demandes relatives a locals comercials.

L'any 2012 hi ha 252 demandes més que el 2007, xifra que denota un creixement del 170% en cinc anys.

El número de casos a 2012 representa una taxa de 5,1 demandes judicials de desnonament per cada 1.000 habitants. Aquesta taxa s'ha incrementat de forma més acusada en els darrers tres anys, a ritme d'1 punt per any.

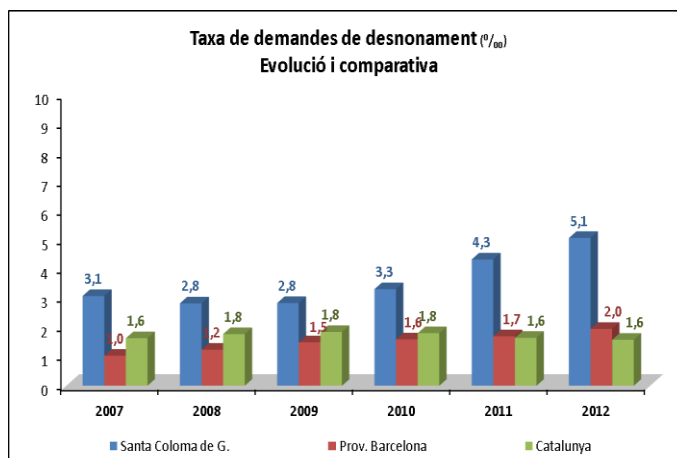

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques judicials.
Consejo General del Poder Judicial

²⁴ Tampoc en aquest cas les Estadístiques judicials distingeixen entre demandes sobre habitatges destinats a residència i altre tipus de propietats arrendades (ex. locals). Les peticions de desnonament, però, recauen tant sobre les unes com sobre les altres i, de fet, en els darrers anys s'està observant una proporció creixent de desnonaments relatius a locals comercials.

Des de 2007 la taxes de demandes de desnonament de Santa Coloma de Gramenet han superat sempre les de la resta de territoris estudiats, però en menor grau respecte del què succeïa amb les taxes de demandes d'execució hipotecària.

La taxa provincial de demandes de desnonament (2 ‰) presenta un creixement constant i moderat. Per contra, la taxa catalana de demandes de desnonament, molt propera a la provincial al llarg d'aquests anys, inicia un descens a partir de 2010, retornant als nivells d'abans de la crisi (1,6 ‰).

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques judicials.
Consejo General del Poder Judicial

Necessitats socials instrumentals

Les necessitats socials de tipus instrumental fan referència a la subsistència autònoma de les persones. En el nostre context, aquesta circumstància està fortament relacionada amb la capacitat d'inserció i manteniment en el mercat de treball (**inserció sociolaboral**) i l'accés al sistema educatiu i l'assoliment dels estàndards formatius (**inserció socioeducativa**).

La participació en el treball i la producció de valor ha estat tradicionalment una de les principals vies d'inclusió en la nostra societat. L'accés al **mercat laboral**, més enllà de representar una garantia relativa de subsistència econòmica, atorga un valor simbòlic a la persona que li permet obtenir un reconeixement i un encaix socials. El fet de tenir feina, facilita la inclusió en la resta de dimensions de les vides de les persones (en termes familiars i/o comunitaris, pel què fa a la disponibilitat d'un habitatge, etc.). Dit d'una altra manera, la fragilitat en aquest àmbit o l'expulsió del mercat poden conduir les persones ràpidament a una trajectòria extrema.

Atenent als elements que poden conduir les persones a situacions de vulnerabilitat laboral, es poden considerar, d'una banda, factors de fragilitat relacionats amb l'accés al *mercat laboral*. Ens referim al fet de trobar-se fora del mercat malgrat estar cercant feina (atur), l'ocupació a temps parcial o inferior (subocupació), o a altres situacions que poden dificultar l'accés al treball relacionades amb les condicions i les capacitats de les persones (com la manca de qualificació professional o la incapacitat laboral). Per altra banda, existeixen un seguit de factors relatius a les *condicions del treball* que poden dibuixar trajectòries molt complicades en aquest camp: temporalitat, precarietat, baixos salaris, economia submergida...

Les situacions de fragilitat en l'**àmbit educatiu** fan referència als dèficits en termes de coneixements i sabers amb què hom es troba, comparativament amb la situació mitjana de la població²⁵. Però a banda dels resultats, la vulnerabilitat educativa també al·ludeix a les possibilitats que s'hagin tingut pel què fa a l'accés i la trajectòria en l'adquisició de coneixements, tant dins com fora de l'escola.

Entre els factors de vulnerabilitat en l'*accés al sistema educatiu*, destaquem: la manca d'escolarització en edats d'escolarització obligatòria, el fenomen de la "matrícula viva" (que comporta una escolarització segmentada o intermitent), la manca d'accés a l'educació obligatòria integrada (alumnat amb necessitats educatives especials), o l'accés a l'educació formal amb dependència econòmica.

²⁵ Per tant, als aprenentatges i les eines adquirits (i assimilats) en qualsevol dels marcs en què es considera l'educació (formal, no formal informal), que permetran a la persona desenvolupar-se integralment i relacional.

Durant el *procés d'escolaritat*, identifiquem com a elements d'iniquitat i de risc de fracàs formatiu: la inadaptació escolar (que també pot ser un reflex de conflictes familiars, desavantatges socials, així com una forma de resistència davant el sistema escolar), l'absentisme escolar (manca d'assistència regular al centre educatiu), o l'abandonament formatiu prematur (abans de la finalització de l'etapa d'escolaritat obligatòria).

Pel què fa als *resultats o al capital formatiu assolit*, destaquen com a indicadors de fragilitat educativa i, posteriorment, social: el fracàs escolar (no obtenció graduació en Ensenyament Secundari Obligatori o equivalent), l'abandonament formatiu (adolescents o joves que, no havent obtingut la titulació obligatòria, tampoc emprenen cap mena de formació complementària ni/o professional), l'analfabetisme absolut (en termes de credencials) o bé funcional (pel què fa a la gestió de la vida quotidiana), els nivells formatius baixos, o la barrera lingüística (desconeixement de la llengua o llengües vehiculars del territori on es viu).

Anys 2011 i 2012				
		2011	2012	Font
Sociolaborals	Taxa d'atur registrat	19,32%	21,27%	Programa Hermes. Diputació de Barcelona
	Qualificació de les persones aturades	Resposta múltiple		Programa Hermes. Diputació de Barcelona
	Nivell formatiu de les persones aturades	Resposta múltiple		Programa Hermes. Diputació de Barcelona
	Taxa d'atur sense prestació (sobre persones aturades)	33,79 %	39,26 %	Programa Hermes. Diputació de Barcelona
	Taxa d'atur de llarga durada	6,49 %	7,56 %	Observatori Mercat de treball Grameimpuls S.A., Ajunt. de SCG / P. Hermes. Diputació de Bcn
	Taxa de joves que no treballen ni estudien	10,63 %	10,90 %	Programa Hermes. Diputació de Barcelona
	Taxa de temporalitat	85,92 %	84,88 %	Programa Hermes. Diputació de Barcelona
	Formatives	Taxa d'alumnat amb necessitats educatives especials	8,51 %	7,33 %
Taxa d'abandonament prematur dels estudis		52,96 %	47,10 %	Series estadístiques. Dep. Ensenyament, Generalitat de C.
Taxa de fracàs escolar Cursos 2010-12 i 11-12		31,7 %	26,1 %	Dep. Ensenyament, Generalitat de C.
Nivells formatius baixos		36 %	-	Padró Municipal d'Habitants. Anuari estadístic SCG, 2011

Necessitats instrumentals d'inserció sociolaboral

Com s'ha anat veient, el context socioeconòmic català anterior a 2008 difereix de la conjuntura que es dibuixa a partir d'aquest moment, amb l'esclat de la crisi financera. Aquesta circumstància, de manera concomitant amb l'aprofundiment en el procés de desindustrialització, la desacceleració en el sector de la construcció i la fragilitat del petit comerç, ha comportat (entre d'altres) un augment significatiu dels Expedients de Regulació d'Ocupació i les finalitzacions de contracte, amb el consegüent increment de l'atur i de la inestabilitat laboral.

Aquestes tendències han afectat de manera significativa la població en edat activa de Santa Coloma de Gramenet, amb baixos nivells de qualificació ocupacional (el 2012, el 33,2% de les persones aturades eren treballadors/es no qualificats/des i més el 18,6% constaven com a treballadors/es dels serveis), i una elevada precarietat en les contractacions. A més, el municipi presenta una baixa activitat econòmica concentrada en el sector serveis, cosa que comporta uns elevats índexs de mobilitat obligada de la població per tal de poder treballar.

Quant a l'**accés al mercat laboral**, fem referència en primer lloc a les dades d'atur.

L'any 2012 unes 13.402 persones²⁶ en edat de treballar constaven com a desocupades en cerca activa d'ocupació. La **Taxa d'atur** havia experimentat un augment molt destacable des de 2007 (8,02%), disparant-se amb l'esclat de la crisi financera el 2008, fins a arribar a les proporcions de 2011 (19,3% de la població en edat activa) i 2012 (21,3%).

La taxa d'atur de Santa Coloma de Gramenet l'any 2012 superava amb escreix la mitjana comarcals, tot i trobar-se lleugerament per sota de la catalana (22,6%).

²⁶ Es tracta de la mitjana anual sobre el nombre de persones aturades registrades mensualment.

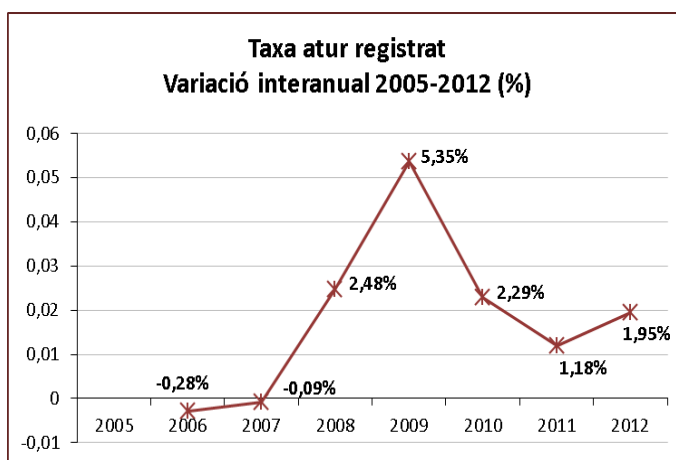
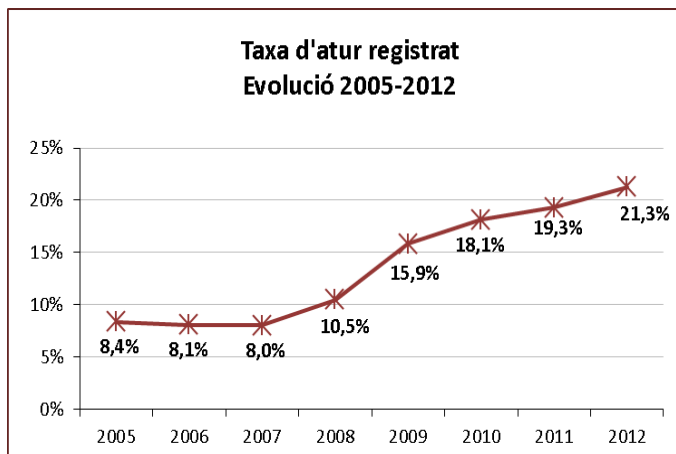
El 2012 un 21,3% de la població en edat de treballar de Santa Coloma de Gramenet estava desocupada i cercava activament ocupació (13.402 persones de mitjana anual).

Des de l'any 2007, s'observa un increment progressiu de la **taxa d'atur** (8,02%) fins el moment actual, que es va disparar amb l'esclat de la crisi financera, a partir de 2008.

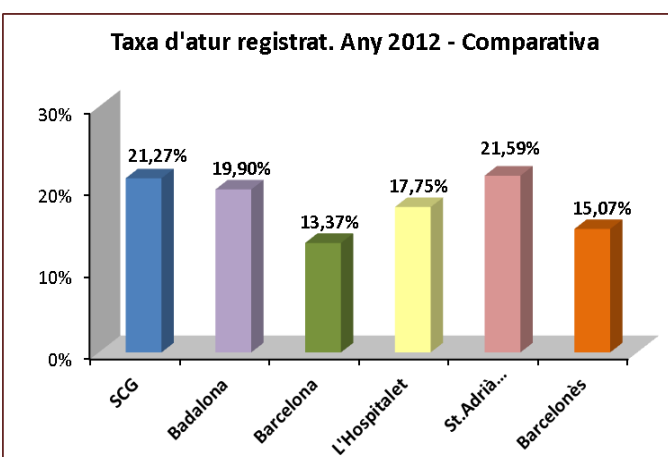
Entre el 2007 i el 2009 pràcticament es dobla la taxa d'atur mentre que, a partir d'aleshores el creixement ha estat més lent.

L'any 2012, les taxes d'atur més elevades van afectar a la població menor de 20 anys (33,5%) i als majors de 59 anys (32%). Per sexes, l'atur masculí (21,9%) superava el femení (20,5%). Aquesta circumstància es donava en quasi totes les franges d'edat, i especialment entre el jovent (tot i que les diferències s'han anat escurçant en els darrers anys); les dones aturades, però, eren majoria a partir dels 50 anys d'edat (35,8% enfront del 28,6% d'homes de la mateixa edat).

L'any 2012, la taxa d'atur de Santa Coloma de Gramenet era la segona més elevada del Barcelonès, sols superada pel 21,6% de Sant Adrià de Besòs, i depassa a bastament la mitjana comarcal (15,1%). En comparació amb el conjunt de Catalunya, la taxa colomenca es trobava poc més d'un punt per sota de la catalana (22,6%).

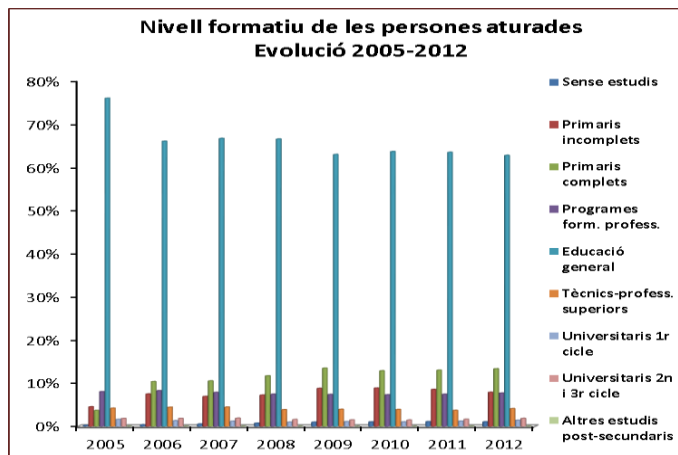

Font: Elab. pròpia a partir del Programa Hermes. Diputació de Barcelona

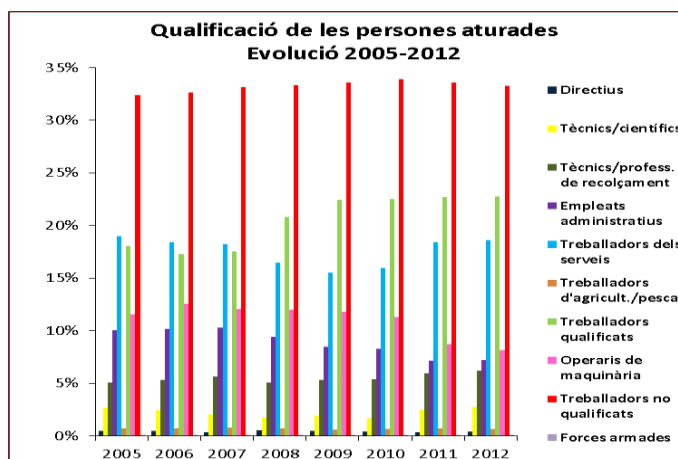
Font: Elab. pròpia a partir del Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Pel què fa al **Nivell formatiu de les persones aturades**, d'acord amb les dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, l'any 2012 un 22,2% de les persones aturades (2.980 persones) no tenien estudis o disposaven d'estudis primaris incomplets o complets, mentre que un 62,7% (8.402) acreditaven titulació en Educació general.

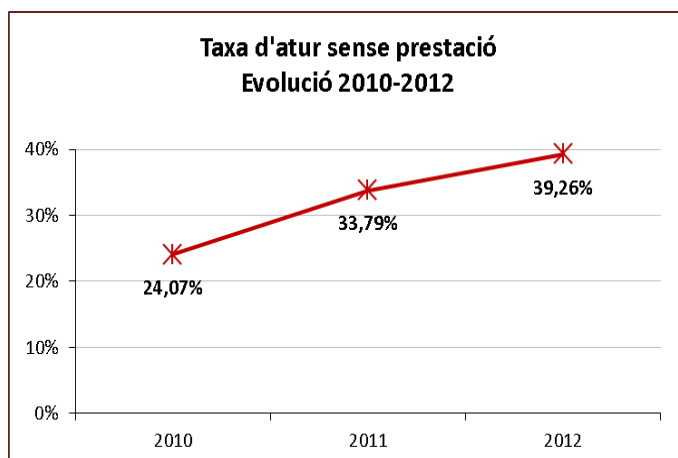
Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Atenent ara a la **Qualificació de les persones aturades** s'aprecia que l'any 2012 més d'un terç de les persones aturades (33,2%) eren treballadors/es no qualificats i un 8,2% eren operaris de maquinària. Per altra banda, un 22,7% de les persones aturades constaven com a treballadors/es qualificats, un 25,8% treballaven al sector dels serveis o eren empleats administratius, i un 9,3% estaven registrades com a personal tècnic o directiu.

Font: Elab. pròpia a partir del Programa Hermes. Diputació de Barcelona

D'entre la població aturada registrada a les oficines d'ocupació, l'any 2011 un 33'8% (4.204 persones) no rebien cap tipus de subsidi o prestació (ni prestacions contributives, ni assistencials, ni eren perceptores de Rendes Actives d'Inserció). L'any 2012 aquesta **Taxa d'atur sense prestació** havia arribat ja al **39,3%** (5.262 persones), xifra que representa una variació del 5,5 punts.

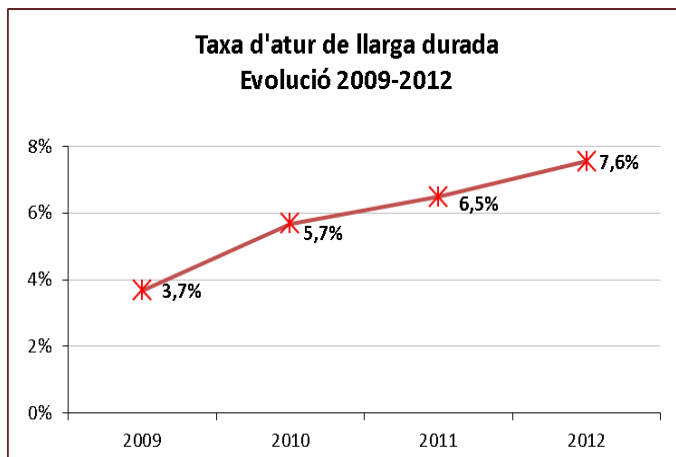

Font: Elab. pròpia a partir del Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Com s'observa en la gràfica anterior, l'increment global de la taxa en els darrers tres anys ha estat del 15,2%, i entre 2010 i 2012 quasi s'ha doblat el número de persones aturades sense subsidis ni prestacions havia passat (2.782 persones l'any 2010 a les 5.262 de 2012)

El mateix 2012, la proporció de persones aturades que no rebien prestacions a la província de Barcelona era del 33,47%.

Segons l'Observatori del Mercat de treball de Grameimpuls S.A., la **Taxa d'atur de llarga durada** indica que l'any 2012, un 7,6% de la població en edat de treballar (4.762 persones) duien 12 mesos o més cercant feina. Per sexes, la Taxa femenina superava la masculina: el 7% de les dones (2.008 persones) duien més d'un any sense trobar feina, davant del 6% dels homes (2.170 persones).

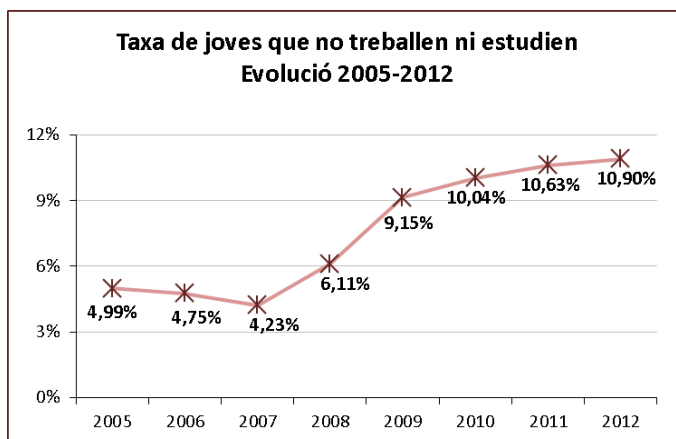

Font: Observatori del Mercat de treball, Grameimpuls S.A. –
Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació,
Ajuntament de SCG

Si calculem aquesta situació sobre el total de població aturada, veiem que la taxa d'atur de llarga durada s'elevava fins el 33,6% de les persones que estaven cercant feina.

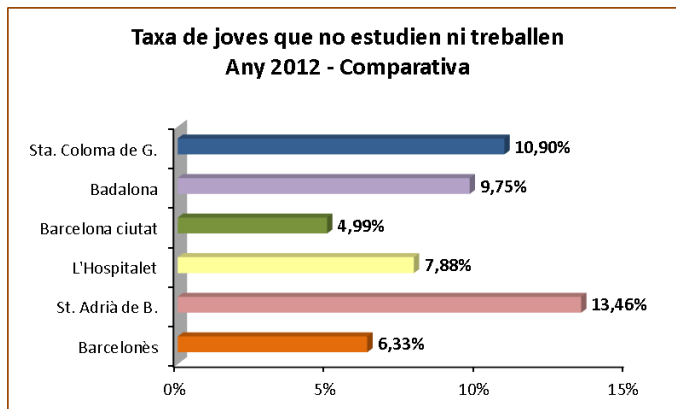
Per altra banda, en els darrers sis anys, la **Taxa de joves que no treballen ni estudien** s'ha doblat a bastament, disparant-se a partir del 2008.

Com es pot veure en la gràfica adjunta, la proporció de persones de 16 a 24 anys en cerca activa de feina que no estaven cursant cap formació l'any 2005 representava el 5% dels i les joves (660 persones), mentre que el 2012 un 11% del jovent es troba en aquesta situació (1.194 persones).

Font: Observatori del Mercat de treball, Grameimpuls S.A. –
Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació,
Ajuntament de SCG / Programa Hermes. Diputació de Barcelona

A més, l'any 2012 la Taxa de jovent colomenc que ni treballa ni tampoc estudia (10,9%) dobla a bastament la de Barcelona ciutat (5%) i depassa àmpliament la del Barcelonès (6,33%), tractant-se del segon municipi de la comarca amb un major percentatge de joves en aquesta situació.

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

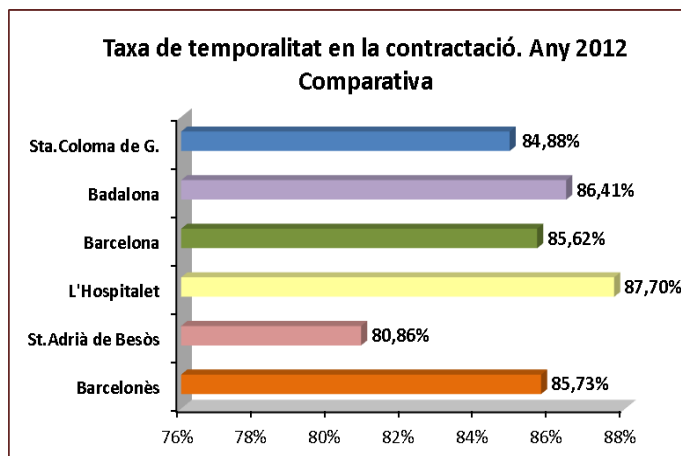
D'acord amb les dades disponibles, les **condicions del treball** a Santa Coloma de Gramenet no resulten molt afavoridores. Als elements que s'han anat exposant, cal afegir una **Taxa de temporalitat** molt elevada.

Del total de contractes registrats l'any 2012, un 85% són de tipus temporal (no indefinits), i en un 61% dels casos es tracta de contractes inferiors a 6 mesos.

La Taxa de temporalitat a Santa Coloma de Gramenet ha augmentat globalment des del 2006, moment en què, no obstant, ja afectava al 83% de les contractacions. En els darrers dos anys, però, s'observa una moderació en l'increment de la temporalitat.

Comparativament, la Taxa de contractació temporal colomenca es troba lleugerament per sota de la comarcal, tractant-se del segon municipi amb una menor taxa de temporalitat.

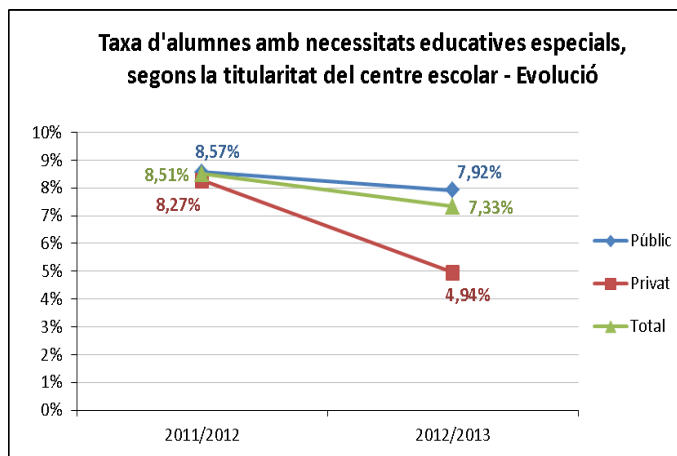

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona

Necessitats instrumentals de tipus formatiu

En primer lloc, pel què fa a l'**accés al sistema educatiu**, podem fer menció de la distribució i la **Taxa d'alumnat amb necessitats educatives especials**.

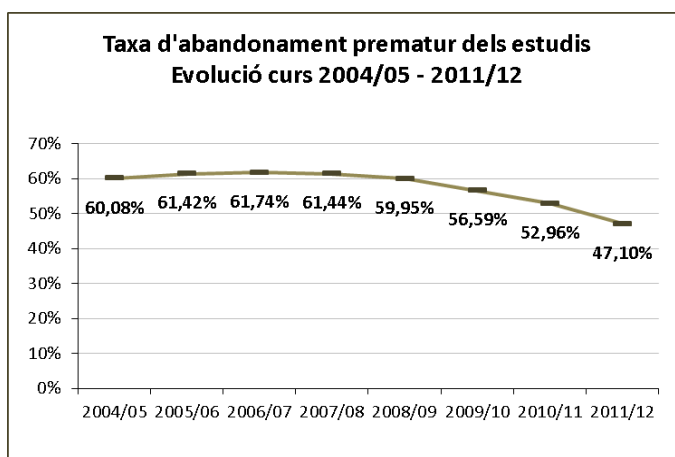
El curs 2012-2013, un 7,3% de l'alumnat de la ciutat (1.243 persones) presentaven necessitats especials. D'aquests, 120 estaven escolaritzats en unitats o centres específics d'educació especial (un 9,6%), mentre que la resta d'alumnes amb NEE (1.123 persones) estaven integrats en la xarxa ordinària.

Font: Elab.pròpia a partir del Dep.d'Ensenyament. Generalitat de C.

La Taxa d'alumnat amb NEE als centres públics representava el 7,9% del total de l'alumnat (1.077), mentre que en els centres privats vorejava el 5% (166 alumnes). El curs 2011-12²⁷, però, no s'observaven diferències remarcables entre les taxes en funció de la titularitat dels centres, però entre un curs i l'altre hi ha hagut una davallada molt important en el número d'alumnat d'ESO amb NEE en centres privats (154 alumnes el curs 2011-12, per 79 alumnes el curs 2012-13).

La **Taxa d'abandonament prematur dels estudis** ens informa de la proporció de població de 16 a 18 anys no matriculada ni en Batxillerat ni en Cicles Formatius de Grau Mitjà. Aquest percentatge ha declinat en els darrers cursos, passant del 60% el curs 2004-2005 al 47,1% dels i les joves en aquestes edats el curs 2011-2012.

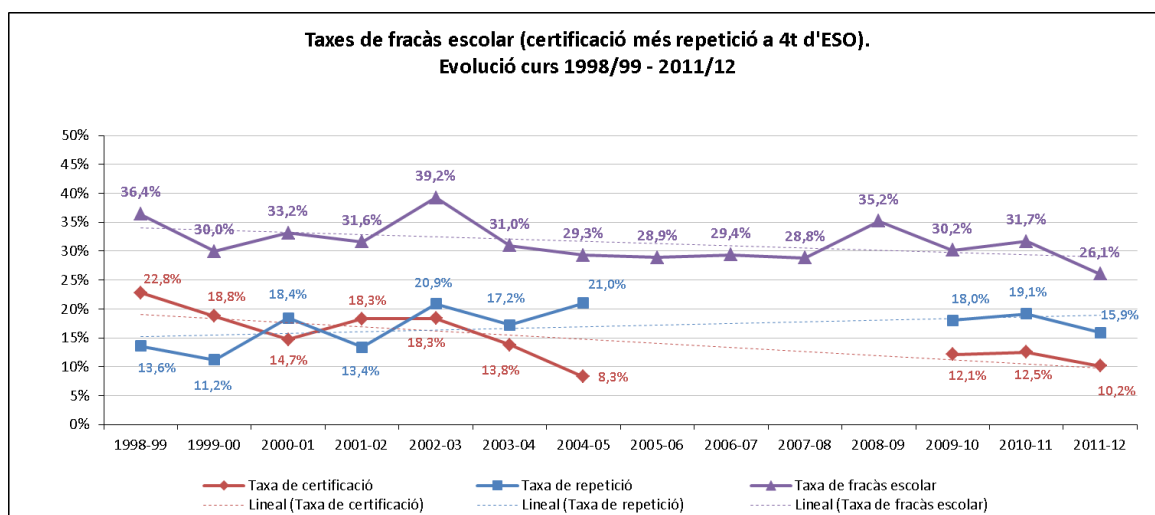
Font: Elab.pròpia a partir de Series estadístiques. Dep.d'Ensenyament. Generalitat de C.

²⁷ No ha estat possible elaborar una comparativa respecte cursos anteriors, donat el canvi dels criteris de catalogació i exposició de resultats de l'*Estadística de l'Ensenyament* (Servei d'indicadors i estadística, Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya).

El decreixement en l'abandonament formatiu (o l'augment de la matriculació en formacions post-obligatòries) pot estar correlacionat amb l'increment de les dificultats per trobar feina. Tanmateix, a l'hora d'analitzar aquests resultats cal ser molt prudent, ja que existeix la possibilitat de què part del jovent que no consta com a matriculat en centres del municipi, es pugui haver matriculat efectivament en centres d'altres localitats.

Pel que fa a les situacions de vulnerabilitat relacionades amb els **resultats del procés educatiu i el capital formatiu** obtingut, es disposa dels resultats de l'Avaluació de l'alumnat a segon cycle d'ESO, i de les dades del Padró municipal d'habitants.

La **Taxa de fracàs escolar** mesura la proporció d'alumnes que, havent estat avaluats de 4t d'ESO, no obtenen el títol de Graduats en Ensenyament Secundari Obligatori, tractant-se d'alumnat que roman al cicle (repetició) o d'alumnat que no continua estudiant i només obté el Certificat en ESO.

En els últims catorze cursos les taxes colomenques de fracàs escolar s'han situat a l'entorn del 30% de l'alumnat, amb algunes excepcions. Però la tendència general al llarg d'aquests anys ha estat de lleu decreixement.

En els cursos anteriors a l'esclat de la crisi financera, les taxes es trobaven per sota del 30%. El curs 2008-09, però, la taxa es disparà de forma puntual, i en els dos cursos posteriors es mantingué en la banda alta respecte d'aquest percentatge. Tanmateix, el curs 2011-12 (última dada disponible), la taxa de fracàs ha davallat significativament, situant-se en el 26% de l'alumnat avaluat de 4t d'ESO.

En aquest període de temps, la **Taxa de certificació sense títol d'ESO** a Santa Coloma de Gramenet ha experimentat una evolució inversa a la **Taxa de repetició**: s'observa una tendència descendent en la proporció d'alumnes que finalitzen els seus estudis obligatoris sense títol, enfront de la tendència creixent en la proporció d'alumnes que romanen al cicle.

La proporció d'alumnes avaluats de 4t d'ESO que només obtenien el certificat en ensenyament secundari ha sofert una important davallada, passant del 22,8% el curs 1998-99 al 10,2% el curs 2011-12 (un 12,6 punts menys).

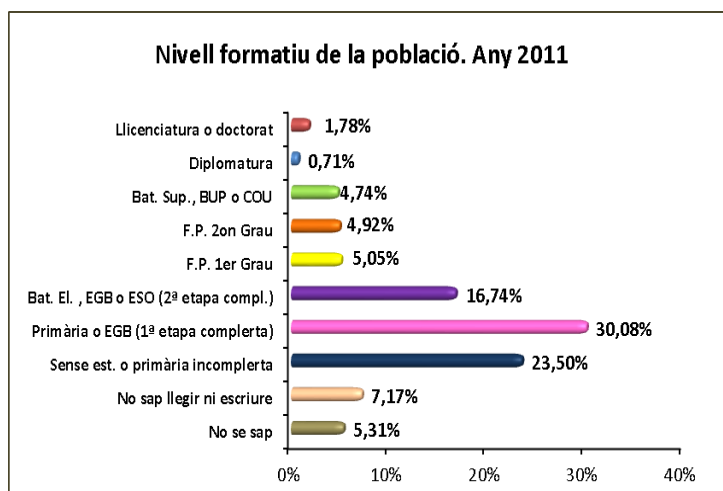
Per contra, el percentatge d'alumnes repetidors ha augmentat globalment en 2,3 punts, des del 13,6% el curs 1998-99 fins el 15,9% del curs 2011-12.

El conjunt d'aquestes dades indica que s'ha passat d'un moment en què l'alumnat que no obtenia la titulació desistia en la seva formació (incorporant-se presumiblement al mercat laboral), al moment actual, en què es detecta un major esforç per part de l'alumnat adolescent de cara als estudis, i que s'està traduint en un augment de l'èxit escolar (percentatge d'aprovat) i una tendència a perllongar l'etapa formativa.

Segons el Padró, la població de Santa Coloma de Gramenet presentaria uns **baixos nivells formatius**. Tanmateix, aquestes dades no resulten del tot fiables donada la manca d'actualització i de contrast amb altres fonts administratives.

L'any 2011 un 36% de la població (39.406 persones) empadronada a Santa Coloma de Gramenet no disposaven de titulació en educació obligatòria (7,2% analfabets, 23,5% estudis primaris incomplets, i 5,31% no aportaven la dada), i un 30% disposaven de titulació en primera etapa completa d'educació primària (32.935 persones).

Tan sols un 16,7% havien assolit la titulació d'Educació Secundària Obligatòria o equivalent (18.330 persones), i un 17,2% disposaven d'alguna titulació en estudis post-obligatoris (18.836 persones).

Font: Padró municipal d'habitants. Anuari estadístic SCG, 2011

Com s'ha vist, aquesta circumstància es reflecteix entre la població aturada. La titulació acadèmica més elevada d'un 62,9% de les persones aturades era Educació general, i un 22% disposaven d'estudis primaris (complets o incomplets).

Part III. Indicadors d'Acció del Sistema de Serveis socials

Aquest tercer bloc del Sistema d'Informació Social de Santa Coloma de Gramenet està dedicat a la presentació dels Indicadors d'Acció del sistema de serveis socials del municipi.

La selecció d'indicadors s'ha realitzat a partir del *Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya (PESSC 2010-2013)*, emprant els mateixos apartats o àrees d'intervenció de la Guia d'indicadors del PESSC:

Àrees Part III	
Serveis Socials	Bàsics
Serveis Socials	per a l'atenció a les situacions de manca d'autonomia
Serveis Socials	per a l'atenció a les situacions de necessitat en l'àmbit relacional
Serveis Socials	per a l'atenció a les situacions de necessitat materials i/o instrumentals

Codi Indicador

Serveis Socials Bàsics	
III.Aa1	Cobertura de la població per part dels serveis socials locals
III.Aa2	Ràtio d'habitants per cada treballador/a social dels equips bàsics d'atenció social
III.Aa3	Ràtio d'habitants per cada educador/a social dels equips bàsics d'atenció social
III.Aa4	Ràtio de persones ateses per cada professional dels equips bàsics d'atenció social
III.Aa5	% de personal directiu respecte al total de personal dels Serveis Socials Bàsics (SSB)
III.Aa6	Mitjana anual d'hores de formació per persona que treballa als SSB de nivell directiu, tècnic i auxiliar
III.Aa7	Temps d'espera entre sol·licitud d'entrevista a l'EBAS i la realització (en dies)
III.Aa8	Tipologia del sistema d'atenció a les queixes i reclamacions
III.Aa9	Taxa de queixes i reclamacions formalitzades respecte al total de persones usuàries dels SSB
III.Aa10	Pes de la despesa dels SSB sobre la despesa total de la corporació local
III.Aa11	Despesa corrent per habitant en SSB
III.Aa12	% del finançament extern finalista per SSB provinent de la Generalitat
III.Aa13	% del finançament dels SSB provinent de les persones usuàries

Àmbit Codi Indicador

Serveis Socials d'Atenció Domiciliària		
SSB	III.Ba1	% de persones ateses en el SAD que s'ha prescrit en un PIA
	III.Ba2	Intensitat mensual del SAD a les persones ateses per prescripció en el PIA
	III.Ba3	Temps d'espera d'accés al SAD per a persones amb dependència
	III.Ba4	Cobertura de la població major de 65 anys pel SAD
	III.Ba5	Cobertura del servei de teleassistència de la població de 65 anys i més
	III.Ba6	Temps d'espera per al servei de teleassistència
SSAD	III.Bb1	Intensitat mitjana dels SSAD en temps de dedicació mensual
	III.Bb2	Cobertura de les prestacions dels SSAD sobre la població diana
	III.Bb3	Número de sol·licituds al SAD sobre la població diana
	III.Bb4	Taxa de resolucions del SAD
	III.Bb5	Taxa de resolucions positives del SAD
	III.Bb6	Característiques de les persones usuàries dels SSAD
	III.Bb7	Distribució de les persones usuàries de SAD per prestació
	III.Bb8	Evolució de la ratio i els recursos del SSAD
	III.Bb9	Despesa dels SSAD per habitant del grup diana
	III.Bb10	Despesa dels SSAD per persona usuària
	III.Bb11	Estructura del finançament dels SSAD

Àmbit Codi Indicador

Serveis Socials per a l'atenció a les situacions de necessitat en l'àmbit relacional		
SS i altres	III.Ca1	Cobertura de la pobl. menor d'edat atesa pel SAD per situació de risc social
	III.Ca2	% de persones ateses pel SAD a causa d'una situació de risc social
	III. Ca3	Cobertura del Sad per risc social
	III. Ca4	Taxa de persones grans víctimes de violència ateses pels Mossos d'Esquadra Cat.
	III. Ca5	Taxa d'odres de protecció vers persones grans víctimes de VD (CGPJ)
	III. Ca6	Taxa de persones recloses ateses pels Serveis socials especialitzats
	III. Ca7	Intensitat mensual del SAD per a persones en situació de risc social
	III. Ca8	Temps d'espera d'accés al SAD per a la població en risc social
Xarxa infants	III.Cb1	Taxa de menors tutelats per l'administració
	III.Cb2	Característiques de les persones usuàries del SEAIA
	III.Cb3	Distribució de les persones usuàries del SEAIA per mesura o seguiment
	III.Cb4	Taxa de persones usuàries del SEAIA amb mesura o seguiment
	III.Cb6	Taxa de menors atesos per Justícia Juvenil
	III.Cb7	Taxa de menors víctimes de violència atesos pels Mossos d'Esquadra Cat.
	III.Cb8	Taxa d'ordres de protecció vers menors víctimes de violència domèstica
	III.Cb9	Ràtio d'equips professionals del SEAIA per població diana
	III.Cb10	Ràtio de persones ateses per professional del SEAIA
	III.Cb11	Característiques de les persones que treballen al SEAIA
	III.Cb12	Mitjana de temps d'atenció per part del SEAIA
	III.Cb13	Classificació de les situacions d'entrada al SEAIA
	III.Cb14	Classificació de les vies d'entrada al SEAIA
	III.Cb15	Classificació de les situacions de sortida del sistema
Xarxa violència masclista	III.Cc1	Taxa de cobertura del CIRD-SIAD
	III.Cc2	Taxa de cobertura de dones en situació de violència
	III.Cc3	Taxa de dones víctimes de violència masclista o de gènere
	III.Cc4	Resultats judicials de les denúncies per violència masclista
	III.Cc5	Característiques de les persones usuàries
	III.Cc6	Característiques de les dones víctimes de violència masclista o de gènere
	III.Cc7	Ràtio de persones ateses per professional
	III.Cc8	Caract. de les persones que treballen als serveis socials especialitzats de la Xarxa d'atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista
Xarxa pers. estrangeres	III.Cd1	Cobertura del CIAPE
	III.Cd2	Característiques de les persones usuàries del CIAPE
	III.Cd3	Taxa de resolució potencialment favorable dels informes d'arrelament
	III.Cd4	Taxa de sol·licituds de gestió alternativa de conflictes
	III.Cd5	Taxa de sol·licituds de certificació de l'habitatge per als informes de reagrupament familiar

Àmbit Codi Indicador

Serveis socials per a l'atenció a les situacions de necessitat materials i/o instrumentals		
Econòmiques	III.Da1	Cobertura de necessitats econòmiques (SSB)
	III.Db1	Contractes vigents a les borses de mediació per al lloguer social
Habitatge	III.Db2	Taxa de prestacions econòmiques per a habitatge
	III.Db3	Taxa d'ajuts d'urgència social que eviten desnonament
	III.Db4	Resultats de la mediació davant el risc de pèrdua d'habitatge
	III.Db5	Taxa de casos d'infrahabitatge detectats pels SS.SS.
	III.Db6	Persones sense llar detectades pels SS.SS.
Inserció sociolaboral	III.Dc1	Taxa de persones amb discapacitat en itineraris d'inserció sociolaboral
	III.Dc2	Taxa de participació en programes d'inserció laboral
	III.Dc3	Taxa d'empreses col·laboradores d'inserció amb ofertes
Inserció socioeducativa	III.Dd1	Taxa de cobertura de places públiques d'escoles bressol
	III.Dd2	Taxa de formació d'adults
	III.Dd3	Taxa d'absentisme escolar detectat pels SS.SS.

Per a la recollida i exposició dels resultats dels indicadors d'aquest darrer bloc, s'han desplegat cada una de les quatre àrees d'intervenció, atenent a la següent categorització:

Cobertura poblacional

- Capacitat del Sistema de donar resposta a la població que, potencialment, es troba en una determinada situació de necessitat.

Cobertura de la demanda

- Capacitat del Sistema per donar resposta a la població que hi vol accedir i que requereix suport mitjançant un determinat dispositiu. La població univers és la que ha formalitzat una demanada concreta.

Estructura

- Oferta del Sistema (places, ratios de professionals, hores de servei...) i la utilització de la població de les diferents prestacions que formen part dels dispositius del Sistema.

Qualitat

- Factors que incideixen en la qualitat prestacional final i en la percepció de qualitat que pot tenir la població usuària, les seves famílies i la ciutadania.

Economia

- Esforç del sector públic en la provisió de prestacions socials en termes de despesa i finançament. Participació de les persones usuàries en el cost dels serveis. Repartiment de despesa entre les diferents administracions.

Font: PEESC 2010-2013

Per a cada àrea d'intervenció, es presenta, en primer lloc, una taula amb els resultats a 2012, o els últims disponibles. A continuació, s'exposen els comentaris sobre cada un dels indicadors, atenent a les categories esmentades (Cobertura, Estructura, Qualitat, Economia).

En funció de la disponibilitat, la interpretació descriptiva de les dades s'acompanya amb gràfiques sobre la seva evolució en el temps, i amb comentaris sobre les comparatives territorials.

Sempre que ha estat possible i pertinent, s'han contrastat els resultats de Santa Coloma de Gramenet amb els dels Cercles de Comparació Intermunicipal de la Diputació de Barcelona de 2012. La comparativa es realitza amb la mitjana dels municipis que participen en els Cercles²⁸, el "valor Bench" o valor de referència, i amb els municipis participants de més de 70.000 habitants²⁹.

Per altra banda, la font emprada per a la comparativa amb Catalunya i (quan s'escau) amb les diverses demarcacions del seu territori, ha estat el Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010-2013. Les dades que s'hi ofereixen, però, es refereixen a l'any 2008, i la seva font primària variarà en cada cas.

²⁸ L'any 2012 van participar en els *Cercles de Comparació Intermunicipal dels Serveis Socials* 54 municipis de la província de Barcelona, així com Reus i Lleida. A saber: Badalona, Cardedeu, Castelldefels, Corbera de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Les Franqueses del Vallès, Gavà, Granollers, L'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Llinars del Vallès, Manlleu, Manresa, Martorell, El Masnou, Matadepera, Mataró, Molins de Rei, Mollet del Vallès, Olesa de Montserrat, Palau-solità i Plegamans, Pineda de Mar, El Prat de Llobregat, Premià de Mar, La Roca del Vallès, Rubí, Sabadell, Sallent, Sant Adrià de Besòs, Sant Andreu de la Barca, Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despi, Consoci Osona Serveis Socials, Sant Just Desvern, Sant Pere de Ribes, Sant Sadurní D'Anoia, Santa Coloma de Gramenet, Santa Perpètua de Mogoda, Sant Vicenç dels Horts, Cerdanyola del Vallès, Sitges, SBAS gestió directa C.C. Vallès Oriental, Terrassa, Tiana, Mancomunitat de la Plana, Tordera, Torelló, Vic, Viladecans, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, Lleida, Reus.

²⁹ Els municipis de més de 70.000 habitants que van participar en els Cercles de Serveis Socials 2012 foren: Badalona, Cornellà de Llobregat, L'Hospitalet de Llobregat, Manresa, Mataró, Rubí, Sabadell, Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Santa Coloma de Gramenet, Terrassa, Lleida, Reus.

Serveis Socials Bàsics

En aquest apartat es recullen els indicadors relacionats amb l'activitat dels Serveis Socials Bàsics de Santa Coloma de Gramenet.

Anys 2011 i 2012		
	2011	2012
Cobertura de la població per part dels serveis socials locals	13,83 %	14,72 %
Ràtio d'habitants per cada treballador/a social dels equips bàsics d'atenció social	4.751 hab./TS	4.785 hab./TS
Ràtio d'habitants per cada educador/a social dels equips bàsics d'atenció social	7.613 hab./ES	7.600 hab./ES
Ràtio de persones ateses per cada professional (TS + ES) dels equips bàsics d'atenció social	404,75 pers./prof.	432,24 pers./prof.
Percentatge de personal directiu respecte al total de personal dels Serveis Socials Bàsics	4,11 %	6,44 %
Mitjana anual d'hores de formació per persona que treballa als Serveis Socials Bàsics de nivell directiu, tècnic i auxiliar	25,61 hores	26,66 hores
Temps d'espera entre sol·licitud d'entrevista a l'Equip bàsic d'atenció social i la realització (en dies)	20,72 dies	20,00 dies
Tipologia del sistema d'atenció a les queixes i reclamacions	Resposta múltiple	Resposta múltiple
Taxa de queixes i reclamacions formalitzades respecte al total de persones usuàries dels Serveis Socials Bàsics (%)	0,29 %	1,23 %
Pes de la despesa dels Serveis Socials Bàsics sobre la despesa total de la corporació local (en despesa corrent)	7,52 %	7,27 %
Despesa corrent per habitant en Serveis Socials Bàsics	47,61 €/hab.	51,58 €/hab.
Percentatge del finançament extern finalista per Serveis Socials Bàsics provinent de la Generalitat	47,93 %	41,41 %
Percentatge del finançament dels Serveis Socials Bàsics provinent de les persones usuàries	2,58 %	2,86 %

Font: Recull únic de dades dels ens locals (RUDEL), Dep. Benestar social i família, Generalitat de Catalunya / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials, Diputació de Barcelona

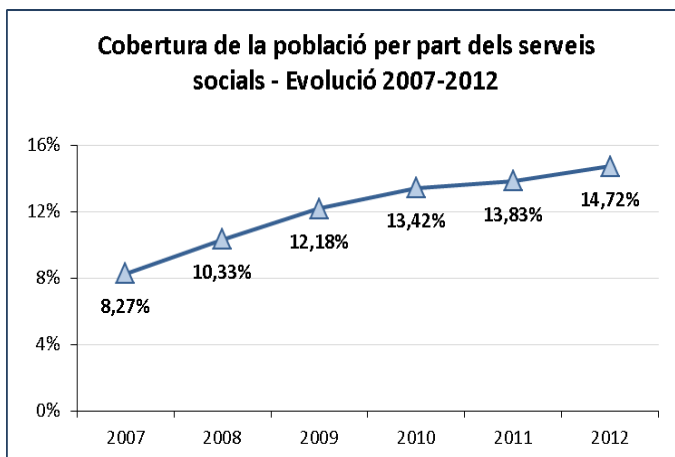
Cobertura

L'any 2012, els serveis bàsics d'atenció social de Santa Coloma de Gramenet van atendre 17.752 persones, xifra que representa un 14,7% del total de la població colomenca.

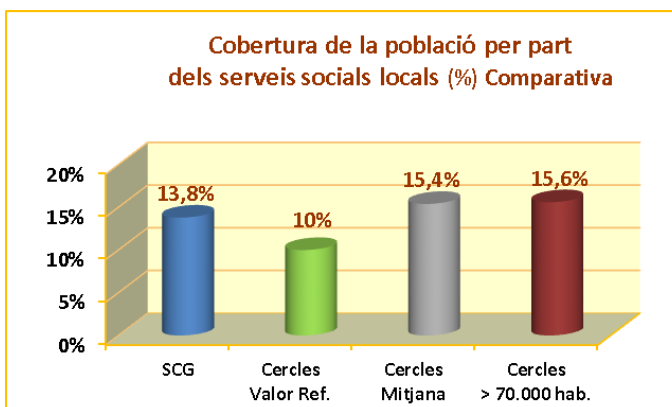
Com es pot veure en la gràfica adjunta, la taxa de **cobertura de la població per part dels serveis socials** ha augmentat en un 78% en 6 anys, passant del 8,3% el 2007 (9.653 persones) a la proporció i la xifra de 2012. Entre 2007 i 2009 però, la taxa s'incrementà en un 3,9%, mentre que en els tres anys següents l'augment ha estat més moderat (1,3%)

En termes comparatius, l'any 2011, la cobertura de Santa Coloma de Gramenet superava el valor de referència de l'Enquesta dels Cercles de Comparació Intermunicipal, però es trobava força per sota de la mitjana dels municipis que participaren en l'enquesta, i també resultava inferior a la mitjana dels municipis de més de 70.000 habitants.

La taxa de cobertura del servei d'atenció social a Catalunya durant l'any 2008 (última dada disponible³⁰) estava situada en el 10,97%, moment en què la cobertura colomenca es trobava en el 10,3% de la població.

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

³⁰ Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010-2013. Oficina de Planificació Estratègica, DASC, a partir dels PALMSS (plans d'actuació en matèria de serveis socials).

Estructura i organització

A Santa Coloma de Gramenet, l'any 2012 hi havia una mitjana de 41,1 professionals dels equips bàsics d'atenció social: 25,2 eren treballadors o treballadores socials, i la resta (15'9) eren educadors o educadores. Aquesta xifra ha experimentat petites variacions en els darrers anys, passant de 40 professionals el 2010 a 41,3 el 2011, per davallar lleugerament el 2012.

Quant a la capacitat d'atenció individual dels equips bàsics d'atenció social, la **ratio d'habitants per cada treballador/a social** es trobava l'any 2012 en 4.785, mentre que la **ratio d'habitants per cada educador/a social** arribava a 7.600. Observant en conjunt la capacitat d'atenció dels treballadors/es i educadors/es socials, veiem que la **ratio de persones ateses per cada professional (TS+ES) dels equips bàsics d'atenció social** era de 432,2 habitants per professional.

Comparativament, però, veiem que ratio d'habitants per cada treballador social es troba per sota de l'estàndard que marca la Llei 12/2007 d'11 d'octubre de serveis socials (5.000 habitants per treballador/a social), mentre que la ratio colomenca d'habitants per educador/a social el depassa (7.600 habitants per educador/a social).

Al conjunt de Catalunya, l'any 2008 la ratio era de 446,4 persones ateses per professional dels equips bàsics d'atenció social³¹.

El **Percentatge de personal directiu respecte al total de personal dels Serveis Socials Bàsics** es trobava l'any 2012 en 6,4 directius/es per cada professional. En números absoluts, es tractava de 5 persones que exercien com a directives, al capdavant d'un total de 73 persones que treballaven directament als Serveis Socials Bàsics (treballadores socials, educadores, administratives...).

En els darrers anys, la proporció de Santa Coloma de Gramenet s'ha anat apropant als percentatges de personal directiu de la majoria de demarcacions del principat l'any 2008. Així, la mitjana catalana estava situada en 6,2 directius/es per cada 100 treballadors/es de les altres categories, i a la província de Barcelona el percentatge era de 7,1 directius/es per cada 100 professionals.

La **Mitjana anual d'hores de formació per persona que treballa als Serveis Socials Bàsics de nivell directiu, tècnic i auxiliar** es situà també el 2012 en 26,66 hores anuals per professional.

Aquesta proporció superava tant la mitjana catalana de 2008 com la de Barcelona, corresponents a 20,96 hores i 23,55 hores cada una³². De fet, l'any 2011 la mitjana colomenca es trobava en 25,6 hores, i el 2010 en 31,6.

³¹ Ibídem.

³² Ibídem.

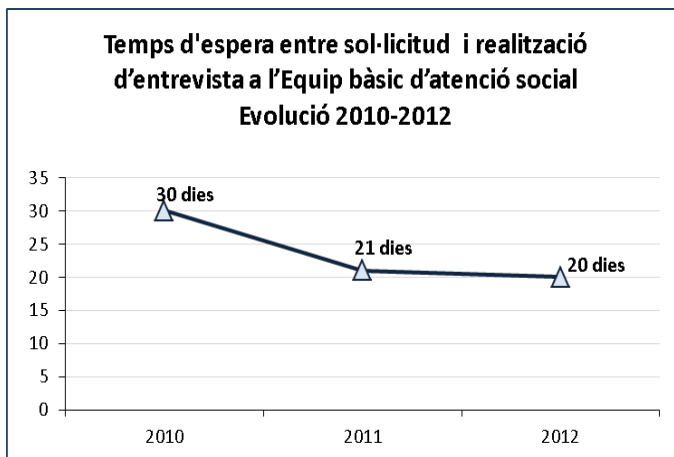
Qualitat

Pel què fa als indicadors de qualitat del sistema, veiem en primer lloc el **Temps d'espera**. L'any 2012, transcorrien una mitjana de 20 dies entre la sol·licitud d'entrevista a l'Equip bàsic d'atenció social i la seva realització.

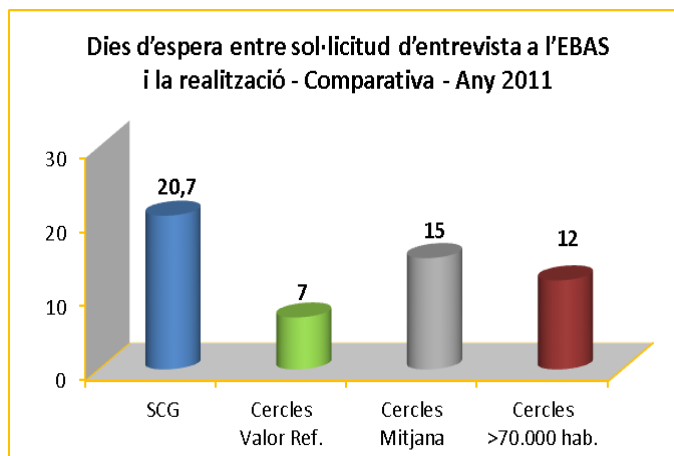
Com es pot veure en la gràfica adjunta, aquesta xifra ha davallat considerablement en els darrers anys, passant d'una mitjana de 30 dies l'any 2010, als 21 de 2011 i els 20 dies de 2012.

L'any 2011, el temps d'espera a Santa Coloma de Gramenet superava en més de 5 punts la comparativa amb la resta de municipis que participaren als Cercles, en més de 8 punts la mitjana dels municipis de més de 70.000 habitants, i en més de 13 punts el "valor Bench" o valor de referència.

Per altra banda, d'acord amb les informacions aportades al PESSC 2010-2013, el temps mig d'espera a Catalunya el 2008 era de 16,85 dies naturals, però a la demarcació de Barcelona es trobaven els majors temps d'espera, arribant a 20,40 dies naturals de mitjana. Com s'ha vist, tres anys més tard, la mitjana colomenca superava ambdues proporcions.

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

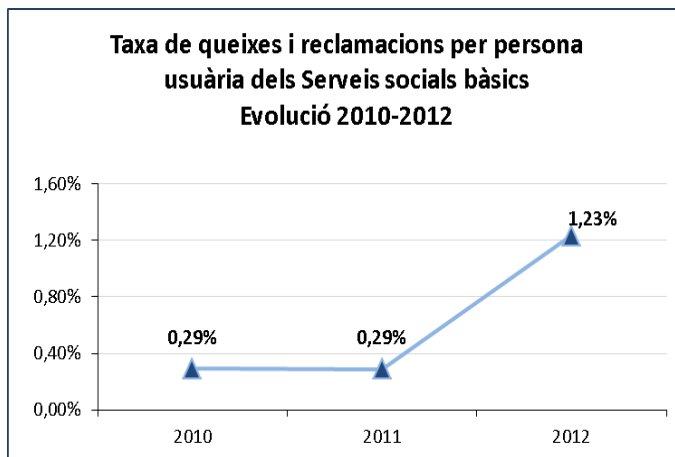
Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Val a dir que aquest elevat temps mitjà entre petició i primera visita a Santa Coloma de Gramenet està relacionat amb l'organització interna del Servei. L'any 2011 una part dels o les professionals de l'EBAS es dedicaven a la realització de primeres visites d'acollida, mentre que altres professionals es concentraven en les entrevistes de tractament. A 2012, però, s'ha implementat un canvi organitzatiu de tal manera que tots els i les professionals han passat a assumir tant les entrevistes d'acollida com les de tractament. A més, s'ha incrementat els número de dies dedicats a les entrevistes i s'ha posat en marxa un telèfon únic d'Atenció a les famílies, per tal d'agilitzar la feina dels i les professionals.

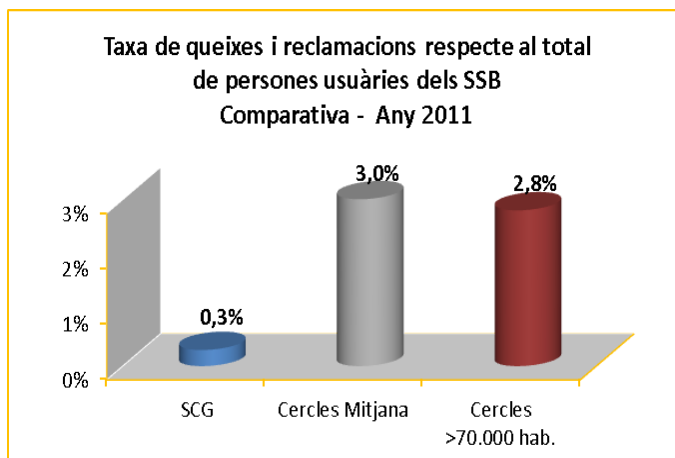
Per altra banda, a Santa Coloma de Gramenet es disposava d'un sistema d'atenció a les **queixes i reclamacions** obert i accessible en el que es recollien i es gestionaven les situacions de disconformitat amb l'actuació dels equips bàsics i/o els seus professionals.

Els anys 2010 i 2011 es recolliren i atengueren un número molt limitat de queixes i reclamacions (47 i 48 respectivament), suposant unes taxes també minses de 0,3% de queixes formalitzades respecte al total de persones usuàries dels Serveis Socials Bàsics.

Aquest percentatge resulta molt inferior al dels valors dels Cercles de 2011, cosa que suggereix que no s'estaven registrant degudament totes les potencials queixes o reclamacions. De fet, l'any 2012, coincidint amb un canvi en els criteris a partir del qual han passat a registrar-se les queixes que s'atenen personalment, a més de les que es presenten via instància, es van registrar un total de 219 queixes i reclamacions, elevant la taxa al 1,2%.

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

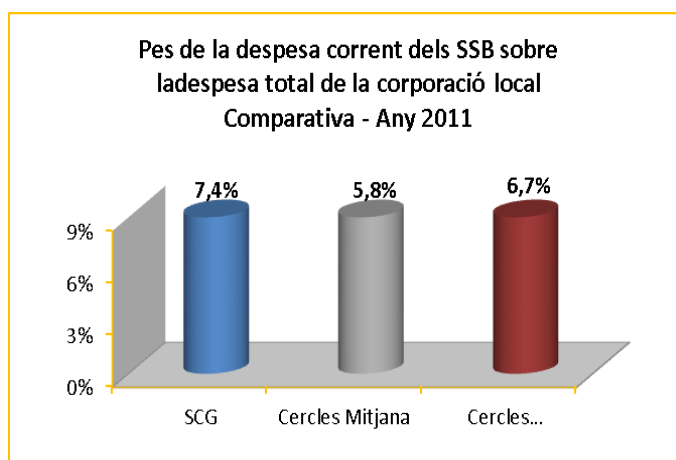
Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Economia

Referim a continuació els resultats d'alguns indicadors que donen comptes de l'esforç del sector públic (en aquest cas l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet) en la provisió de serveis, i les seves fórmules de finançament.

D'acord amb el Recull Únic de Dades dels Ens Locals (RUDEL), l'any 2012 el **pes de la despesa dels Serveis Socials Bàsics** (6.219.964€) representava el **7,3% del total de la despesa corrent** de l'Ajuntament. Malgrat que el pes de la despesa en Serveis Socials Bàsics ha variat lleugerament en els darrers anys, la quantitat de la despesa ha anat augmentat en 779.411€ des de 2010.

Els resultats disponibles de l'Enquesta dels Cercles de Comparació Intermunicipal de 2011, atorguen a Santa Coloma de Gramenet un pes de la despesa dels SSB del 7,4%. Aquesta proporció superava en 1,6 punts la mitjana dels municipis que participaren en l'Enquesta, i depassava en 7 dècimes la mitjana dels municipis de Cercles de més de 70.000 habitants.

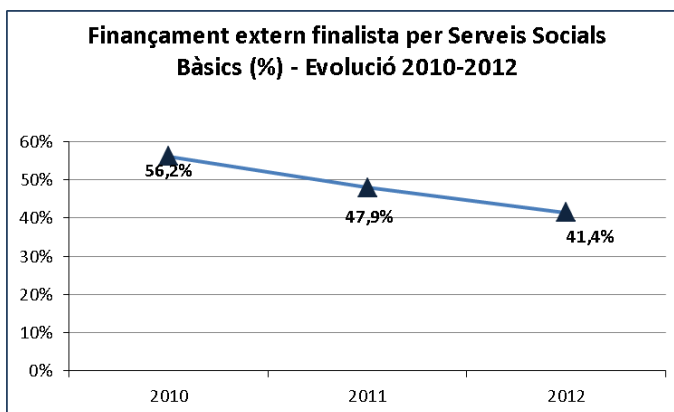
Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

En conseqüència amb l'increment real de la despesa, augmenta també la proporció que pertoca a cada habitant. Així, entre 2010 i 2012 la **despesa corrent en Serveis Socials Bàsics** va passar de 45,3€ per habitant a **51,6€**.

Quant al **finançament finalista dels serveis socials**, l'any 2012 un 41,4% provenia de fonts externes (concretament de la Generalitat de Catalunya), mentre que les persones usuàries aportaven un 2,9% del finançament dels Serveis Socials Bàsics i un 6,3% del finançament dels Serveis d'Atenció Domiciliària .

Des de 2010, però, els ingressos provinents de la Generalitat de Catalunya havien davallat en més de 500.000€, reduint-se també progressivament el seu pes en el conjunt de fonts de finançament dels Serveis Socials Bàsics (56,2% el 2010, 47,9% el 2011, 41,4% el 2012).

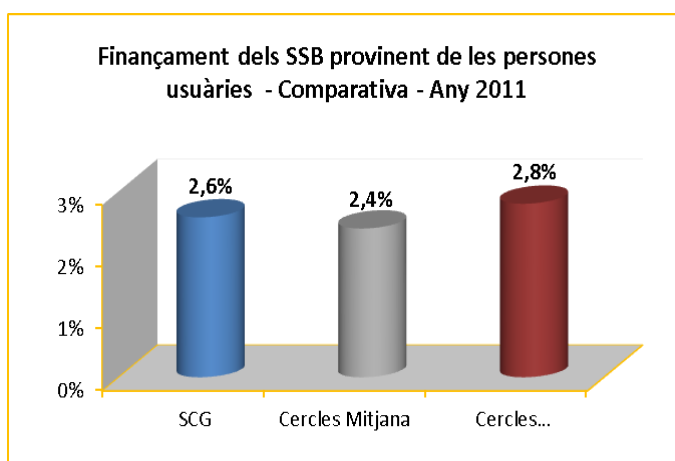
Aquesta tendència contrasta amb les disposicions estàndard que marca la Llei 12/2007 d'11 d'octubre de serveis socials, segons la qual la Generalitat de Catalunya hauria de finançar un mínim del 66% de la despesa dels Serveis Socials Bàsics municipals.

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Per contra, el percentatge de finançament del Serveis Socials Bàsics per part de les persones usuàries ha crescut lleugerament (2,6% el 2010 a 2,9% el 2012).

L'any 2011, la proporció d'aportacions de les persones usuàries es trobava 2 dècimes per sota de la mitjana dels municipis dels Cercles de més de 70.000 habitants, però superava en la mateixa proporció la mitjana de tots els municipis que participen en l'Enquesta.

Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Atenció a les situacions de manca d'autonomia

Els indicadors de serveis socials per a l'atenció a les situacions de manca d'autonomia fan referència tant a la mesura de les actuacions i serveis preventius, com de les prestacions destinades a atendre les situacions de necessitat social derivades d'una falta d'autonomia.

S'inclouen indicadors sobre l'activitat dels Serveis socials Bàsics (SSB) i dels Serveis Socials d'Atenció Domiciliària (SSAD).

Serveis Socials Bàsics per a la manca d'autonomia

Atenció a necessitats per manca d'autonomia			
Anys 2011 i 2012			
		2011	2012
Serveis Socials Bàsics	Percentatge de persones ateses en el Servei d'Ajuda a Domicili que s'ha prescrit en un PIA (dependència)	32,69 %	32,42 %
	Intensitat mensual del Servei d'Ajuda a Domicili a les persones ateses per prescripció en el PIA (dependència)	10,77 hores/mes	10,84 hores/mes
	Temps d'espera d'accés al Servei d'Ajuda a Domicili per a persones amb dependència	30 dies	15 dies
	Cobertura de la població major de 65 anys pel Servei d'Atenció Domiciliària	4,25 %	3,72 %
	Cobertura del servei de teleassistència de la població de 65 anys i més	8,24 %	10,66 %
	Temps d'espera per al servei de teleassistència	45 dies	60 dies

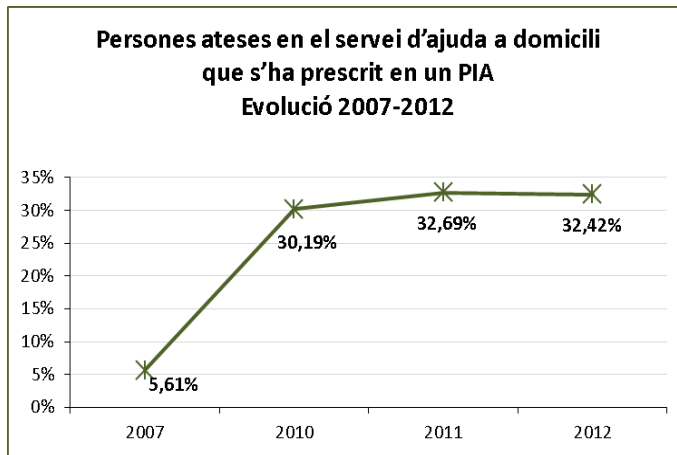
Font III: Recull únic de dades dels ens locals (RUDEL), Dep. Benestar social i família, Generalitat de C. / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials, Diputació de Barcelona

Cobertura

Quant a la cobertura de la demanda, l'any 2012, la proporció de persones usuàries del Servei d'Ajuda a Domicili prescrit en un Pla Individualitzat d'Atenció (PIA) per situació de dependència fou del 32,4% del total de persones ateses en el SAD.

El **percentatge de persones amb dependència respecte del total de persones usuàries del SAD** ha augmentat de forma

exponencial d'ençà l'inici del desplegament de la Llei 39/2006 (LAPAD). En cinc anys, les persones ateses en el SAD per dependència han passat de ser el 5,6% del total de persones usuàries del SAD (49 persones), a representar quasi un terç dels usuaris/es (296 persones).

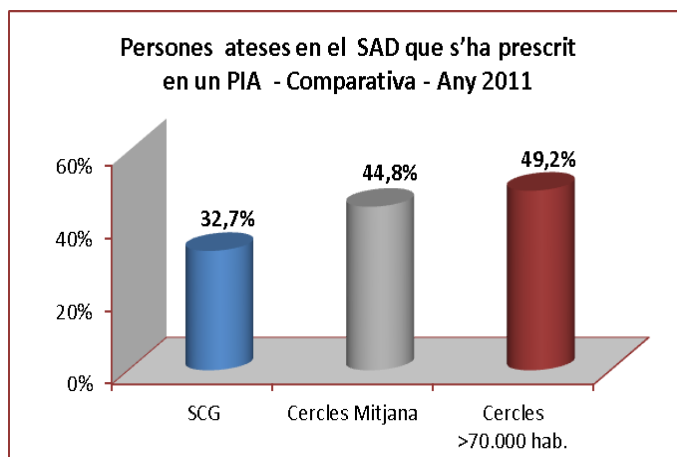

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials / Sistema d'informació i indicadors del CIBAD

Tanmateix, la proporció de 2011 es trobava força per sota tant de la mitjana del conjunt de municipis que participaren en els Cercles de Comparació Intermunicipal, com de la mitjana dels municipis de dimensions similars a Santa Coloma de Gramenet.

L'any 2008, la mitjana catalana de persones ateses pel Servei d'Ajuda a Domicili per situació de dependència es trobava en

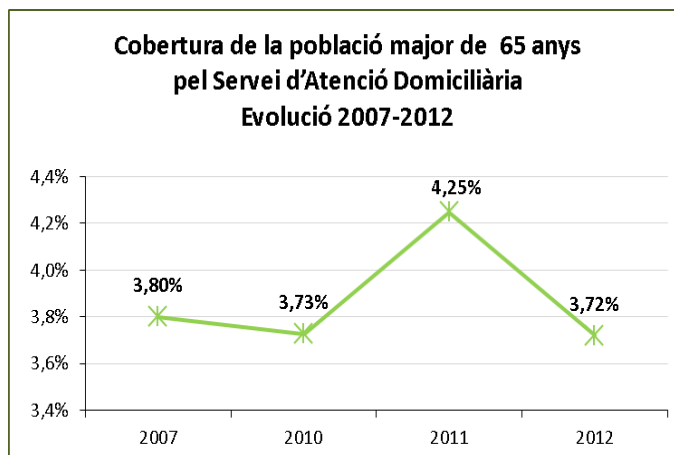
el 13,03% de les persones ateses pel SAD. I aquesta proporció era molt similar a la de la demarcació de Barcelona (13,04%).

Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

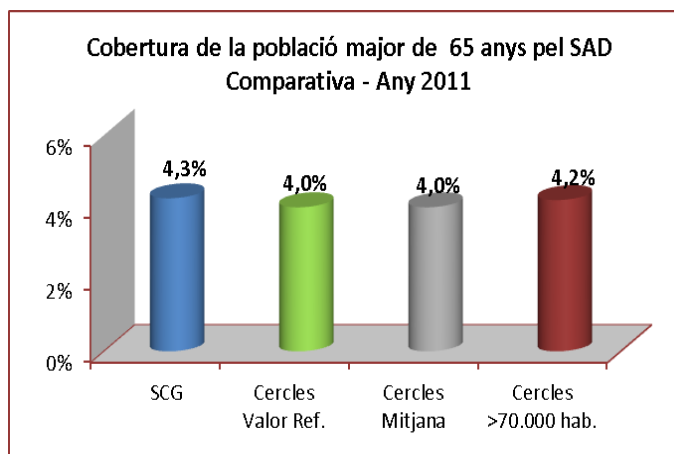
Per altra banda, també l'any 2012, la **cobertura de la població major de 65 anys** per part **del Servei d'Atenció Domiciliària** fou del **3,7%** dels colomenes i colomenques d'aquesta franja d'edat (un total de 786 persones)

Aquesta cobertura s'ha mantingut en proporcions similars, des de 2007 (3,8%, 703 persones), però experimentà un lleuger increment entre 2010 (moment en què un 3,7% de les persones grans foren usuàries del Servei d'Atenció Domiciliària) i el 2011, per tornar als valors de 2010 l'any següent.

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

L'any 2011, la taxa de cobertura de la gent gran a Santa Coloma de Gramenet superava tant la taxa de referència dels Cercles (valor Bench), com la mitjana dels municipis que hi participaren, i també la mitjana dels municipis majors de 70.000 habitants.

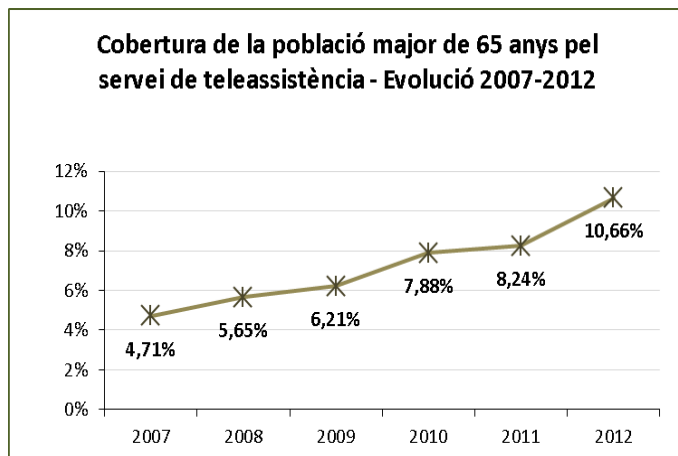
Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Tots aquests valors es troben per sobre de la mitjana del conjunt de Catalunya l'any 2008, i també de la demarcació de Barcelona. En aquell moment, a Catalunya eren usuàries de SAD poc més de 3 persones grans de cada cent, i a Barcelona n'eren 3,5 per cada cent

La **cobertura del servei de teleassistència de la població de 65 i més anys** es va doblar a bastament entre 2007 (4,7%) i 2012, any en què un 10,6% de les persones grans foren usuàries del servei de teleassistència.

En números absoluts, es passà de 871 persones grans usuàries de teleassistència el 2007 a 2.252 persones el 2012.

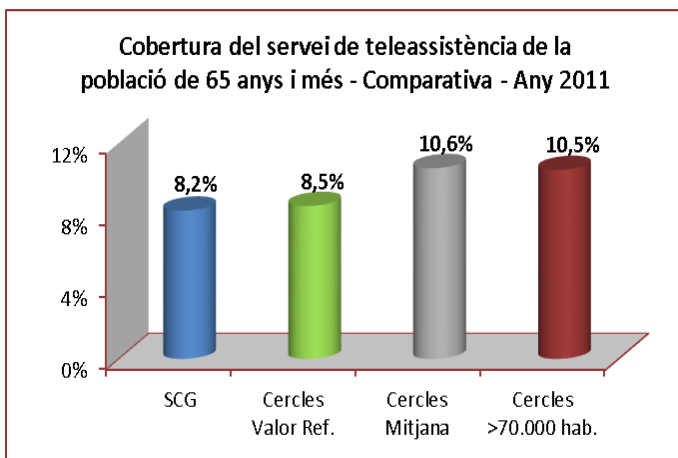
Aquest increment exponencial de la cobertura està relacionat amb l'establiment d'un acord entre l'IMSERSO, la Federació Catalana de Municipis i la Diputació de Barcelona per gestionar i finançar una part dels serveis de Teleassistència als municipis de la província de Barcelona (el 47% exactament).

Font: Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Comparativament, però, veiem que l'any 2011 la cobertura del servei de teleassistència de la gent gran a Santa Coloma de Gramenet es trobaria en la banda baixa del valor de referència dels Cercles de Comparació Intermunicipal, situat entre el 7% i el 10%.

De fet, tant la cobertura mitjana del servei de teleassistència en el conjunt de municipis de l'Enquesta com la mitjana dels municipis de 70.000 habitants o més, superaven en més de 2 punts la colomenca.

Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

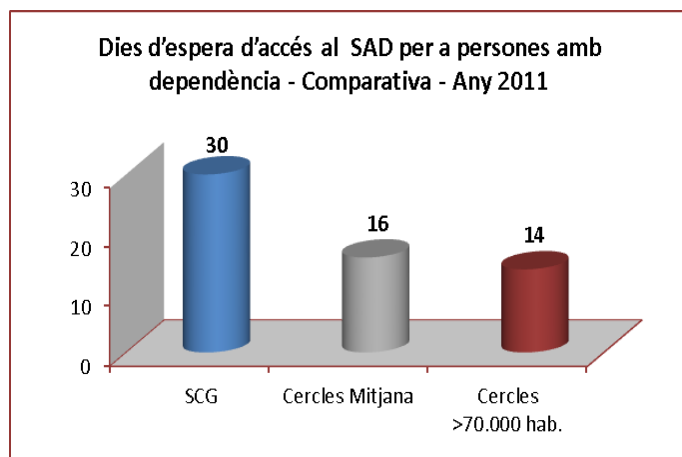
Qualitat

Per a la mesura de la qualitat del servei, la **intensitat mensual del SAD a les persones ateses per prescripció en el PIA** dona comptes de la mitjana d'hores al mes que han estat emprades en l'atenció a persones usuàries del SAD per dependència.

A Santa Coloma de Gramenet, l'any 2012 aquesta intensitat fou de 10,8 hores al mes. S'observa un cert increment de les hores d'ajuda a domicili per a persones amb dependència, respecte dels anys immediatament anteriors: 10,7 hores/mes l'any 2011 i 10,1 hores/mes el 2010.

Pel què fa als **temps d'espera** per accedir als serveis d'ajuda a domicili per a persones amb dependència s'ha reduït a la meitat entre 2011 i 2012. Així, el 2011 transcorrien 30 dies entre el moment en què s'aprovava el Servei d'Ajuda a Domicili prescrit en el PIA (dependència) i el moment en què aquest servei s'iniciava, mentre que el 2012 el temps d'espera mitjà s'havia limitat a 15 dies.

L'any 2011, el temps d'espera a Santa Coloma de Gramenet doblava les mitjanes del temps d'espera dels municipis que participaren a l'Enquesta de Cercles de Comparació Intermunicipal, i dels municipis de més de 70.000 habitants.

Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Serveis Socials d'Atenció Domiciliària per a la manca d'autonomia

Els Serveis Socials d'Atenció Domiciliària fan referència al conjunt de serveis que es presten en el domicili, i que poden estar adreçats a persones que requereixen suport per diversos motius: situació de dependència, risc social, soledat en gent gran, manca de recursos...

Serveis Socials d'Atenció Domiciliària	
Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)	- Atenció i ajuda a domicili per millorar la qualitat de vida, l'autonomia personal o les relacions de convivència. - Inclou el Servei d'Ajut a la Llar (<i>ajuda domèstica</i> oferta per Auxiliars de la llar) i serveis d'<i>ajuda personal</i> que ofereixen un equip de Treballadores familiars. - S'adreça a persones i famílies amb dificultats d'integració social i/o falta d'autonomia personal. - Té caràcter universal i contempla el copagament del servei.
Teleassistència	- Instal·lació d'un aparell de Teleassistència connectat les 24 hores del dia a un equip de professionals per avisar-los en cas d'emergència. - S'adreça a persones dependents que viuen soles o amb persones que no poden atendre-les de manera continuada. - Té caràcter universal i contempla el copagament del servei.
Àpats a domicili	- Dispensació d'àpats a domicili - S'adreça a persones grans o en situació de dependència, amb dificultats per obtenir els aliments i/o amb problemes de mobilitat. - Té caràcter universal i contempla el copagament del servei.
Altres	Arranjament d'habitatges i altres

Resumim a continuació els resultats dels indicadors que serveixen per mesurar l'atenció prestada per part dels Serveis Social d'Atenció Domiciliària, davant de situacions de necessitat per manca d'autonomia.

Atenció a necessitats per manca d'autonomia		2011	2012
Anys 2011 i 2012			
Serveis Socials	Intensitat mitjana dels SSAD en temps de dedicació mensual	3,30 hores/mes	2,88 hores/mes
d'Atenció Domiciliària	Cobertura de les prestacions dels SSAD sobre la població diana	Resposta múltiple	
	Número de sol·licituds al SAD sobre la població diana	1,0%	---
	Taxa de resolucions del SAD	128,6%	---
	Taxa de resolucions positives del SAD	48,2%	---
	Distribució de les persones usuàries del SAD per prestació	Resposta múltiple	
	Evolució de la ratio i els recursos del SSAD	+8,7 pers./prof.	+5,4 pers./prof.
	Despesa dels SSAD per habitant del grup diana	16,04 €/hab.	17,13 €/hab.
	Despesa dels SSAD per persona usuària	734,79 €/any	688,02 €/any
	Estructura del finançament dels SSAD	Resposta múltiple	

Font: Dep. Benestar Social i Família, Generalitat de C. / Dep. d'Atenció a la Dependència i la Vulnerabilitat en Adult, Ajuntament de SCG. / Protocol de recollida de dades dels SSAD, Diputació de Barcelona

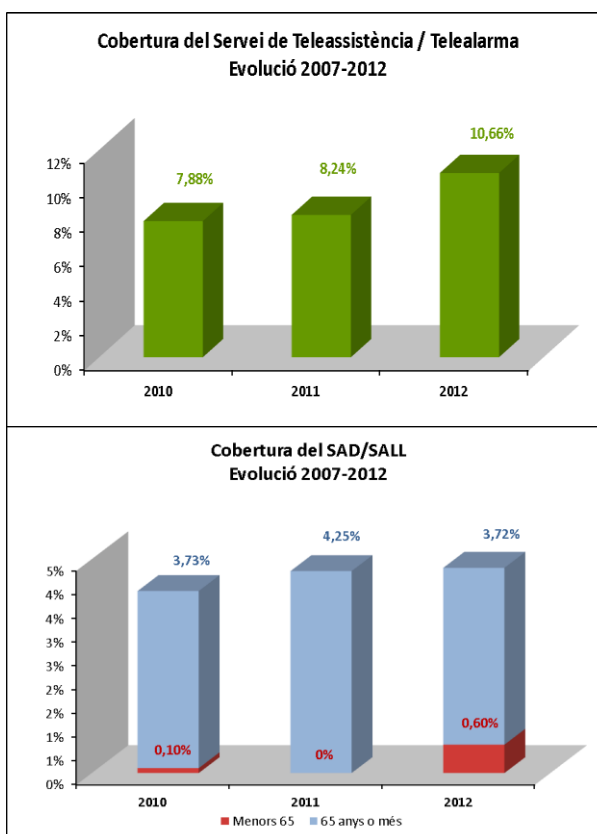
Cobertura

L'any 2012, un 10,7% de les persones de 65 i més anys (2.252 persones) es **beneficiaren de la prestació de Teleassistència**. Les 913 persones usuàries del Servei d'Ajuda a Domicili (**SAD**) i del servei atenció a la llar (**SALL**) representaven un 0,76% del total de la població, mentre que un 0,1% dels colomençs i colomenques (124 persones) foren perceptors del Servei d'**Àpats a domicili**.

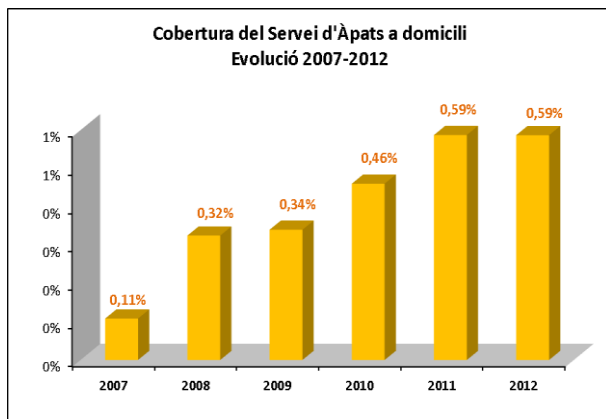
Posant aquestes dades en relació al conjunt de les persones de 65 i més anys, totes les **taxes de cobertura** en Teleassistència i Àpats a domicili haurien crescut en els darrers tres anys.

Entre l'any 2010 i el 2012, la cobertura en **Teleassistència s'ha incrementat** en quasi 3 punts, passant de percebre-la el 7,9% al 10,7% de les persones de 65 o més anys (de 1.575 a 2.252 persones).

La cobertura de **SAD/SALL s'ha mantingut**, en el 3,7% de les persones grans, per bé que el número de persones usuàries ha passat de 745 persones grans el 2010 a 786 el 2012.

Font: RUDEL / Enquesta Cercles de Comparació intermunicipal Serveis Socials

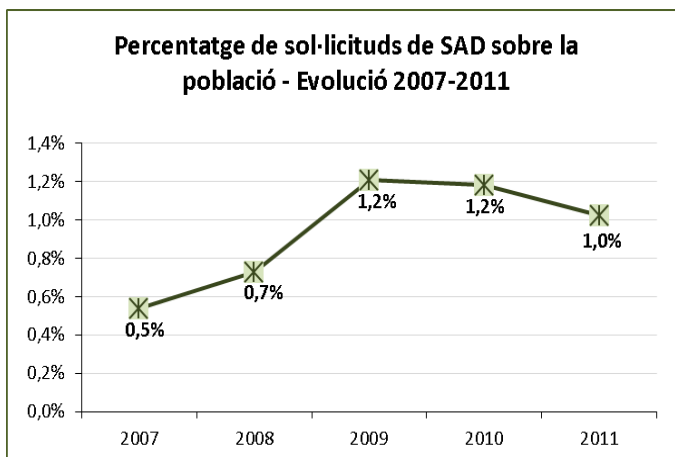
Font: Oficina de Gestió de Prestacions Socials. Ajunt. SCG

La cobertura del Servei d'**Àpats a domicili també ha crescut** en aquests tres anys, passant del 0,5% al 0,6% de les persones grans (de 92 a 124 persones). Tanmateix, si observem l'evolució des de 2007 (0,1%, 20 persones), s'aprecia un increment rellevant en els beneficiaris/àries d'aquest servei.

Com s'ha dit més amunt, la "cobertura de la demanda" fa referència a la capacitat del sistema per donar resposta a la població que hi vol accedir i que requereix suport mitjançant un determinat dispositiu.

A Santa Coloma de Gramenet, l'any 2011 es presentaren **1.237 sol·licituds per al Servei d'Ajuda a Domicili** (1 sol·licitud per cada 100 habitants) de diferents prestacions: servei d'atenció domiciliària, prestacions econòmiques, teleassistència.

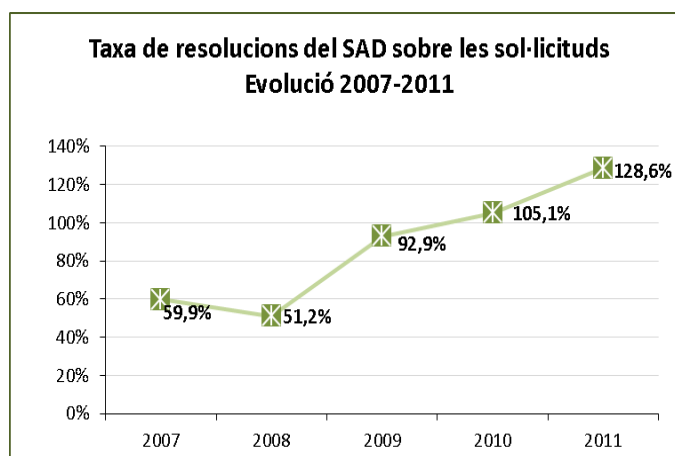
Entre 2007 i 2009 el percentatge de sol·licituds augmentà de manera considerable, partint de 0,5 demandes de prestació als SSAD per cada 100 habitants el 2007 (un total de 627 sol·licituds) a un 1,2% el 2009 (1.446 sol·licituds). D'aleshores ençà, el número de demandes començà a davallar: 1.418 l'any 2010 i 1.237 el 2011.

Font: Sistema d'informació i indicadors dels CIBAD

La **taxa de resolució del Servei d'Ajuda a Domicili** expressa la proporció de sol·licituds resoltes en relació al total de sol·licituds efectuades en cada període.

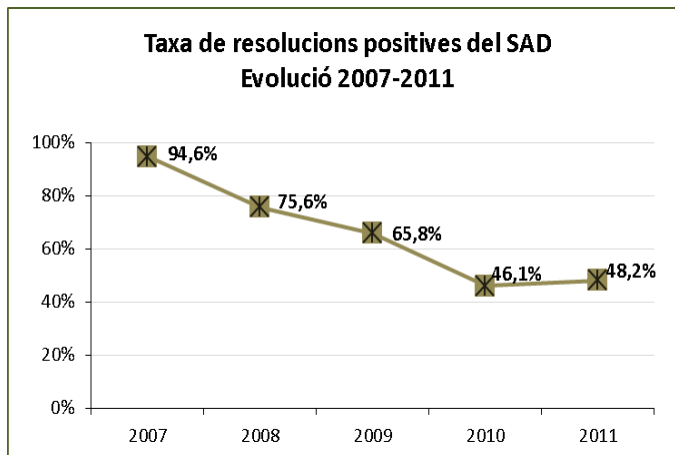
Segons les darreres dades disponibles, a Santa Coloma de Gramenet es disposa d'un alt nivell de resolució de les demandes de SAD: l'any 2011 s'havien resolt un 128,6% del total de sol·licituds (presentades el mateix any o acumulades). Com es pot observar en la gràfica evolutiva, ha tingut lloc un increment molt significatiu de l'operativitat del servei, d'ençà l'any 2007, partint d'un 60% de resolució de demandes.

Font: Sistema d'informació i indicadors dels CIBAD

Tanmateix, la **taxa de resolucions positives del Servei d'Ajuda a Domicili** va declinar de forma acusada entre aquests mateixos anys.

L'any 2007 es concediren nous SAD en 593 ocasions, xifra que representa una taxa del 94,6% sobre el total de resolucions efectuades. A partir d'aleshores, la taxa davallà de manera continuada arribant al menor exponent l'any 2010 (46,1%), i remuntant lleugerament el 2011 (48,2% del total de resolucions sobre el SAD).

Font: Sistema d'informació i indicadors dels CIBAD

En xifres absolutes, però, veiem que entre 2007 i 2009 s'havia incrementat el número de resolucions positives (593 el 2007, 646 el 2008, 952 el 2009). Els anys següents, però, tant la taxa com el valor eren menors (653 resolucions positives el 2010 i 596 l'any 2011).

Estructura

La **distribució de les persones usuàries** entre les diferents prestacions que ofereix el **Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)** és desigual. L'any 2011, més de la meitat de les persones usuàries de SAD van disposar de "cuidador no professional", mentre un 11,6% eren usuàries de "teleassistència", un 9,9% usuàries del "servei d'ajut a la llar" (SALL) i un 9,4% de "residència de gent gran".

Arrel de la Llei 39/2006 (LAPAD), s'observa una substitució de la prestació majoritària fins el moment (residència per a gent gran), vers la figura del "cuidador no professional".

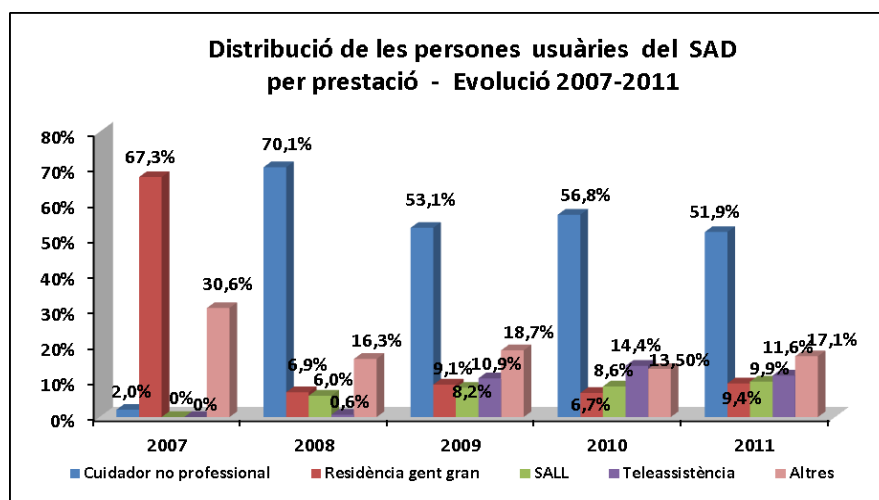
El 2007, les majors proporcions de persones usuàries les trobàvem en les residències de gent gran (67,3%) i les residències per a persones amb discapacitats (28,6%).

L'any 2008, amb el desplegament

de la LAPAD, més del 70% de les persones usuàries del SAD es

beneficiaren de la prestació de "cuidador no professional", mentre que només un 6,9% es mantenien com a usuaris o usuàries de residència de gent gran i un 8,9% rebien una prestació vinculada a residència.

En anys posteriors, es manté la preponderància de la prestació de "cuidador no professional" però s'observa també una redistribució en els pesos de la resta de prestacions, cobrant més pes la Teleassistència i el SALL.

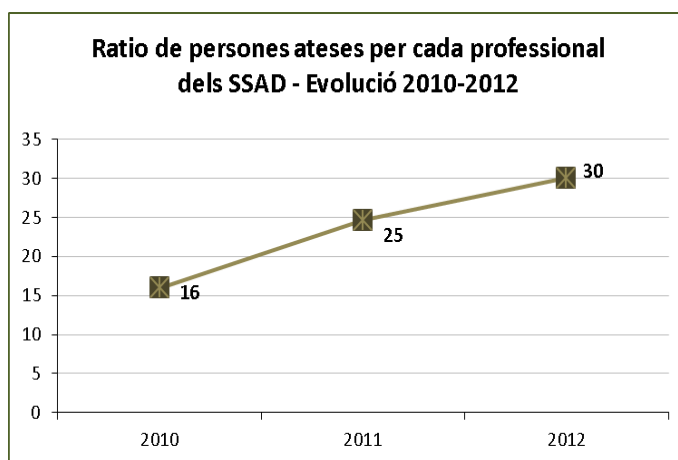

Font: Sistema d'informació i indicadors dels CIBAD

Qualitat

La **intensitat mitjana dels Serveis d'Atenció Domiciliària (SSAD) en temps de dedicació** és un dels indicadors que donen comptes de la qualitat del servei que s'ofereix a la ciutadania. L'any 2012, a Santa Coloma de Gramenet es dedicaren una mitjana de 2,88 hores mensuals per a cada persona usuària dels SSAD. Aquesta proporció havia davallat lleugerament respecte el 2011, moment en què es van dedicar una mitjana de 3,30 hores per usuari o usuària.

La **ratio** de persones ateses per cada **professional dels SSAD** pràcticament s'ha duplicat en els darrers tres anys (16 usuaris/àries per professional el 2010, 25 el 2011 i 30 el 2012). Aquest increment de la pressió assistencial està relacionat amb l'augment progressiu del número d'usuaris i usuàries del servei (2.045 el 2010, 2.637 el 2011 i 3.002 el 2012), junt amb la pèrdua gradual del número de professionals (128, 107 i 100, respectivament).

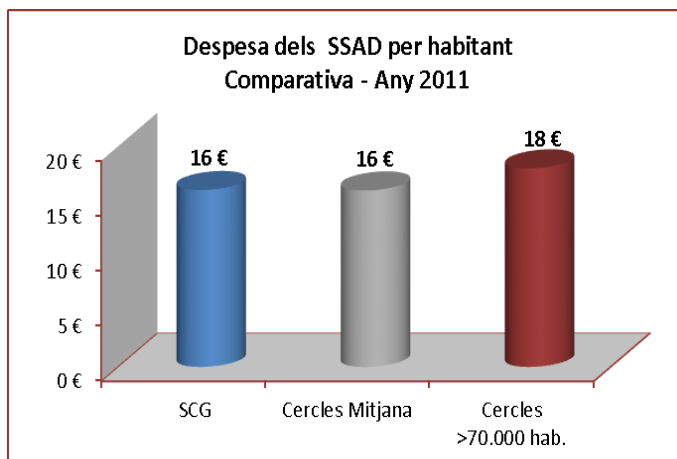
Font: Dep. d'Atenció a la Dependència i la Vulnerabilitat en Adults (SSAD), Ajuntament de Santa Coloma de G.

Economia

Quant a l'esforç del sector públic en la provisió de prestacions, l'any 2012 es destinaren 2.065.441 euros a prestacions dels Serveis Socials d'Atenció Domiciliària. Aquesta xifra suposa una **despesa dels Serveis d'Atenció Domiciliària (SSAD)** de 17,3 € per habitant (1 euro més que el 2011) i de 688 € per persona usuària (47 euros menys que el 2011).

La despesa ha augmentat de manera global en els darrers tres anys (1.555.309 € el 2010, 1.937.640 € el 2011, 2.065.441 el 2012), i aquest augment es reflecteix en la despesa per habitant. No obstant, ha augmentat també el número d'usuaris/àries, cosa que fa que disminueixi la despesa per persona usuària.

L'any 2011, la despesa dels SSAD per colomenc o colomenca coincidia exactament amb la mitjana de les despeses dels municipis que participaren a l'Enquesta dels Cercles de Comparació Intermunicipal, per bé que es trobava 2 punts per sota dels municipis que, com Santa Coloma de Gramenet, superen els 70.000 habitants.

Font: Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Tant l'any 2011 com el 2012, el **finançament dels Serveis d'Atenció Domiciliària (SSAD)** requeia principalment en la Generalitat de Catalunya, que aportava més de la meitat dels ingressos obtinguts, seguida del propi Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, que assumia quasi el 30% del finançament del SSAD.

Les persones usuàries dels SSAD realitzaren una aportació total de 148.201€ el 2011 i 129.286 € l'any 2012. Aquestes xifres reflecteixen una reducció del pes del finançament dels Serveis d'Atenció Domiciliària per part de les persones usuàries, que ha passat del 7,6% del total del finançament l'any 2011, al 6,7% el 2012.

Atenció a les situacions de necessitat en l'àmbit relacional

En aquest apartat s'apleguen els indicadors relatius a les prestacions per atendre situacions de necessitat social que tenen el seu origen en les relacions familiars i socials.

En primer lloc, s'ofereixen els resultats de l'acció dels Serveis Socials Bàsics o especialitzats en l'atenció a les situacions de risc social. A continuació, es mostren els indicadors municipals sobre l'activitat de les xarxes de protecció a la infància i l'adolescència, atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista, i atenció a la població nouvinguda.

Serveis Socials per a les necessitats relacionals

Els Serveis Socials municipals, alhora que altres serveis, ofereixen recursos i prestacions per a persones que es troben en situacions de vulnerabilitat en les seves relacions socials o familiars:

- Persones que requereixen del Servei d'Ajuda a Domicili per risc social³³
- Persones grans víctimes de violència domèstica³⁴
- Persones recloses en centres penitenciaris

Atenció a necessitats en l'àmbit relacional				
Anys 2011 i 2012				
		2011	2012	Font
Serveis Socials i altres	Cobertura pobl. menor d'edat pel Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) per risc social	0,06 %	0,07 %	Recull únic de dades dels ens locals (RUDEL)
	% de persones ateses pel SAD social	67,31 %	68,57 %	RUDEL
	Cobertura del SAD social	0,49 %	0,51 %	RUDEL
	Taxa de persones grans víctimes de violència ateses pels Mossos d'Esq. Cat.	0,78 ‰	0,66 ‰	Mossos d'Esquadra de Catalunya
	Taxa d'ordres de protecció vers persones grans víctimes de VD	0,97 ‰	0,78 ‰	CGPJ
	Taxa de pers. recloses ateses pels Serveis socials especialitzats	0,45 ‰	0,41 ‰	Equip Prevenció Drogodep. Aj. SCG
	Intensitat mensual del SAD social	7,8 h./u.	12,2 h./u.	RUDEL
	Temps espera d'accés al SAD social	30 dies	15 dies	RUDEL / Enquesta CCI

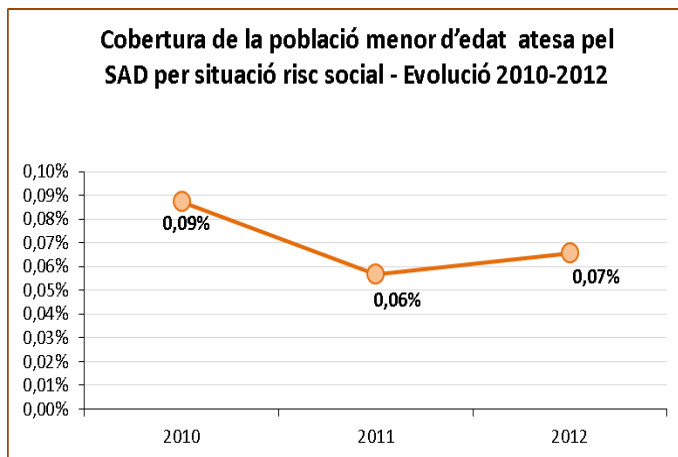
³³ Es considera situació de risc social en persones adultes no sols aquelles que afecten a les relacions familiars i socials o sols les habilitats i capacitats per a la subsistència autònoma, sinó també totes les situacions de dependència que encara no eren ateses en el marc de la LAPAD, en funció del seu calendari de desplegament (PESSC 2010-2013, pàg. 154).

³⁴ Els infants víctimes de violència domèstica o de gènere, i les dones víctimes de violència masclista es troben ateses per xarxes especialitzades.

Cobertura

L'any 2012, s'atengueren un total de 14 **menors al Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)** pel fet de patir una situació de vulnerabilitat o **risc social**.

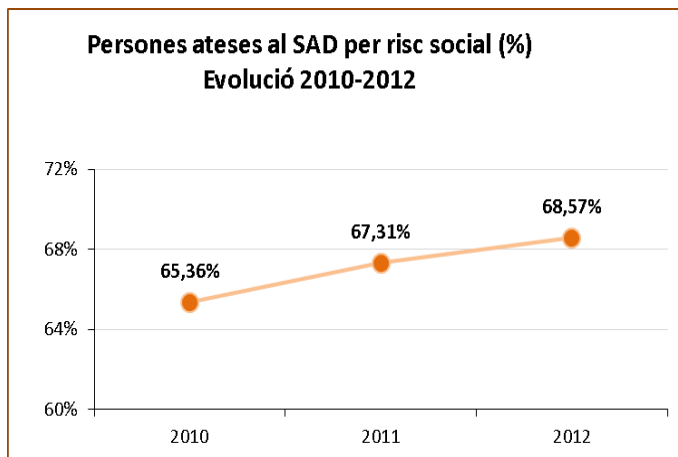
Aquesta dada suposa una cobertura del 0,07% de la població de 0 a 17 anys. La taxa de cobertura dels menors d'edat de Santa Coloma de Gramenet per part del SAD per risc social s'ha mantingut en proporcions similars en els darrers tres anys.

Font: Elab. pròpia a partir del Recull únic de dades dels ens locals

Del total de **persones ateses al SAD** el 2012, un 68,6% foren ateses a causa d'una situació de **risc social** (626 persones). Aquest percentatge suposa un increment de 37 persones respecte l'any anterior, i de 160 persones respecte el 2010.

L'any 2011, la proporció de SAD social sobre el total de SAD a Santa Coloma de Gramenet, es trobava molt per sobre de la mitjana dels municipis de més de 70.000 habitants de l'Enquesta dels Cercles de Comparació Intermunicipal (50,8%).

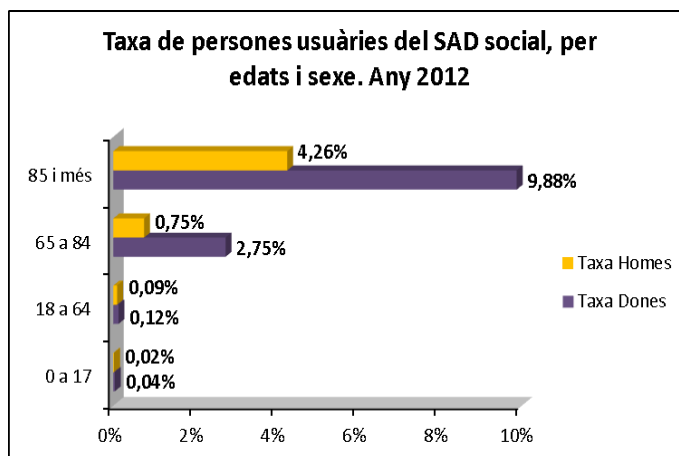

Font: Elab. pròpia a partir del Recull únic de dades dels ens locals

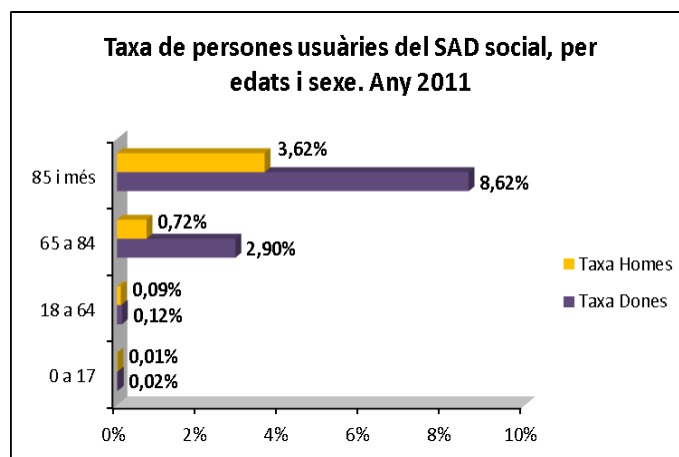
A Catalunya, l'any 2008, un 86,98% de les persones ateses al Servei d'Ajuda a Domicili patien una situació de risc social. En concret, un 79,81% de les persones ateses al SAD eren majors d'edat en risc social, i un 7,17% eren menors en risc o vulnerabilitat social.

Pel que fa a la **Cobertura del Servei d'Ajuda a Domicili social**, veiem que l'any 2012 un 0,51% de la població era beneficiària del Servei d'Ajuda a Domicili per raons socials (0,49% el 2011).

Entre les persones usuàries del SAD social destaquen especialment les dones (486 dones), que tripliquen a bastament la xifra masculina (131 homes usuaris del SAD social). Aquestes xifres representen un 0,81% de les dones colomenques i un 0,22% del total d'homes del municipi.

Per edats, destaca especialment la taxa entre la població sobreenvellida: per cada 100 persones de 85 i més anys, més de 8 són usuàries del SAD social (178 persones en total). En les dones, la taxa és del 9,9% de les majors de 84 (un total de 151 dones).

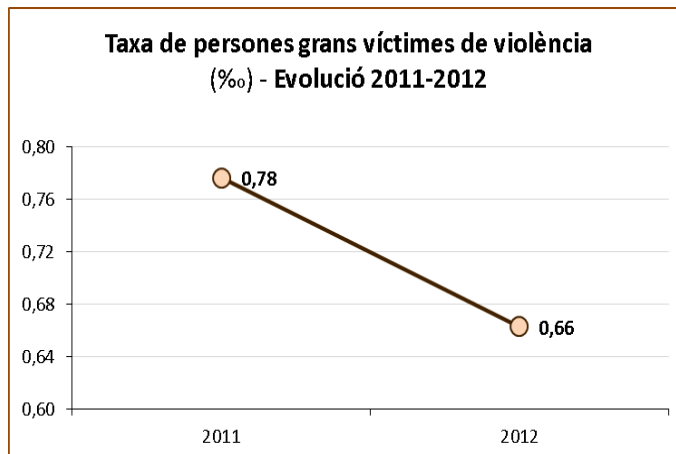
Tanmateix, la major concentració de persones beneficiàries del SAD social la trobem entre les dones de 65 a 84 anys (349 dones). Aquesta xifra, però, només representa el 2,7% de les dones d'aquesta franja d'edat.

Font: Elab. pròpia a partir del Recull únic de dades dels ens locals

L'any 2012, 14 **persones grans** foren **víctimes de violència ateses pels Mossos d'Esquadra de Catalunya**. Aquesta xifra suposa una cobertura per part dels Mossos d'Esquadra del 0,66 ‰ de les **persones grans** (de cada mil persones de 65 o més anys, 0,66 es trobaren en aquesta situació).

Respecte a l'any anterior ha disminuït lleugerament tant el número de persones grans ateses (16 el 2011 i 14 el 2012), com la taxa de cobertura per part dels Mossos d'esquadra de Catalunya.

Tanmateix, les taxes colomenques superaven les catalanes³⁵. L'any 2011, per cada 1.000 persones grans, 0,52 haurien estat víctimes de violència ateses per aquest cos policial; mentre que el 2012 la taxa ha estat del 0,56 ‰.

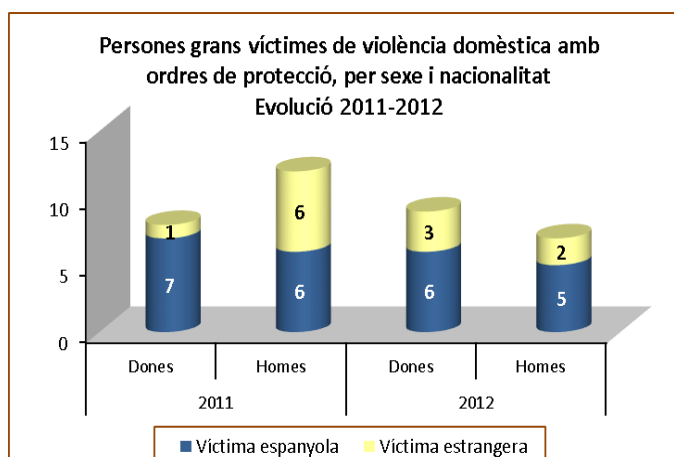
Font: Elab. pròpia a partir dels registres dels Mossos d'Esquadra, Generalitat de C.

Per altra banda, l'any 2012 la **Taxa d'ordres de protecció vers les persones grans per violència domèstica** es trobava en el 0,78 ‰, cosa que implica que prop d'1 de cada 1.000 persones grans s'ha beneficiat d'una ordre de protecció pel fet de ser víctima de violència domèstica.

Per sexes, l'any 2012 s'observa una presència similar d'ordres de protecció per violència domèstica en què la víctima era una dona (7 casos) i les adreçades a homes (9 ordres). L'any anterior, però, les víctimes masculines foren majoritàries.

Les ordres de protecció adreçades a víctimes espanyoles doblen les dirigides a víctimes estrangeres.

Per sexes, s'observa un presència majoritària de dones espanyoles, mentre que en el cas masculí les proporcions han variat entre 2011 i 2012.

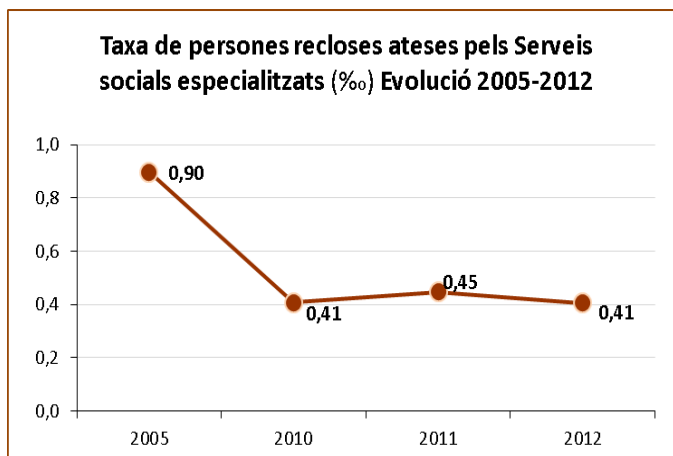

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques judicials sobre Violència domèstica, PJUDJIT. CGPJ

³⁵ Dades sobre Violència Domèstica. Unitat de suport a l'atenció de víctimes. Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.

Per últim, la **Taxa de persones recloses ateses pels Serveis socials especialitzats** a Santa Coloma de Gramenet ha experimentat una lleugera disminució en els darrers tres anys.

El 2005 quasi 1 de cada 1.000 habitants de Santa Coloma de Gramenet es trobava privat de llibertat en centres penitenciaris, i rebia atenció per part de l'Equip de Prevenció de Drogodependències (Serveis socials especialitzats). Cinc anys més tard, la taxa havia davallat a menys de la meitat (0,41 ‰), i en els anys posteriors es mantindria en taxes similars (0,45 ‰ el 2011, i 0,41 ‰ el 2012).

Font: Elab. pròpia a partir dels registres de l'Equip de Prevenció de les Drogodependències, Ajuntament de SCG.

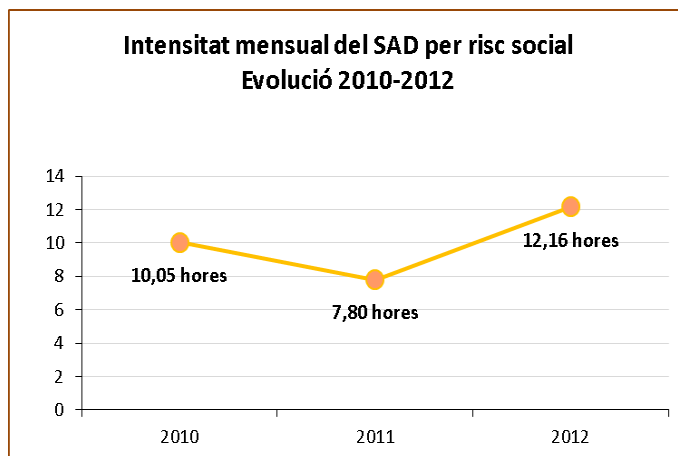
En números absoluts, es tractava de 106 persones l'any 2005, enfront de 49 persones el 2010, 54 el 2011 i 49 també el 2012. Aquestes xifres representaven el 46,5% de les persones en seguiment per part de l'EPD l'any 2005. Mentre que els anys 2010, 2011 i 2012 la proporció era menys de la meitat.

Qualitat

La **intensitat mensual del SAD per risc social** ens informa sobre el temps de dedicació al mes que la persona usuària, a causa de la seva situació de risc social o vulnerabilitat, ha rebut per part del Servei d'Ajuda a Domicili.

L'any 2012 es destinaren un total de 60.549 hores d'ajuda a domicili per a l'atenció a situacions de risc social, entre 415 unitats familiars o convivencials, representant una intensitat de 12,16 hores per unitat. Aquesta taxa ha augmentat globalment des del 2010, any en què es destinaven 10 hores d'ajuda a domicili per persona usuària.

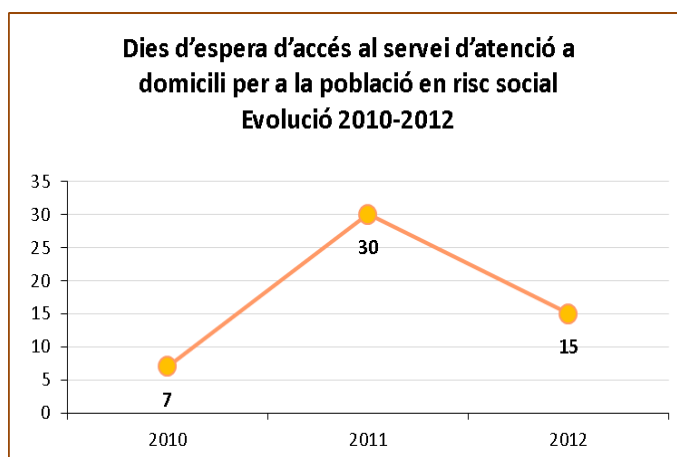
Les intensitats mensuals del SAD per risc social a Santa Coloma de Gramenet els anys 2010 i 2012 superen la mitjana catalana de 2008, situada en 8,7 hores per unitat de convivència o família, i també la de la demarcació de Barcelona (9,36 hores/unitat).

Font: Elab. pròpia a partir del Recull únic de dades dels ens locals

Per altra banda, l'any 2012, el **temps d'espera** per accedir al **Servei d'Atenció Domiciliària** per a la **població en risc o vulnerabilitat social** és de 15 dies.

Aquesta xifra suposa la meitat del temps d'espera de l'any anterior, però encara representa una dada comparativament molt elevada.

Font: Elab. pròpia a partir del Recull únic de dades dels ens locals / Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials

Xarxa d'atenció i protecció a la infància i adolescència en risc social i desempament

La protecció dels i les menors en situació de desempament correspon a la Direcció General d'Atenció a la Infància i adolescència (DGAIA) de la Generalitat de Catalunya. Aquesta, delega en les administracions locals la intervenció i el seguiment en situacions de risc, a través dels Serveis especialitzats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.

A més, el sistema de protecció a la infància compta amb els Equips Funcionals d'Infància (EFI), encarregats del seguiment de menors immigrants no acompanyats i menors amb necessitats d'atenció urgents. Per altra banda, existeix un servei específic per a les situacions de maltractaments són els Equips de Valoració de Maltractaments Infants (EVAMI), que assessoren, valoren i informen sobre les actuacions a seguir davant casos de maltractaments o la seva sospita, en col·laboració amb la xarxa hospitalària.

A Santa Coloma de Gramenet, l'atenció i el seguiment municipal a infants i adolescents en risc social es realitza principalment per mitjà del Servei de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (SEAIA).

Atenció a necessitats en l'àmbit relacional		2011	2012	Font
Anys 2011 i 2012				
Xarxa d'atenció i protecció a la infància i adolescència en risc social	Taxa de menors tutelats per l'administració	7,20 ‰	6,77 ‰	SEAIA
	Distribució de pers. usuàries del SEAIA per mesura o seguiment	Resposta múltiple		SEAIA
	Taxa de persones usuàries del SEAIA amb mesura o seguiment	66,8 %	72,6 %	SEAIA
	Taxa de menors atesos per Justícia Juvenil	6,44 ‰	6,39 ‰	DGEPCJJ (Justícia juvenil)
	Taxa de menors víctimes de violència ateses pels Mossos	0,52 ‰	0,61 ‰	Mossos d'Esquadra de Catalunya
	Taxa d'ordres de protecció vers menors víctimes de VD	0,19 ‰	0,24 ‰	CGPJ
	Característiques de les persones que treballen al SEAIA	Resposta múltiple		
	Classificació de les situacions de sortida del SEAIA	Resposta múltiple		SEAIA

Cobertura

L'any 2012, el Servei de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (SEAIA) de Santa Coloma de Gramenet han atès un total de 263 menors d'edat (283 el 2011). Aquestes xifres corresponen a una **cobertura** del 1,24% de la població de 0 a 17 anys l'any 2012, i del 1,34% el 2011.

A efectes comparatius, l'any 2008 la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) atengué al 0,9% de la població de 0 a 17 anys (11.651 menors d'edat). Un 92,9% dels menors atesos per la DGAIA (10.822 menors) estaven en seguiment per part dels EAIA, mentre que el 7,1% (829 menors immigrants no acompanyats i menors amb necessitats d'atenció urgents) estaven a càrrec dels Equips Funcionals d'Infància (EFI).

La **Taxa de menors tutelats per l'administració** es refereix la proporció de persones usuàries de l'EAIA, menors de 18 anys, que es troben en règim de tutela per part de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), sobre el conjunt de menors de Santa Coloma de Gramenet. En aquests casos, l'administració ha considerat que els o les menors es trobaven en situació de desemparament.

A Santa Coloma de Gramenet, l'any 2012, l'administració assumeix la tutela de 144 menors d'edat, xifra que representa 6,8 infants de cada 1.000, i un 54,8% del total de menors usuàries de l'EAIA (263 infants i adolescents). El 2011, el número de menors desemparats havia estat més elevat (152 infants o adolescents), xifra que representà una taxa del 7,2 ‰ menors.

Del total de persones ateses pel SEAIA a Santa Coloma de Gramenet l'any 2012, 144 disposen de mesura per part de la DGAIA (menors en situació de desemparament, dels quals l'administració n'ha assumit la tutela) i 47 més es troben en seguiment per part del SEAIA per considerar-los expedients de risc.

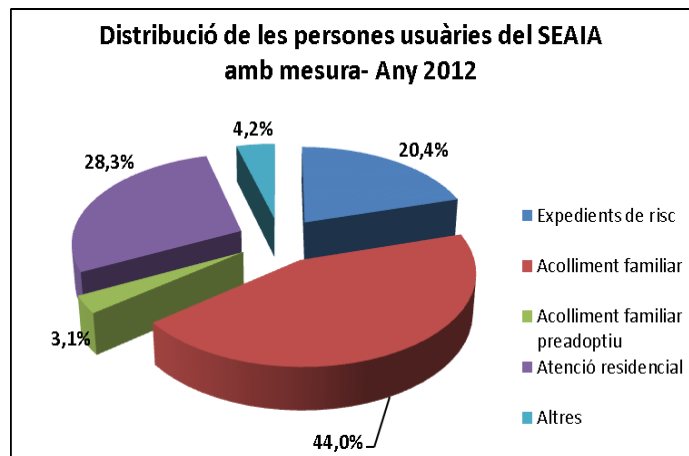
Aquestes xifres representen una **Taxa de persones usuàries del SEAIA amb mesura o seguiment** del **72,6%**. És a dir, que de cada 100 menors atesos al SEAIA, quasi $\frac{3}{4}$ parts s'han considerats com a desemparats o en risc social. Al conjunt de Catalunya, l'any 2008, aquesta mateixa taxa corresponia al 63,9% de les persones usuàries de la DGAIA.

La **distribució** d'aquests 191 menors **segons la mesura** de la DGAIA **o el tipus de seguiment** per part dels equips del SEAIA es pot apreciar en la gràfica adjunta.

El 75% estan tutelats per la DGAIA, i el 25% restant s'han considerat en situació de risc que mereix un seguiment per part del SEAIA.

Del total de menors amb mesura o seguiment, un 44% estan en Acol·liment familiar, mentre que un 28% es troben en Atenció residencial, i un 3% en Acol·liment familiar pre-adoptiu. Per altra banda, un 20,4% dels casos s'han considerat Expedients de risc, i poc més del 4% són casos residuals.

L'any 2008, un 66,23% de les prestacions per als menors en situació de risc social o desemparament emeses per la DGAIA, corresponien a 4.934 infants en Acol·liment familiar, mentre que el 33,7% restant eren 2.516 menors en Acol·liment residencial.

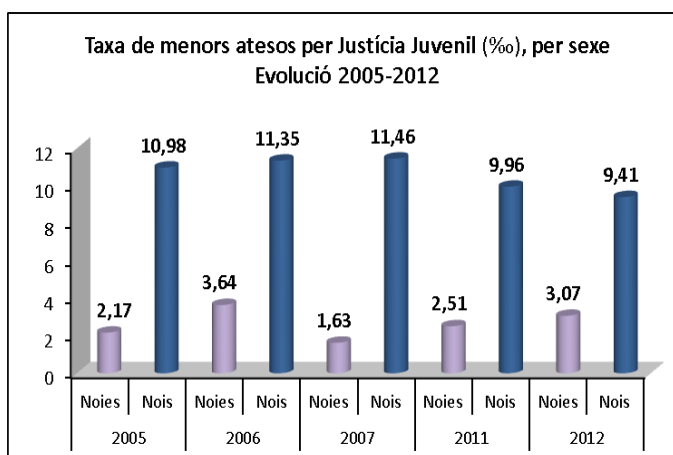
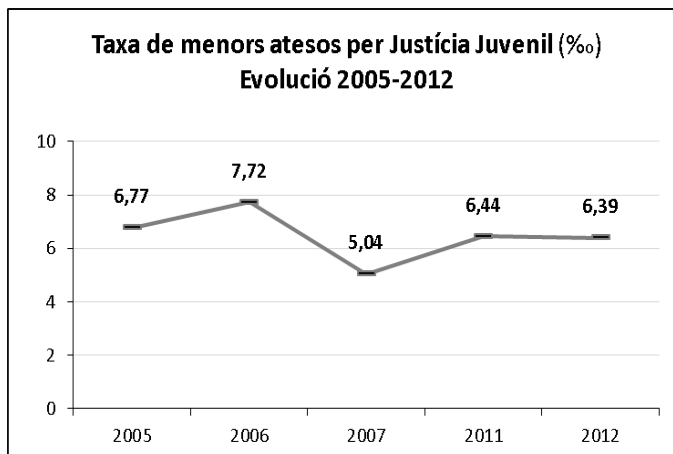

Font: Elab.pròpia a partir dels registres del SEAIA, Ajunt. SCG

D'entre les situacions de vulnerabilitat per privació de llibertat, veiem la **Taxa de menors atesos per Justícia Juvenil**.

Com es pot apreciar en la gràfica adjunta, la proporció de menors de Santa Coloma de Gramenet atesos per la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil (DGEPCJJ) ha sofert algunes oscil·lacions en els darrers anys, tendents a la baixa. Així, mentre que l'any 2005, de cada 1.000 menors, 6,8 havien estat atesos per Justícia Juvenil (un total de 124 persones), l'any 2012 la proporció era de 6,4 per cada 1.000 menors, tractant-se de 136 persones en total.

Per sexes, al llarg dels anys les taxes masculines sempre han estat significativament més elevades que les femenines. El 2012, per exemple, la taxa d'atenció femenina era de 3,1 noies per cada 1.000, mentre que la masculina es situava en 9,4 de cada 1.000 nois.

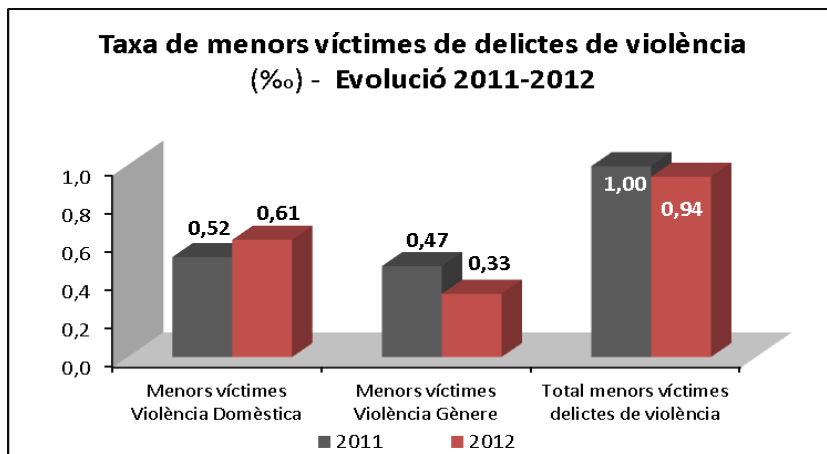
Font: Elab. Pròpia a partir de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil, Generalitat de C.

La **Taxa de menors víctimes de violència** l'any 2012 s'ha situat en el 0,94 per cada 1.000 menors d'edat.

En concret, els **Mossos d'Esquadra de Catalunya** han registrat 13 persones d'entre 0 i 17 anys com a víctimes de violència domèstica, i 7 infants o adolescents més com a víctimes de delictes de violència de gènere.

En total, aquest cos policial ha atès a 20 menors d'edat que s'han vist implicats en situacions de violència de gènere (exercida per la parella o ex parella sentimental de la mare) o domèstica (exercida per algun/a altre/a familiar).

La Taxa colomenca superava les mitjanes catalanes de 2011³⁶ (0,47 víctimes per cada 1.000 menors) i 2012 (0,69 víctimes per cada 1.000 menors).

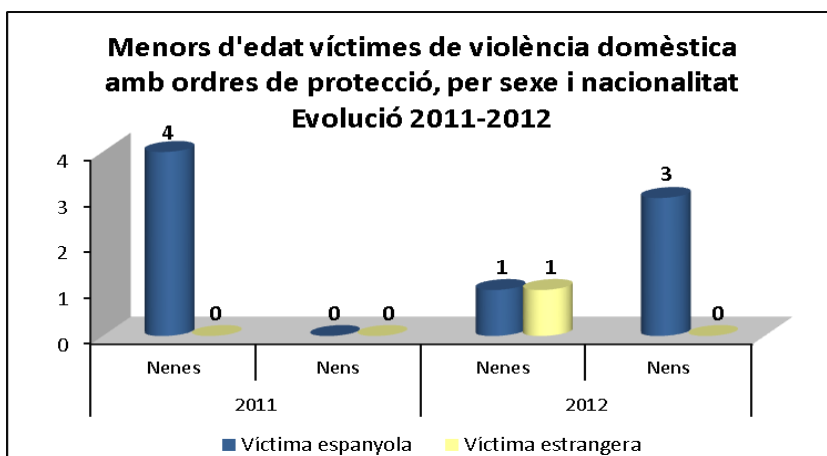

Font: Elab. Pròpia a partir dels Mossos d'Esquadra. Generalitat de C.

Per altra banda, l'any 2012 als jutjats de Santa Coloma de Gramenet es concediren 5 ordres de protecció adreçades a menors d'edat (1 ordre més que l'any anterior).

Aquesta xifra representa una **Taxa d'ordres de protecció vers menors d'edat per violència domèstica** de 0,24 ordres per cada 1.000 menors d'edat.

A diferència de l'any anterior, en què totes les ordres anaven dirigides a nenes espanyoles, el 2012 la major part de les ordres han estat adreçades a la protecció de nens espanyols.

Font: Elab. Pròpia a partir de les Estadístiques judicials Violència domèstica. CGPJ.

³⁶ Dades sobre Violència Domèstica. Unitat de suport a l'atenció de víctimes. Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.

Estructura

L'any 2012, el Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de Santa Coloma de Gramenet disposava de 2 equips professionals, cadascun d'ells format per quatre perfils professionals.

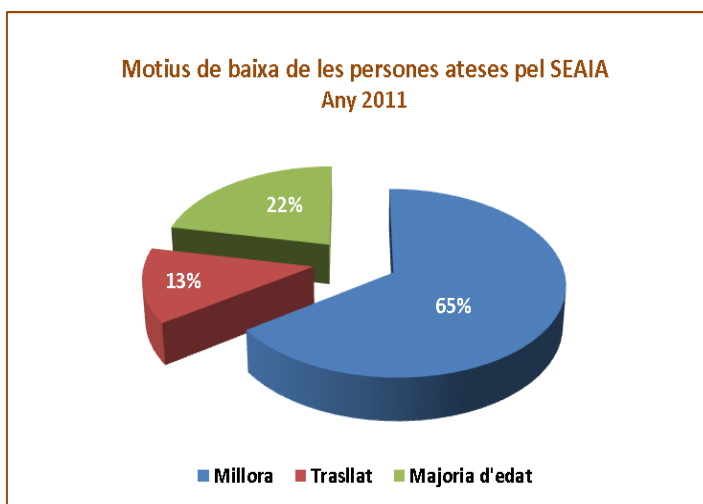
Entre els 2 equips, es disposava d'un total de 9 professionals, totes dones, tractant-se de: 2 psicòlogues, 2 pedagogues, 2 treballadores socials, 2 educadores socials i 1 administrativa.

Aquest volum de professionals implica una **ratio** de 29,2 infants atesos per cada professional del SEAIA. Comparativament, la ratio de Santa Coloma de Gramenet es pot llegir en termes positius, ja que la ratio establerta com a topall segons la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència és de 40 infants per cada professional del SEAIA.

Qualitat

L'indicador sobre la **classificació de les situacions de sortida del sistema** fa referència als motius de baixa del SEAIA: millora, trasllat o majoria d'edat.

L'any 2011 (última dada disponible) el 65,2% de les persones donades de baixa com a usuàries del SEAIA (45 persones) ho foren per millora de la seva situació, mentre que un 21,7% (15 persones) sortiren del sistema pel fet d'haver arribat a la majoria d'edat, i el 13% restant (9 persones) per trasllat o canvi de territori.

Font: Elab. Pròpia a partir dels registres del SEAIA, Ajunt. SCG

Xarxa d'atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista

D'acord amb la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, els Serveis socials adreçats a dones en situació de violència masclista i per als seus fills o filles es poden resumir en:

- Serveis d'informació, orientació i valoració: Servei d'atenció telefònica especialitzada, Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), Serveis d'intervenció especialitzada, Servei tècnic de punt de trobada.
- Serveis d'atenció residencial: Servei d'atenció i acolliment d'urgència, Servei d'acolliment i recuperació, Servei de pis amb suport, Servei de pis pont.

A Santa Coloma de Gramenet, l'atenció i el seguiment municipal a les dones en situació de violència masclista o de gènere es realitza bàsicament per mitjà del Centre d'Informació i Recursos per a Dones – Servei d'Informació i Atenció a les Dones (CIRD-SIAD).

Serveis CIRD - SIAD	
Primera Acollida	▪ Informació, orientació i assessorament davant de situacions difícils ▪ Detecció de necessitats i derivació ▪ Tramitació i seguiment de la teleassistència mòbil en casos de violència de gènere.
Assessorament Jurídic	▪ Orientació i assessorament d'acord amb cada situació ▪ Valoració del cas i ajut per accedir al torn de justícia gratuïta.
Atenció Psicològica	▪ Atenció personalitzada i individual per a dones que necessiten una atenció emocional com a conseqüència d'haver viscut determinades situacions
Teràpia i mediació familiar	▪ Ofereix a les famílies i els seus membres els elements de suport necessaris per a l'enfortiment i el creixement personal i col·lectiu
Atenció a Dones Lesbianes	▪ Millora de l'autoestima mitjançant grups d'autoajuda ▪ Atenció individualitzada ▪ Suport i atenció als familiars i a les amistats de les dones ▪ Informació sobre l'homosexualitat a la ciutadania en general.
Suport a la Inserció Laboral	▪ Foment de l'autoestima pel que fa a l'ocupació. ▪ Definició del perfil professional i coneixement del mercat laboral. ▪ Formació ocupacional per millorar la qualificació professional. ▪ Acompanyament en la recerca de feina. ▪ Suport individual i en grup durant tot el procés.

Per altra banda, el Protocol d'Actuació Local en els Casos de Violència contra les Dones, estableix la coordinació entre els diferents serveis sanitaris, policials, socials de la ciutat, implicats en l'atenció a dones que pateixen violència masclista³⁷.

Els indicadors de serveis socials d'atenció a situacions de necessitat en l'àmbit relacional, referits a la xarxa d'atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista, s'han nodrit principalment de les informacions de l'activitat del CIRD-SIAD a 2012. També s'ofereixen els resultats de l'activitat dels Mossos d'esquadra de Catalunya i del poder judicial.

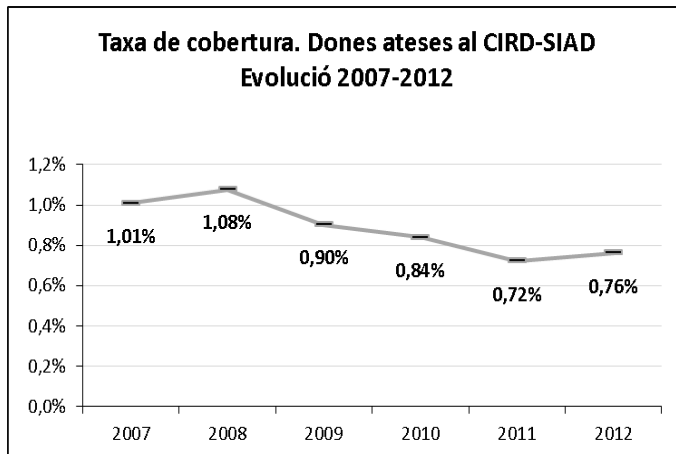
Atenció a necessitats en l'àmbit relacional				
Anys 2011 i 2012				
		2011	2012	Font
Xarxa d'atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista	Cobertura del CIRD-SIAD	0,72 %	0,76 %	CIRD-SIAD
	Cobertura de dones en situació de violència masclista	0,43 %	0,43 %	CIRD-SIAD
	Resultats judicials de les denúncies per violència masclista	Resposta múltiple		CGPJ
	Característiques de les persones usuàries del CIRD-SIAD	Resposta múltiple		CIRD-SIAD
	Ràtio de persones ateses per professional (CIRD-SIAD)	104,8 pers./prof.	72,7 pers./prof.	CIRD-SIAD
	Característiques de les persones que treballen al CIRD-SIAD	Resposta múltiple		CIRD-SIAD

³⁷ El Protocol fou creat l'any 2000. El 2011 s'inicià un procés de revisió, coordinat des del Dep. de Polítiques d'igualtat de Gènere de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, i dirigit per una comissió formada per: Serveis socials, Serveis d'atenció primària de salut, Hospital de l'Esperit Sant, Hospital Germans Trias i Pujol, Policia municipal i Mossos d'esquadra, i Serveis de Justícia. Per a més informació vegeu: <http://www.gramenet.cat/principal/lajuntament/serveis/igualtat-de-genera.html>

Cobertura

L'any 2012, el Centre d'Informació i Recursos per a Dones – Servei d'Informació i Atenció a les Dones (**CIRD-SIAD**) atengué un total de 379 dones, xifra que representa una **Cobertura** del 0,76% de les colomenques majors d'edat.

La Taxa de cobertura del CIRD-SIAD ha anat davallant des de 2008, moment en què s'atenia al 1,08% de les dones de Santa Coloma de Gramenet (524 dones).

Font: Elab. pròpia a partir dels registres del CIRD-SIAD, Ajunt. SCG.

Pel què fa a la **cobertura de les dones en situació de violència masclista**, al CIRD-SIAD tant l'any 2012 com el 2011 s'atengueren 216 dones (0,43% de les dones adultes colomenques), una xifra que duplica la de 2007 (107 dones).

Segons els Mossos d'Esquadra, l'any 2012, quasi 4 de cada 1.000 dones colomenques (o el 0,38%) foren víctimes de violència masclista o de gènere. L'any 2012, es van atendre 190 dones com a conseqüència d'aquest delictes, 62 dones menys que l'any anterior. L'any 2011, el percentatge de dones colomenques víctimes de violència masclista ateses pels Mossos d'esquadra (0,51%) coincidí exactament amb el del conjunt de Catalunya.

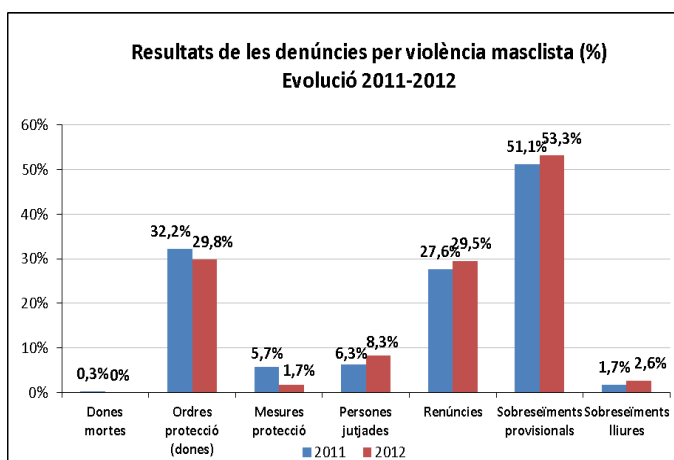
Font: Elab. pròpia a partir dels registres del CIRD-SIAD, Ajunt. SCG

Amb el pas del temps, la taxa de cobertura de les dones en situació de violència masclista per part del CIRD-SIAD ha fluctuat, mantenint una tendència a l'alça. L'any 2011, coincidint amb la millora del sistema de recollida i registre de dades, es disparà la Taxa, doblant la dels anys precedents. En termes absoluts, el número de dones ateses també experimentà un increment molt destacable, passant de 148 dones l'any 2008 i 110 el 2010³⁸, a les 216 de 2011 i 2012.

³⁸ El 2009 no es va recollir la dada

Les taxes colomenques de dones víctimes de violència masclista, ateses pels Mossos d'Esquadra de Catalunya es troben a prop de les catalanes³⁹. L'any 2011, 4,41 de cada 1.000 dones adultes foren víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella o en l'àmbit social o comunitari (agressions sexuals, matrimonis forçats). L'any 2012, la taxa minvà lleugerament, afectant al 3,95 ‰ dones adultes.

L'any 2012 s'han tramitat 302 denúncies als jutjats per violència masclista (46 menys que l'any anterior). Un 30% d'aquestes denúncies van acabar derivant en ordres de protecció vers 90 dones víctimes de violència masclista⁴⁰. L'any 2011 s'emeteren 112 ordres, i també es va registrar un cas d'homicidi, tractant-se d'una dona que no gaudia d'ordre de protecció.

Font: Elab. Pròpia a partir de les Estadístiques judicials Violència sobre la mujer. CGPJ.

Un 82,8% de les denúncies per violència contra les dones tramitades als jutjats quedaren finalment sense efecte, bé perquè la víctima va renunciar a continuar el procés (29,5%), o perquè no va resultar justificada la perpetració del delictes o no se'n coneixia l'autor (53,3% de sobreseïments provisionals).

Un 8,3% de les denúncies acabaren amb persones jutjades per violència masclista (24 homes i 1 dona), i 8 d'aquestes persones foren alliberades per no considerar-se culpables (2,6% de sobreseïments lliures).

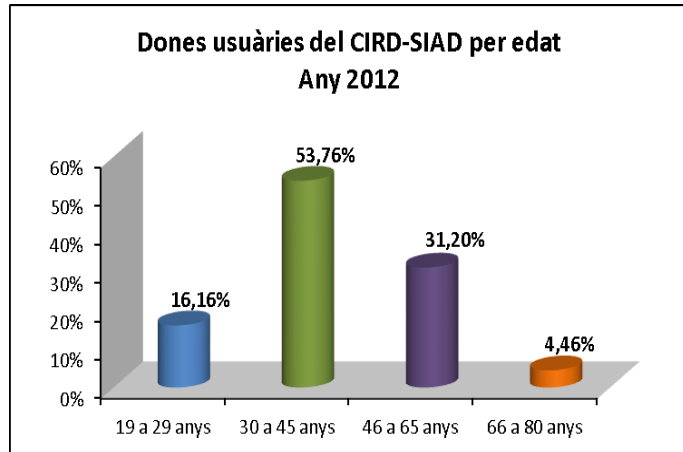
³⁹ Dades sobre Violència Domèstica. Unitat de suport a l'atenció de víctimes. Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya.

⁴⁰ El número d'ordres correspon també amb el número d'homes acusats.

Pel que fa a les **característiques de les dones usuàries del CIRD-SIAD**, l'any 2012 un 29% de les usuàries (110 dones) consten com a separades i un 27% estan casades (103 dones).

Les majors proporcions d'usuàries es troben en la franja d'edat del 30 als 45 anys (193 dones), seguida de les dones de 46 als 65 (112 dones).

El nivell d'estudis majoritari de les dones ateses al CIRD-SIAD l'any 2012 són els estudis primaris (51% de les usuàries, o 194 dones), seguit de Batxillerat i FP (27,2%, 103 dones) i de les dones que no disposaven d'estudis acreditats (8,4%, 32 dones).

Font: Elab. pròpia a partir dels registres del CIRD-SIAD, Ajunt. SCG

El 70,2% (266 dones) són de nacionalitat espanyola i un 29,8% (113) estrangeres; d'aquestes, el 44% provenien d'Amèrica i el 39% de l'Àfrica (50 i 44 dones, respectivament).

Quant a la distribució territorial de les usuàries del CIRD-SIAD, les proporcions més elevades corresponen a dones que resideixen en zones properes la ubicació d'aquest servei: el 19,8% residien al barri del Centre, un 13,4% venien de Singularlín, un 10% de Riu Nord i un 8,9% de Riu Sud (en total, 187 dones), tot i que també hi ha un 11,7% de les usuàries que provenen del barri del Fondo (42 dones).

Estructura

L'any 2012, el Centre d'Informació i Recursos per a Dones – Servei d'Informació i Atenció a les Dones (CIRD-SIAD) disposa d'un equip de 5 professionals a temps complert (1 Informadora/Auxiliar administrativa, 1 Treballadora social, 1 Psicòloga, 1 Agent d'igualtat i 1 Coordinadora). Complementàriament, també s'ofereixen els serveis parcials de 1 Advocadessa i 1 Orientadora laboral.

En total, el 2012 l'equip ha estat format per 5,2 professionals, xifra que suposa una **Ratio de 72,7 dones ateses per professional**. Aquesta ratio és considerablement menor a la de 2011 (104,8 dones per professional), moment en què l'equip constava de 3,4 professionals.

Xarxa d'atenció a les persones estrangeres

A Santa Coloma de Gramenet, es disposa des de 1993 del Centre d'Informació i Assessorament per a Persones Estrangeres (CIAPE).

El CIAPE és un servei municipal adreçat a la població nouvinguda en el què s'ofereix informació, assessorament i acollida, per tal de facilitar l'accés normalitzat als recursos i serveis municipals en condicions d'igualtat.

També s'hi ofereix, tant a la població estrangera com a l'autòctona, informació i formació sobre l'entorn cultural, els drets i les obligacions, i recomanacions per a la convivència.

En aplicació de la Llei d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya 10/ 2010, del 7 de maig, es posa en marxa el *Servei de primera Acollida per a persones estrangeres*.

Serveis del CIAPE	
Primera acollida per a persones estrangeres	- Atenció a persones estrangeres amb demandes referents als processos documentals i amb desconeixement de l'idioma - Sessions de benvinguda i derivació a recursos o serveis municipals
Assessoria jurídica en temes d'estrangeria	Atenció a la població amb necessitats en temes d'estrangeria (matrimonis, divorcis, parelles de fet, acollida, adopcions, treball...)
Coneixement de l'entorn i de la llengua	- Cursos de coneixement de l'entorn, amb la finalitat de donar informació sobre la societat d'acollida, els drets i deures fonamentals, els recursos públics i privats, la llei d'estrangeria i el coneixement del mercat laboral. - Informació i derivació a cursos de llengua Catalana.
Informes d'arrelament social	- Recepció i revisió dels expedients o sol·licituds d'arrelament social - Realització de les entrevistes i elaboració de les propostes d'informes d'arrelament, favorables o desfavorables
Col·laboració amb altres serveis municipals	Col·laborar amb la resta de serveis municipals, a partir de les demandes dels professionals, per dificultats idiomàtiques, desconeixement de la cultura d'altres països i/o de la legislació d'estrangeria.

Per altra banda, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet disposa, des de 2001, del *Pla per la Convivència*, un planejament estratègic adreçat a afavorir la convivència al sí dels barris, sobre la base de la coresponsabilitat, la proximitat i la participació.

El desenvolupament en el territori de les línies d'actuació determinades pel Pla de la Convivència consta actualment de diferents programes o serveis específics.

Serveis de Ciutadania i convivència

Equip d'intervenció i mediació en el territori	L'Equip d'Intervenció Immediata i Mediació en el Territori està compost per personal especialitzat en la intervenció social i comunitària, que actua sobre qüestions de civisme i bon veïnatge, aplicant les tècniques de la mediació
---	---

Atenció a necessitats en l'àmbit relacional Anys 2011 i 2012

		2011	2012	Font
Xarxa d'atenció a persones estrangeres	Cobertura del CIAPE	27,75 %	21,97 %	CIAPE, Aj. SCG
	Característiques de les persones usuàries del CIAPE	Resposta múltiple		CIAPE, Aj. SCG
	Taxa de resolució potencialment favorable dels informes d'arrelament	85,24 %	59,14 %	CIAPE, Aj. SCG
	Taxa de sol·licituds de gestió alternativa de conflictes	0,31 %	0,34 %	EIIMT, Servei de Convivència, Aj. SCG
	Taxa de sol·licituds de certificació de l'habitatge per als informes de reagrupament familiar	1,50 %	1,52 %	Servei de Convivència, Aj. SCG

Cobertura

L'any 2012, el Centre d'Informació i Assessorament per a Persones Estrangeres (CIAPE) atengué un total de 5.852 persones, xifra que representa una **Cobertura** del 21,97% de les persones estrangeres empadronades al municipi (26.635).

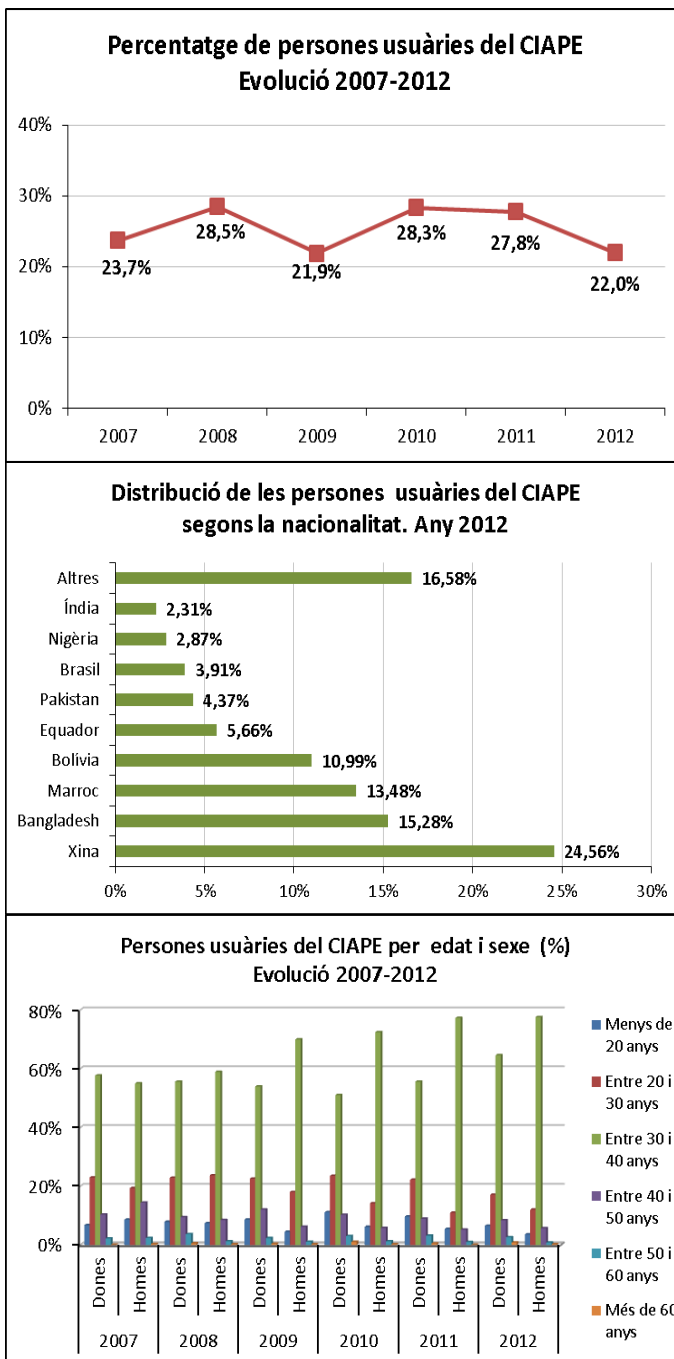
La Taxa de cobertura del CIAPE ha anat fluctuant des de 2007, moment en què s'atenia al 23,69% de les persones estrangeres empadronades a Santa Coloma de Gramenet (4.891 persones).

De 2011 a 2012 s'observa una important reducció en la cobertura del CIAPE, relacionada amb la pèrdua de població estrangera.

Atenent a les **característiques de les persones usuàries del CIAPE**, veiem que l'any 2012 ¼ part d'aquestes usuàries eren de nacionalitat xinesa, seguides de la població de Bangladesh (15%), Marroc (13%) i Bolívia (11%).

Per edats, s'observa una preponderància de persones usuàries d'entre 30 i 40 anys (74% el 2012), que ha anat augmentant amb el pas del temps (56% el 2007).

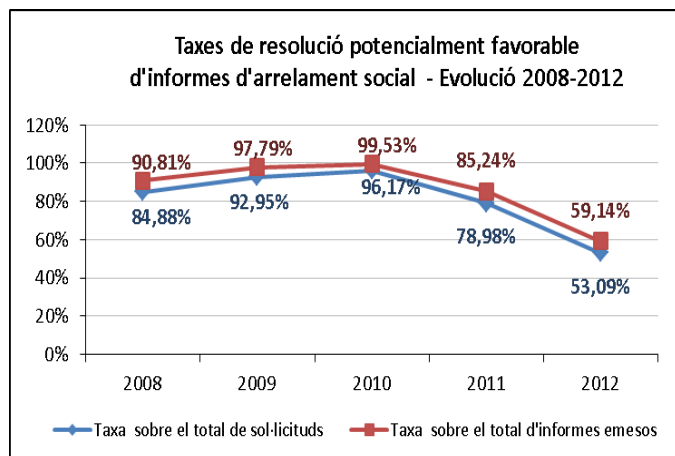
La distribució de les persones usuàries del CIAPE segons el sexe és força equilibrada els anys 2007 i 2008, vinclant-se en favor dels homes a partir d'aquest moment (70% homes, 30% dones).

Font: Elab. pròpia a partir dels registres del CIAPE, Ajunt. SCG.

L'any 2012, es presentaren 469 sol·licituds d'arrelament social al Centre d'Informació i Assessorament per a Persones Estrangeres (CIAPE). A partir de la seva anàlisi, es van elaborar 421 propostes d'informe d'arrelament, de les quals 249 van ser considerades *potencialment favorables* per part de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, i foren posteriorment derivades a les administracions superiors. Aquestes xifres suposen una **Taxa de resolució potencialment favorable dels informes d'arrelament social⁴¹** del 59,14%.

L'any 2011, s'havien presentat 709 sol·licituds d'arrelament al CIAPE (240 més que el 2012), que van derivar en 657 propostes d'informe d'arrelament, de les quals 560 van ser considerades potencialment favorables. Aquestes xifres suposen una Taxa del 85,24%

Font: Elab. pròpia a partir dels registres del CIAPE, Ajunt. SCG.

Entre 2008 i 2010 augmenten les taxes de resolució potencialment favorable. El 2010 pràcticament el 100% de les propostes d'informe d'arrelament emeses foren valorades com a potencialment favorables per part de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, mentre que dos anys més tard aquesta taxa havia baixat fins el 59%. Alhora, mentre que el 2010 un 96% de les sol·licituds derivaren en propostes favorables, el 2012 només resultaven potencialment favorables el 53% de les sol·licituds.

⁴¹ Els Informes d'estrangeria d'arrelament social permeten acreditar la integració social en el procés d'obtenció d'una autorització de residència temporal per arrelament social. D'acord amb el Real Decret 557/2011, de 20 d'abril, pel que s'aprova el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre Derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, els ajuntaments recullen les sol·licituds d'arrelament social i la documentació adjunta i deriven una proposta d'informe d'arrelament al Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya. Aquesta Administració és qui elabora els informes d'arrelament social en sentit favorable o desfavorable i, posteriorment, els trameta a les Oficines d'estrangeria del Govern espanyol, on es resolen finalment els expedients d'estrangeria.

La davallada en les taxes de resolucions potencialment favorables a partir de 2010 coincideix amb un canvi en els criteris de concessió de l'arrelament social, en base a l'aplicació de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social i la Instrucció que se'n va derivar a Catalunya⁴².

El juny de 2013, però, ha estat modificada aquesta instrucció, cosa que està comportant la recuperació tant de la taxa de resolució potencialment favorable de les sol·licituds, com de la taxa de resolució potencialment favorable respecte del total d'informes⁴³.

L'any 2012, l'Equip d'Intervenció Immediata i Mediació en el Territori de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet ha rebut un total de 413 sol·licituds de gestió alternativa de conflictes (mediació, gestió o facilitació).

Aquesta xifra representa una **Taxa de sol·licituds de gestió alternativa de conflictes** de 0,34 sol·licituds per cada 100 habitants.

Tant el número total de sol·licituds presentades com la taxa de 2012, es troben lleugerament per sobre dels registres d'activitat de l'any anterior.

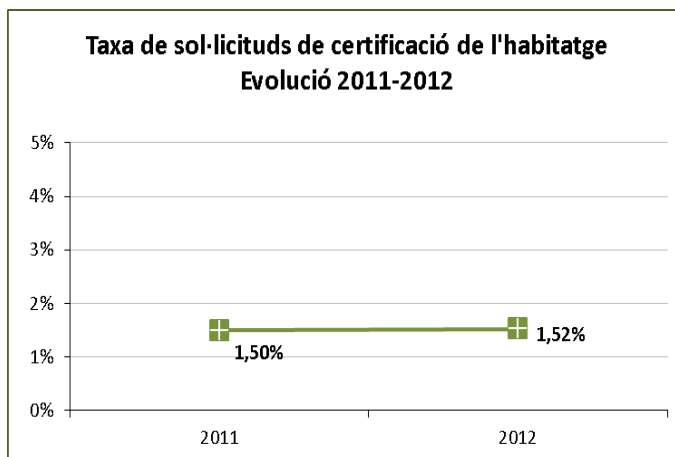
Font: Elab. pròpia a partir dels registres de l'Equip de Mediació i Suport a les Comunitats, Servei de Convivència- Ajunt. SCG.

⁴² En data 20 de març de 2012 la Direcció General per a la Immigració del Departament de Benestar Social i Família va dictar la Instrucció 1/2012 amb l'objectiu d'establir uns criteris generals d'actuació a l'hora d'elaborar els informes d'estrangeria en el marc del Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, pel que s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

⁴³ De gener a setembre de 2013, la taxa d'informes potencialment favorables sobre el total de sol·licituds presentades al CIAPE ha estat del 82,2%, mentre que un 87,5% dels informes emesos han derivat en una proposta potencialment favorable d'informe d'arrelament.

L'any 2012, el Servei de Convivència de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet ha rebut un total de 406 sol·licituds de certificació de les condicions de l'habitatge, de cara a l'elaboració dels informes de reagrupament familiar⁴⁴.

Aquesta xifra representa una **Taxa de sol·licituds de certificació de l'habitatge per als informes de reagrupament familiar** de 1,5 sol·licituds per cada 100 habitants. Aquesta taxa és pràcticament idèntica a la de 2011.

Font: Elab. pròpia a partir dels registres del Servei de Convivència. Ajunt. SCG.

⁴⁴ El *Certificat de les condicions de l'habitatge* és la part del procés que correspon competencialment a la Generalitat de Catalunya, i que han de fer els ajuntaments quan es presenta sol·licitud de reagrupament familiar davant de l'Administració de l'Estat, segons el Real Decret 557/2011, de 20 d'abril, pel que s'aprova el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre Derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (RELOEX).

S'aprova o denega el certificat segons les condicions d'habitabilitat imprescindibles. Els Ajuntaments no disposen dels indicadors sobre el procés de reagrupament; és a dir, es desconeixen les dades finals sobre el número de sol·licituds de reagrupament, així com el número de sol·licituds resoltes favorablement.

Atenció a les situacions de necessitat materials i/o instrumentals

Tal i com s'indica al Pla Estratègic de Serveis Socials de Catalunya 2010-2013, "les necessitats de caràcter material i instrumental són les relacionades directament amb la subsistència de les persones i la capacitat d'obtenir aquesta subsistència de manera autònoma"⁴⁵.

El Sistema català de serveis socials disposa de diferents actuacions i prestacions adreçades a la prevenció i la cobertura d'aquestes necessitats. A nivell local, identifiquem les prestacions de tipus econòmic que ofereixen els Serveis Socials Bàsics. Per altra banda, s'especifica també l'acció municipal adreçada a la cobertura de necessitats materials d'habitatge, necessitats d'inserció sociolaboral, i les de caire formatiu o d'inserció socioeducativa.

Atenció a necessitats materials i/o instrumentals - Anys 2011 i 2012				
		2011	2012	Font
Econòmiques	Cobertura de necessitats econòmiques (SSB)	Resposta múltiple		SSB, Ajunt. SCG / Base de dades RMI, Generalitat C.
Habitatge	Contractes vigents a les borses de mediació per al lloguer social	102	113	Dep. Territori i Sosten.. Generalitat C.
	Taxa de prestacions econòmiques per a habitatge	49,6%	55,9%	Memòria i registres dels SSB. Ajuntament SCG
	Taxa d'ajuts d'urgència que eviten desnonament	21%	38,5%	Àrea de Serveis personals, Benestar i Famílies. Aj. SCG
	Resultats de la mediació davant el risc de pèrdua d'habitatge	Resposta múltiple		Àrea de Serveis personals, Benestar i Famílies. Aj. SCG
	Taxa de casos d'infrahabitatge detectats pels serveis socials	14,83%	24,5%	Memòria de la Generalitat 2011. SSB SCG
	Persones sense llar detectades pels SS.SS	9	12	Servei de Convivència, Aj. SCG
Inserció sociolaboral	Taxa pers. amb discapacitat en itineraris d'inserció sociolaboral	7,65%	6,06%	Obs. Mercat de treball Grameimpuls, Aj. de SCG
	Taxa de participació en programes d'inserció laboral	48,32%	49,10%	Obs. Mercat de treball Grameimpuls, Aj. de SCG
	Taxa d'empreses col·laboradores d'inserció amb ofertes	11,62%	12,07%	Obs. Mercat de treball Grameimpuls, Aj. de SCG
Inserció socioeducativa	Cobertura de places públiques d'escoles bressol	95,32%	95,98%	Servei d'Educació. Ajuntament SCG
	Taxa de formació d'adults	1,47 %	2,01 %	Escoles d'Adults de SCG
	Cobertura de l'absentisme escolar (SSB)	1,85%	1,56%	SSB, Ajunt. SCG / Dep. Educació, Generalitat C.

⁴⁵ PEESC 2010-2013, Dep. d'Acció Social i Ciutadania, Generalitat de Catalunya (2010); pàg. 169.

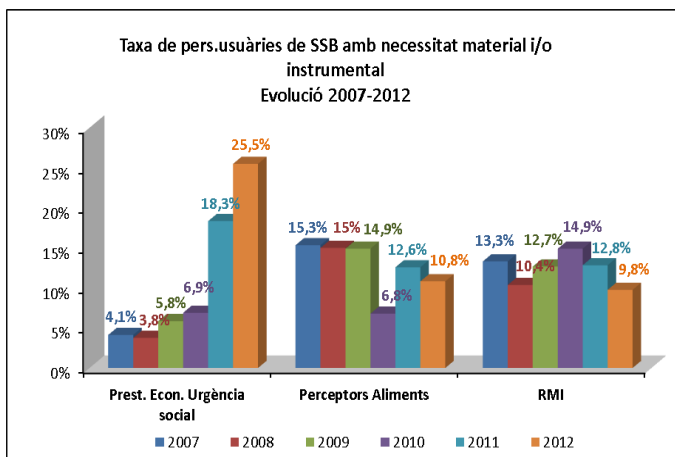
Atenció a necessitats materials econòmiques

Cobertura

La **Cobertura de les situacions de necessitats material i/o instrumental per part dels Serveis Socials Bàsics** es refereix a la proporció de persones usuàries dels SSB amb motiu d'una situació d'aquesta naturalesa, respecte el conjunt de la població atesa pels SSB. A Santa Coloma de Gramenet, donat que no es disposa de la dada agregada, es contemplen diferents prestacions per separat.

En la gràfica adjunta es recull l'evolució de les prestacions amb majors taxes de cobertura a Santa Coloma de Gramenet: Prestacions econòmiques d'urgència social; Percepció d'aliments; i Renda Mínima d'Inserció.

La taxa de cobertura de la RMI per part dels SSB ha oscil·lat en aquests darrers anys, arribant al punt més àlgid el 2010, quan el 15% de les persones usuàries del serveis socials rebien aquesta prestació (2.400 persones). D'aleshores ençà, la taxa ha anat davallant, i especialment arrel dels canvis en els criteris de concessió aplicats el juliol de 2011. Així, l'any 2012, la taxa de cobertura s'ha situat en el punt més baix, amb un 9,8% d'usuaris/es de SSB perceptors de RMI (1.732 persones).

Font: Elab. pròpia a partir dels registres dels SSB, Ajunt. SCG, i Base de dades RMI, Generalitat de C.

Tant el número de persones beneficiàries de RMI com el de Programa d'aliments han augmentat en aquests anys: el 2007 hi havia 1.284 persones perceptoras de la RMI i 1.480 del P. Aliments, mentre que el 2012, 1.732 persones van beneficiar-se de la RMI i 1.920 del Programa d'aliments.

Tanmateix, com que en aquests anys també ha augmentat el número total d'usuaris de SSB, la proporció de persones usuàries de SSB que perceben cada una d'aquestes prestacions ha disminuït: la taxa de cobertura de la RMI per part dels serveis socials ha passat del 13,3% el 2007 al 9,8% de 2012, i la taxa de cobertura del Programa d'Aliments per part dels serveis socials també davalla del 15,3% el 2007 al 10,8% el 2012.

Aquests declivis han quedat compensats per l'important augment de les Prestacions econòmiques d'urgència social: la taxa de cobertura d'aquestes prestacions s'ha incrementat en 21,4 punts, passant de percebre-les el 4,2% dels usuaris o usuàries (398 persones) l'any 2007, a un 25,5% (4.527) el 2012.

Atenció a necessitats d'habitatge

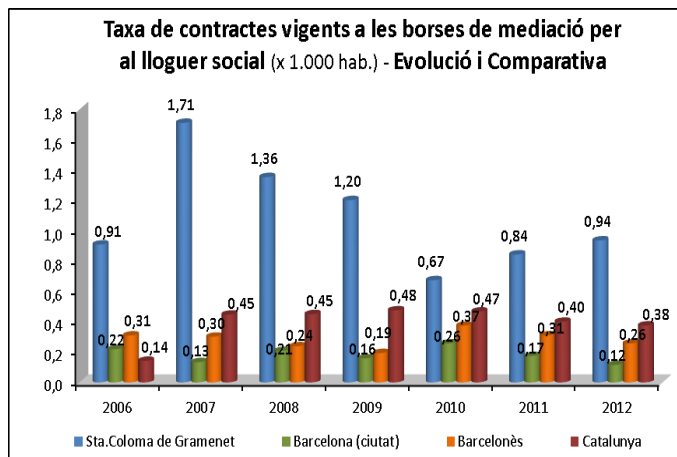
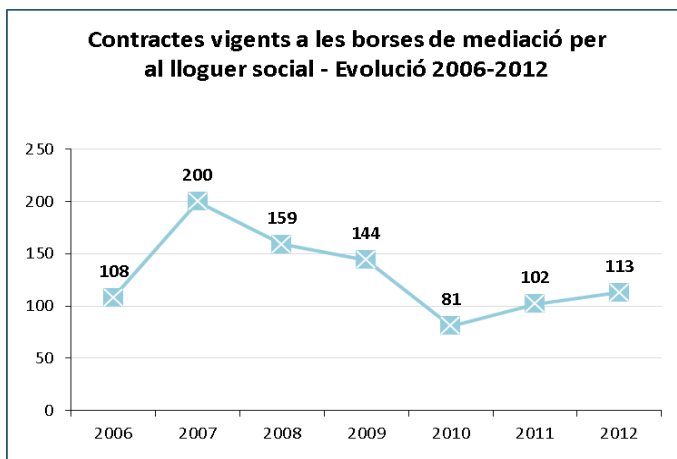
Pel què fa l'**accés a l'habitatge**, tal i com s'ha comentat en la primera part d'aquest document, a Santa Coloma de Gramenet, entre 2001 i finals de 2010 es va doblar el preu dels habitatges de lloguer. En aquell moment, però, es començava a observar un cert declivi en els preus de l'habitatge nou.

Entre 2010 i 2012 el número de **contractes a les borses de mediació per al lloguer social** de Santa Coloma de Gramenet ha estat augmentant de manera progressiva, passant dels 81 contractes de 2010 als 113 de 2012.

Aquesta tendència es contraposa a la inclinació a la baixa observada des de 2007, moment en què s'havien arribat a llogar 200 habitatges per mitjà de les borses de mediació.

Tanmateix, si es posa en relació el número de contractes amb la població de referència, es pot apreciar que la Taxa de contractes a les borses de mediació en el cas de Santa Coloma de Gramenet supera amb escreix les dels altres territoris analitzats.

L'any 2012, per cada 1.000 colomencs o colomenques, hi havia 0,94 contractes, mentre que la taxa de Barcelona ciutat era del 0,12⁰/₁₀₀, la del conjunt de la Comarca del 0,26⁰/₁₀₀ i la del conjunt de Catalunya del 0,38⁰/₁₀₀.

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques de la política d'habitatge. Dep. Territori i Sostenibilitat, Generalitat de C.

La situació més extrema respecte l'accés a l'habitatge la pateixen les persones que n'estan del tot excloses. L'any 2012, el Servei de Convivència de l'Ajuntament va detectar 9 persones sense llar, que pernoctaven als carrers de Santa Coloma de Gramenet, 3 persones menys que el 2011.

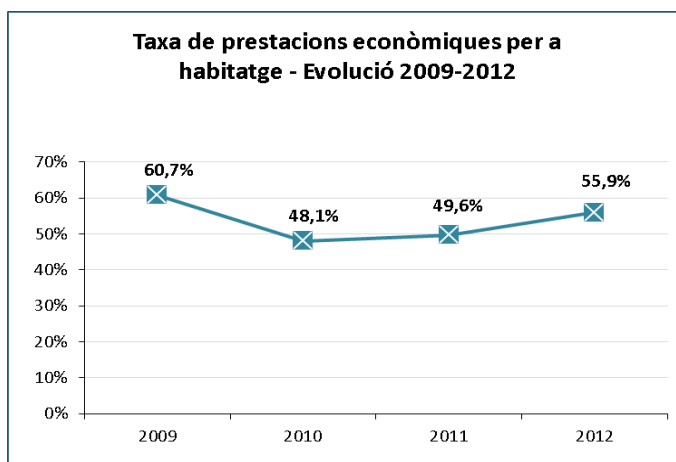
Per altra banda, cal considerar també que l'any 2011 el 8,9% dels colomencs o colomenques (10.749 persones) depenien de prestacions per a la seva subsistència, i restaven exclosos/es de poder accedir a un habitatge protegit de compra, per no reunir els requisits econòmics mínims⁴⁶.

En relació al **manteniment de l'habitatge**, s'han contemplat indicadors sobre les prestacions destinades a l'habitatge, i sobre l'activitat dels Serveis Socials Bàsics i els serveis de mediació davant el risc de pèrdua d'habitatge.

La **Taxa de prestacions econòmiques per a l'habitatge** a Santa Coloma de Gramenet va experimentar un descens significatiu entre 2009 (60,7%) i 2010 (48,1%). D'aleshores ençà, la taxa ha anat remuntant fins arribar al 55,9% de 2012. Aquest any es van concedir 805 prestacions econòmiques de caràcter social destinades a pagaments per al manteniment de l'habitatge (515 per a subministraments i 290 per a pagament de lloguer o hipoteca), sobre un total de 1.439 prestacions econòmiques de caràcter social.

La quantia de les prestacions econòmiques per a l'habitatge de 2012 fou de 283.437,46 €, un 69,7% del pressupost d'ajuts de caràcter social (406.784.73€). Es van beneficiar de prestacions per a l'habitatge 1.477 persones adultes i 1.233 menors.

A l'hora d'analitzar aquests resultats, cal tenir en compte el canvi en els criteris de concessió i catalogació de les prestacions, a partir de 2012⁴⁷.

Font: Elab. pròpia a partir de Memòria i registres dels SSB. Ajunt. de SCG

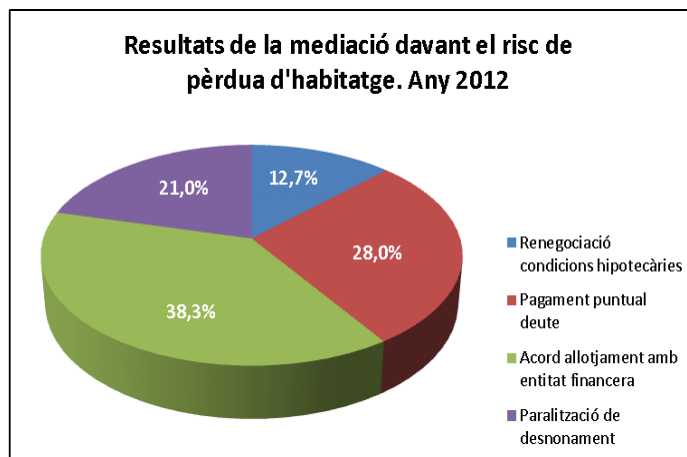
⁴⁶ L'article 5 del Pla d'habitatge 2009-2012 (Decret 13/2010, de 2 de febrer, del Pla per al dret a l'habitatge del 2009-2012) disposa que "en el cas d'habitatges amb protecció oficial destinats a la venda, la persona adquirent ha d'acreditar que els ingressos familiars no són inferiors a un 5% del preu de venda o adjudicació de l'habitatge, o del cost de l'edificació més el valor del sòl, en el cas de promoció per a ús propi".

⁴⁷ L'any 2012, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet elaborà un *Protocol per a la concessió d'ajuts econòmics d'urgència social destinats a atendre situacions de pèrdua o manca d'habitatge*, vinculat al *Reglament de prestacions econòmiques socials*. En aquest Protocol s'ampliaven els supòsits de prestació

Per altra banda, l'any 2012 un 38,5% dels ajuts econòmics socials concedits per al pagament del lloguer o l'hipoteca es van destinar a la paralització de desnonaments (es van suspendre un total de 72 processos). Aquesta proporció ha augmentat sensiblement respecte l'any anterior, en què la **Taxa d'ajuts d'urgència social que eviten desnonament** fou del 21%, moment en què es paralitzaren 63 processos.

L'any 2012, gràcies a **la mediació davant el risc de pèrdua d'habitatge** es van facilitar prestacions econòmiques socials destinades a l'entrada per a un nou habitatge en 115 ocasions, en les que s'havia arribat a un acord amb les entitats financeres per al reallotjament.

També s'atorgaren 84 ajuts per al pagament puntual de deutes, entre els quals hi havia 62 dacions en pagament. I es van renegociar les condicions hipotecàries en 38 casos.

Font: Elab. pròpia a partir de l'Àrea de Serveis personals, Benestar i Famílies Ajunt. de SCG

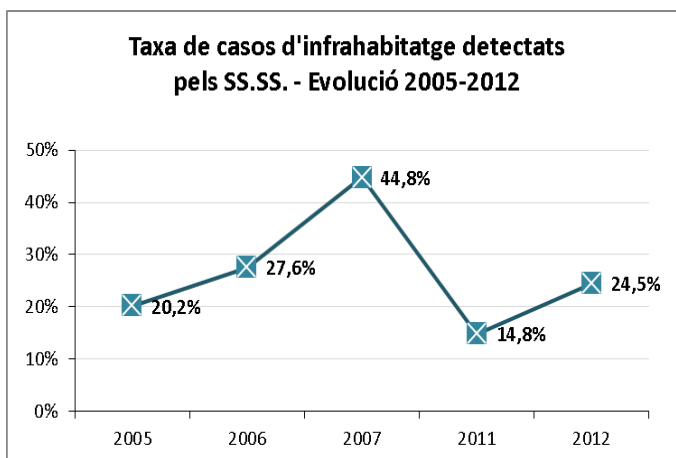
d'ajuts per a l'habitatge, passant a incloure també els ajuts per al pagament de subministraments (aigua, llum, gas), compra de mobiliari, i altres.

Per últim, fem referència a les situacions de precarietat relacionades amb les **condicions residencials**, tant en termes físics (deficiències o manca d'instal·lacions o equipaments bàsics, limitacions pel què fa als subministraments d'aigua, llum, gas...), com humans (situacions d'"amuntegament" o excés de persones en relació a les dimensions de l'habitatge, i situacions de "promiscuïtat" o manca d'espai propi).

Actualment, les informacions acurades sobre condicions de l'habitatge i d'habitabilitat de què podem disposar resulten temporalment desfasades⁴⁸. Per aquest motiu, oferim una aproximació indirecta a l'extrema vulnerabilitat en aquest camp, per mitjà de les problemàtiques diagnosticades a i ateses als serveis socials com a "infrahabitatge"⁴⁹.

La **Taxa de casos d'infrahabitatge detectats pels serveis socials**, augmentà de forma acusada entre els anys 2005 i 2007, passant de representar poc més del 20% de les necessitats ateses als Serveis socials en relació a l'habitatge, a un 44,8%. L'any 2011, el percentatge de situacions per les quals s'acudí als Serveis socials que foren catalogades com a "problemàtica principal d'infrahabitatge" caigué per sota del 15%, però el 2012 remuntà de nou fins el 24,5%.

El declivi observat entre 2007 i 2011 es pot relacionar, d'una banda amb l'extensió de necessitats en l'àmbit de l'habitatge més vinculades a la permanència i l'accés. Però també cal tenir present els efectes positius de les intervencions de regeneració urbanística que es desenvoluparen en les zones més degradades de la ciutat, entre els anys 2005 i 2008.

Font: Elab. pròpia a partir de la Memòria per a la Generalitat 2011. SSB Ajunt. de SCG

⁴⁸ La darrera font representativa i fiable és el **Censo de població 2001**, Instituto Nacional de Estadística.

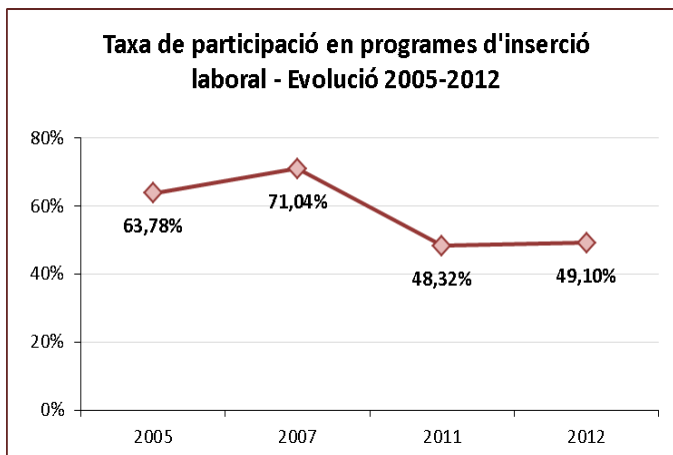
⁴⁹ Es considera "infrahabitatge" als espais que, malgrat usar-se a per a aquesta finalitat, no reuneixen les condicions bàsiques d'habitabilitat, com ara barraques o edificis destinats a altres finalitats.

Inserció sociolaboral

Malgrat la considerable vulnerabilitat estructural del municipi en relació al mercat laboral i la conjuntura de crisi i deflació, les taxes de **resposta i cobertura** vers les persones en edat de treballar han estat relativament elevades.

La **Taxa de participació en programes d'inserció laboral** havia arribat l'any 2007 al 71% (3.594 persones aturades foren ateses pel servei d'orientació laboral del Servei Local d'Ocupació). Però d'aleshores ençà s'ha situat en índexs lleugerament inferiors al 50% (49,1% el 2012).

Aquesta davallada, però, està relacionada amb l'augment del número total de persones aturades, ja que les persones aturades en programes d'inserció laboral s'ha incrementat amb els anys (6.581 persones l'any 2012).

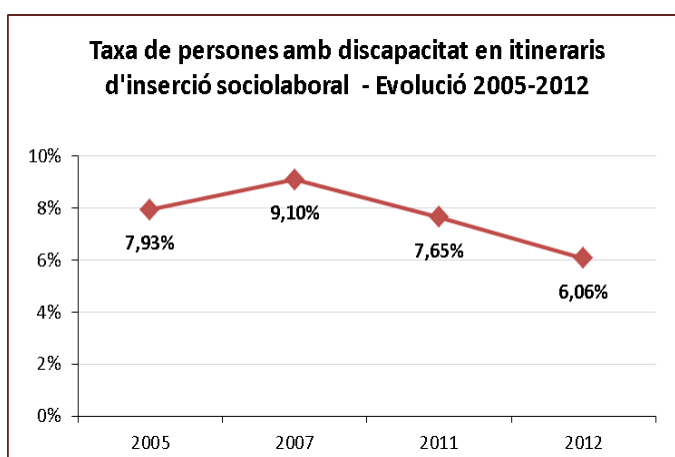
Font: Elab. pròpia a partir de Observatori del Mercat de treball, Grameimpuls S.A. - Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació, Ajunt. de SCG

Un dels perfils més vulnerables en relació a l'àmbit laboral el constitueixen les persones amb diversitat funcional que es troben en situació d'atur.

L'increment del número total de persones en cerca d'ocupació ha fet disminuir la

Taxa de persones amb discapacitat en itineraris d'inserció sociolaboral.

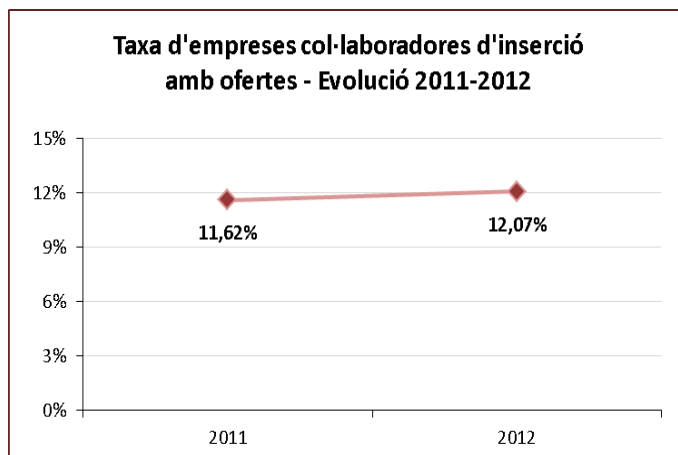
L'any 2012, un 6% de les persones ateses pel servei d'orientació laboral (399 persones) del Servei Local d'Ocupació coincidien amb aquest perfil.

Font: Elab. pròpia a partir de Observatori del Mercat de treball, Grameimpuls S.A. - Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació, Ajunt. de SCG

Malgrat l'actual conjuntura de recessió, han augmentat les empreses que faciliten ofertes de treball o pràctiques per a les persones registrades al SLO.

L'any 2012, la **Taxa d'empreses col·laboradores d'inserció amb ofertes** fou del 12,1%; 507 empreses col·laboradores han facilitat ofertes de treball o de pràctiques a les persones registrades al Servei Local d'Ocupació de Santa Coloma de Gramenet.

Font: Elab. pròpia a partir de Observatori del Mercat de treball, Grameimpuls S.A. - Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació, Ajunt. de SCG

Aquesta Taxa ha augmentat respecte de l'any anterior, en que 419 empreses (un 11,6%) proposaren ofertes laborals o de pràctiques.

Inserció socioeducativa

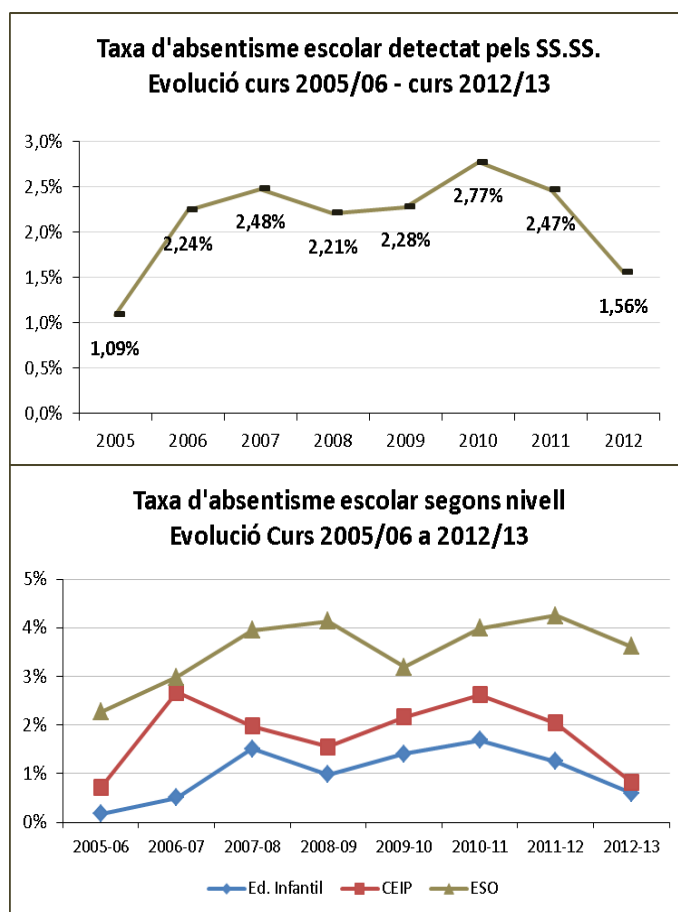
D'acord amb el Servei d'Educació de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, la **Cobertura de places públiques d'escoles bressol** es troba el curs 2012-13 en el 96%: de les 646 sol·licituds per accedir a les escoles bressol municipals, s'han acabat formalitzant 620 matrícules.

El curs anterior, s'havien presentat 620 sol·licituds i se'n formalitzaren 591, representant una taxa de cobertura del 95,3%.

El curs 2012-13, es van matricular en formació d'adults 2.037 persones. Aquesta xifra representa una **Taxa de formació d'adults** del 2,01% respecte de la població de 16 i més anys. Aquesta taxa ha augmentat sensiblement respecte el curs anterior (1,47%, 1.499 persones matriculades), moment en què la taxa colomenca era superior a la comarcal (1,13%) i també a la del conjunt de Catalunya (1,19%).

Pel què fa a la **Cobertura de l'absentisme escolar per part dels Serveis Socials Bàsics**, veiem que el número d'infants d'entre 3 i 16 anys escolaritzats en centres públics i concertats del municipi, que foren derivats als SSB per problemàtiques d'absentisme escolar s'està reduint en els últims cursos. El curs 2010-11 es derivaren 392 infants per aquests motius, mentre que el 2012-13 en foren 229 (23 E. Infantil, 55 E. Primària, 151 ESO).

La proporció d'infants derivats per absentisme escolar als SSB, sobre el total d'infants matriculats, havia crescut entre el curs 2005-06, i es mantingué en nivells similars fins el 2010-11. D'aleshores ençà s'ha anat reduint progressivament (1,56% el curs 2012-13).

Font: Elab. pròpia a partir dels Registres dels SSB, Ajunt. de SCG / Dep. Educació. Servei indicadors i estadística, Generalitat de C.

Variables, indicadors i fonts

Els indicadors que s'han comentat al llarg del present *Informe social 2012* es troben en el **Sistema d'informació social** de Santa Coloma de Gramenet.

Aquesta base de dades estadística conté el conjunt de taules d'informació numèrica de cada un dels blocs en què s'ha estructurat el SIS: Part I. Indicadors de context; Part II: Indicadors de necessitats socials; i Part III. Indicadors d'Acció del sistema de serveis socials.

Aquestes **dades es poden sol·licitar** a l'Oficina del Pla local per la inclusió social de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

Tot seguit s'exposa el llistat de variables desplegades en els seus indicadors, amb els corresponents codis que remeten a cadascuna de les taules d'informació quantitativa que apareixen en el Sistema d'Informació Social.

A continuació, s'ofereix una relació amb els organismes públics que han aportat les dades necessàries per a la construcció del Sistema d'Informació Social i el present informe.

SIS Part I: Indicadors de context

<i>Variable</i>	<i>Codi</i>	<i>Indicador</i>
Població	I.1	Piràmide d'edats
	I.2	Distribució de la població
	I.3	Índex de feminització
Densitat	I.4	Densitat de població per districte
Envelliment	I.5	Índex d'envelliment
	I.6	Índex de sobreenvelliment
Població estrangera	I.7	Índex de població estrangera
	I.8	Percentatge de població estrangera
	I.9	Estructura de la població segons nacionalitat (continents)
	I.10	Estructura de la població estrangera segons nacionalitat (països)
	I.11	Distribució de la població estrangera
Creixement	I.12	Esperança de vida en néixer
	I.13	Taxa bruta de creixement total
	I.14	Índex sintètic de fecunditat
Llars	I.15	Dimensió de la llar
	I.16	Tipus de llars
Economia	I.17	Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB)
	I.18	Producte Interior Brut (PIB)
	I.19	Valor Afegit Brut (VAB) per sectors

SIS Part II: Indicadors de necessitats socials

Àmbit		Codi	Indicador
Manca d'Autonomia	Salut	II.Aa.1	Taxa de discapacitat reconeguda oficialment
		II.Aa2	Taxa de discapacitat reconeg. ofic. amb malaltia mental
		II.Aa3	Taxa de dependència en persones amb discapacitat
		II.Aa4	Taxa de dependència reconeguda oficialment
		II.Aa5	Taxa de persones diagnosticades amb VIH-SIDA
		II.Aa6	Taxa de persones drogodependents en tractament
Necessitats relacionals	Ciutadania	II.Ba.1	Població estrangera sense permís legal de residència
		II.Ba2	Taxa de persones recloses en centres penitenciaris
	Rel. familiars	II.Bb1	Taxa de denúncies per violència masclista o de gènere
		II.Bb2	Taxa de delictes per violència masclista o de gènere
		II.Bb3	Taxa de denúncies per VD sobre persones grans
		II.Bb4	Taxa de denúncies per VD sobre menors
	Xarxes soc.	II.Bc1	Taxa de persones grans soles
	Econòmiques	II.Ca1	Taxa de risc a la pobresa abans/després de transferències socials
Necessitats materials		II.Ca2	Taxa de dependència econòmica de prestacions
		II.Ca3	Taxa de prestacions socials sobre la RFDB
	Habitatge	IICb1	Taxa d'habitatges desocupats
		IICb2	Preu dels habitatges nous
		IICb3	Preu del lloguer
		IICb4	Contractes de lloguer per habitant
		IICb5	Taxa de demandes judicials d'execució hipotecària
		IICb6	Taxa de demandes judicials de desnonament
Necessitats instrumentals	Sociolaborals	IIDa1	Taxa d'atur registrat
		IIDa2	Qualificació de les persones aturades
		IIDa3	Nivell formatiu de les persones aturades
		IIDa4	Taxa d'atur sense prestació
		IIDa5	Taxa d'atur de llarga durada
		IIDa6	Taxa de joves que no treballen ni estudien
		IIDa7	Taxa de temporalitat
	Formatives	IIDb1	Taxa d'alumnat amb necessitats educatives especials
		IIDb2	Taxa d'abandonament prematur dels estudis
		IIDb3	Taxa de fracàs escolar
		IIDb4	Nivell formatiu de la població

SIS Part III: Indicadors d'Acció del sistema de serveis socials

Codi Indicador

Serveis Socials Bàsics	
III.Aa1	Cobertura de la població per part dels serveis socials locals
III.Aa2	Ràtio d'habitants per cada treballador/a social dels equips bàsics d'atenció social
III.Aa3	Ràtio d'habitants per cada educador/a social dels equips bàsics d'atenció social
III.Aa4	Ràtio de persones ateses per cada professional dels equips bàsics d'atenció social
III.Aa5	% de personal directiu respecte al total de personal dels Serveis Socials Bàsics (SSB)
III.Aa6	Mitjana anual d'hores de formació per persona que treballa als SSB de nivell directiu, tècnic i auxiliar
III.Aa7	Temps d'espera entre sol·licitud d'entrevista a l'EBAS i la realització (en dies)
III.Aa8	Tipologia del sistema d'atenció a les queixes i reclamacions
III.Aa9	Taxa de queixes i reclamacions formalitzades respecte al total de persones usuàries dels SSB
III.Aa10	Pes de la despesa dels SSB sobre la despesa total de la corporació local
III.Aa11	Despesa corrent per habitant en SSB
III.Aa12	% del finançament extern finalista per SSB provinent de la Generalitat
III.Aa13	% del finançament dels SSB provinent de les persones usuàries

Àmbit Codi Indicador

Serveis Socials d'Atenció Domiciliària		
SSB	III.Ba1	% de persones ateses en el SAD que s'ha prescrit en un PIA
	III.Ba2	Intensitat mensual del SAD a les persones ateses per prescripció en el PIA
	III.Ba3	Temps d'espera d'accés al SAD per a persones amb dependència
	III.Ba4	Cobertura de la població major de 65 anys pel SAD
	III.Ba5	Cobertura del servei de teleassistència de la població de 65 anys i més
	III.Ba6	Temps d'espera per al servei de teleassistència
SSAD	III.Bb1	Intensitat mitjana dels SSAD en temps de dedicació mensual
	III.Bb2	Cobertura de les prestacions dels SSAD sobre la població diana
	III.Bb3	Número de sol·licituds al SAD sobre la població diana
	III.Bb4	Taxa de resolucions del SAD
	III.Bb5	Taxa de resolucions positives del SAD
	III.Bb6	Característiques de les persones usuàries dels SSAD
	III.Bb7	Distribució de les persones usuàries de SAD per prestació
	III.Bb8	Evolució de la ratio i els recursos del SSAD
	III.Bb9	Despesa dels SSAD per habitant del grup diana
	III.Bb10	Despesa dels SSAD per persona usuària
	III.Bb11	Estructura del finançament dels SSAD

Àmbit Codi Indicador

Serveis Socials per a l'atenció a les situacions de necessitat en l'àmbit relacional		
SS i altres	III.Ca1	Cobertura de la pobl. menor d'edat atesa pel SAD per risc social
	III.Ca2	% de persones ateses pel SAD a causa d'una situació de risc social
	III. Ca3	Cobertura del Sad per risc social
	III. Ca4	Taxa de persones grans víctimes de violència ateses pels Mossos
	III. Ca5	Taxa d'odres de protecció vers persones grans víctimes de VD (CGPJ)
	III. Ca6	Taxa de persones recloses ateses pels Serveis socials especialitzats
	III. Ca7	Intensitat mensual del SAD per a persones en situació de risc social
	III. Ca8	Temps d'espera d'accés al SAD per a la població en risc social
Xarxa infants	III.Cb1	Taxa de menors tutelats per l'administració
	III.Cb2	Característiques de les persones usuàries del SEAIA
	III.Cb3	Distribució de les persones usuàries del SEAIA per mesura o seguiment
	III.Cb4	Taxa de persones usuàries del SEAIA amb mesura o seguiment
	III.Cb6	Taxa de menors atesos per Justícia Juvenil
	III.Cb7	Taxa de menors víctimes de violència atesos pels Mossos d'Esquadra Cat.
	III.Cb8	Taxa d'ordres de protecció vers menors víctimes de violència domèstica
	III.Cb9	Ràtio d'equips professionals del SEAIA per població diana
	III.Cb10	Ràtio de persones ateses per professional del SEAIA
	III.Cb11	Característiques de les persones que treballen al SEAIA
	III.Cb12	Mitjana de temps d'atenció per part del SEAIA
	III.Cb13	Classificació de les situacions d'entrada al SEAIA
	III.Cb14	Classificació de les vies d'entrada al SEAIA
	III.Cb15	Classificació de les situacions de sortida del sistema
Xarxa violència masclista	III.Cc1	Taxa de cobertura del CIRD-SIAD
	III.Cc2	Taxa de cobertura de dones en situació de violència
	III.Cc3	Taxa de dones víctimes de violència masclista o de gènere
	III.Cc4	Resultats judicials de les denúncies per violència masclista
	III.Cc5	Característiques de les persones usuàries
	III.Cc6	Característiques de les dones víctimes de violència masclista o de gènere
	III.Cc7	Ràtio de persones ateses per professional
	III.Cc8	Caract. de les persones que treballen als SSE de la Xarxa d'atenció i recuperació de dones en situació de violència masclista
Xarxa pers. estrangeres	III.Cd1	Cobertura del CIAPE
	III.Cd2	Característiques de les persones usuàries del CIAPE
	III.Cd3	Taxa de resolució potencialment favorable dels informes d'arrelament
	III.Cd4	Taxa de sol·licituds de gestió alternativa de conflictes
	III.Cd5	Taxa de sol·licituds de certificació de l'habitatge per als informes de reagrupament familiar

Àmbit Codi Indicador

Serveis socials per a l'atenció a les situacions de necessitat materials i/o instrumentals		
Econòmiques	III.Da1	Cobertura de necessitats econòmiques (SSB)
	III.Db1	Contractes vigents a les borses de mediació per al lloguer social
Habitatge	III.Db2	Taxa de prestacions econòmiques per a habitatge
	III.Db3	Taxa d'ajuts d'urgència social que eviten desnonament
	III.Db4	Resultats de la mediació davant el risc de pèrdua d'habitatge
	III.Db5	Taxa de casos d'infrahabitatge detectats pels SS.SS.
	III.Db6	Persones sense llar detectades pels SS.SS.
Inserció sociolaboral	III.Dc1	Taxa de persones amb discapacitat en itineraris d'inserció sociolaboral
	III.Dc2	Taxa de participació en programes d'inserció laboral
	III.Dc3	Taxa d'empreses col·laboradores d'inserció amb ofertes
Inserció socioeducativa	III.Dd1	Taxa de cobertura de places públiques d'escoles bressol
	III.Dd2	Taxa de formació d'adults
	III.Dd3	Taxa d'absentisme escolar detectat pels SS.SS.

Fonts estadístiques

Organismes públics	
Agència de Salut Pública de Catalunya. Generalitat de Catalunya	Dep. Territori i Sostenibilitat. Generalitat de Catalunya. <i>Indicadors i estadístiques d'habitatge</i> .
Àrea de Serveis personals, Benestar i Famílies. Ajuntament Santa Coloma de Gramenet	DGEPCJJ (Justícia juvenil). Generalitat de Catalunya
Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) - Idescat. <i>ECVHPC</i>	Diputació Barcelona. <i>Enquesta Cercles de Comparació Intermunicipal de Serveis Socials</i> .
Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). Estudis territorials. <i>L'habitatge a l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Dades d'evolució del sector 2002-2012</i> .	Diputació de Barcelona. <i>Programa Hermes</i>
CEEISCAT. Dep. Salut, Generalitat de Catalunya	Equip de Mediació i Suport a les Comunitats, Servei de Convivència. Ajuntament SCG
Centre d'Informació i Atenció a Persones estrangeres (CIAPE). Ajuntament SCG	Equip de Prevenció de Drogodependències. Ajuntament SCG
Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD) - Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD). Ajuntament SCG	Escoles d'Adults Fondo (Santa Coloma de Gramenet)
CIBAD. Sistema d'informació i indicadors del CIBAD	Escoles d'Adults Singuerlín (Santa Coloma de Gramenet)
Consejo General del Poder Judicial. <i>Estadísticas judiciales i Estadísticas judiciales sobre violencia sobre la mujer</i>	Gabinet de projectes d'organització i recursos. Ajuntament SCG. <i>Anuaris estadístics de Santa Coloma de Gramenet</i>
Dep. Assumptes generals. Ajuntament SCG. <i>Padró municipal d'habitants</i>	Grameimpuls S.A. - Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació. <i>Observatori socioeconòmic</i>
Dep. Benestar social i família. Generalitat de C. <i>Base de dades RMI</i>	Instituto Nacional de estadística (INE), Gobierno de España - Idescat, Generalitat de Catalunya. <i>Cens de població i habitatge 2001, 2011</i> .
Dep. Benestar Social i Família. Generalitat de Catalunya. <i>Estadística de persones amb discapacitat</i> .	Institut d'estadística de Catalunya. Generalitat de Catalunya.
Dep. Benestar Social i Família. Generalitat de Catalunya. <i>Recull únic de dades dels ens locals</i>	Mossos d'esquadra. Generalitat de Catalunya.
Dep. d'Atenció a la Dependència i la Vulnerabilitat en Adults. Ajuntament de SCG. <i>Protocol de recollida de dades dels Serveis Socials d'Atenció Domiciliària</i> (Diputació de B.)	Oficina de extranjería de Barcelona, Subdelegación del Gobierno en Barcelona . Gobierno de España
Dep. d'Atenció a la Dependència i la Vulnerabilitat en Adults (SAD). Ajuntament SCG	Oficina de Gestió de Prestacions Socials. Ajuntament de SCG
Dep. d'Atenció a les famílies. Ajuntament SCG	Servei de Convivència, Ajuntament SCG
Dep. de Justícia. Generalitat de Catalunya	Servei de Salut Pública. Diputació de Barcelona
Dep. Ensenyament Generalitat de Catalunya	Servei d'Educació. Ajuntament SCG
Dep. Ensenyament, Generalitat de Catalunya. <i>Series estadístiques</i> .	Serveis de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (SEAIA). Ajuntament SCG
	Serveis Socials Bàsics. Ajuntament SCG

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet